

การเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น

นางสาว ชูพียา เจะอารง

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1437-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ASSOCIATION OF COLORS AND MOOD – TONES
OF LATE ADOLESCENTS AND EARLY ADULTS

Miss Sufeeya Jeh-arong

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology

Faculty of Psychology
Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1437-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเชื่อมโยงสื่อกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น
โดย นางสาว ชูพีญา เจาะอารง
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ศีราวงศ์ ทัพสายทอง

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ศีราวงศ์ ทัพสายทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ)

ชูพียา เจาะอารง : การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่
ตอนต้น. (ASSOCIATION OF COLORS AND MOOD – TONES OF LATE
ADOLESCENTS AND EARLY ADULTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ศิราภรณ์ ทับสายทอง,
105 หน้า. ISBN 974-53-1437-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอน
ปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นตอนปลายอายุ 18-22 ปี และผู้ใหญ่ตอนต้นอายุ
30-35 ปี กลุ่มละ 300 คน (ชาย 150 คน และหญิง 150 คน) รวมทั้งสิ้น 600 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย คือ แบบวัดการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ และข้อมูลได้รับการวิเคราะห์เป็นเปอร์เซ็นต์
รวมทั้งทดสอบความแตกต่างภายในกลุ่มด้วย Chi-square Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์

วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เชื่อมโยงสีแดงกับ
สภาวะอารมณ์ตื่นเต้น สีเขียว และสีเหลืองกับสภาวะอารมณ์สบายใจ สีเขียว สีเหลือง สีน้ำเงิน
และสีน้ำตาลกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น สีน้ำเงิน และสีน้ำตาลกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย สีส้ม
และสีเหลืองกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน สีแดง สีเทา และสีดำกับสภาวะอารมณ์ต่อต้าน สีแดง
กับสภาวะอารมณ์มีพลัง และสีดำกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า

2. ความแตกต่างของเพศและกลุ่มอายุ

ในการศึกษาครั้งนี้ ไม่มีความแตกต่างทางเพศและกลุ่มอายุ ในการเชื่อมโยงสี
กับสภาวะอารมณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชา.....จิตวิทยาพัฒนาการ..... ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา.....2547..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

##4478113738 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : COLORS / MOOD-TONES / ASSOCIATION OF COLORS AND MOOD-TONES /

LATE ADOLESCENTS AND EARLY ADULTS

SUFEEYA JEH-ARONG : ASSOCIATION OF COLORS AND MOOD-TONES OF

LATE ADOLESCENTS AND EARLY ADULTS. THESIS ADVISOR : ASSOC.

PROF. SIRANG TUBSAITONG, 105 pp. ISBN 974-53-1437-4

The purpose of this research was to study the association of colors and mood-tones of late adolescents and early adults. Subjects consisted of 600 from late adolescents (18-22 years old) and early adults (30-35 years old), 300 subjects (150 males and 150 females) in each age group. Association of colors and mood-tones was used as a research instrument and data were analysed in percent and tested difference within group by Chi-square test .

Results are as follows :

1. Association of colors and mood-tones

Late adolescents and early adults, both males and females associate red with an exciting situation ; green and yellow with a relaxed situation ; green, yellow, blue, and brown with a warm situation ; blue and brown with a secure situation ; orange and yellow with a cheerful situation ; red, gray, and black with an opposed situation; red with a powerful situation ; and black with a melancholy one.

2. Gender and age group difference

There is neither gender nor age group difference in the association of colors and mood-tones in this study.

Field of study..Developmental..Psychology.. Student's signature.....

Academic year.....2004..... Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ศิราภรณ์ ทับสายทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านกรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย รวมถึงการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหาวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสสาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เขี่ยมสุภาษิต รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณาจารย์คณะจิตวิทยาทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำแนะนำต่างๆเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การใช้สถิติและให้ข้อคิดที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณมณีรัตน์ วัฒนสมบัติ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์ และคุณชลิตา วัฒนคุณ ผู้จัดการสถาบันส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็กคิโด ที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์ ผู้ปกครองนักเรียนสถาบันพัฒนาการเด็กเล็กคิโด น้องๆนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะจิตวิทยาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานต่างๆ เป็นอย่างดี และขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ สาขาจิตวิทยาพัฒนาการทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัว ที่คอยให้การสนับสนุนด้านการศึกษาและให้ความช่วยเหลือทุกด้านแก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งต่อการสำเร็จการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ให้ความร่วมมือทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	3
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	26
ขอบเขตในการวิจัย.....	26
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	27
คำจำกัดความในการวิจัย.....	27
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	28
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
กลุ่มตัวอย่าง.....	29
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การศึกษานำร่อง.....	31
วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
การนำเสนอข้อมูล.....	33
3 ผลการวิจัย.....	34
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	59
5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	66
รายการอ้างอิง.....	69

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.....	72
ภาคผนวก ข.....	89
ภาคผนวก ค.....	97
ภาคผนวก ง.....	101
ภาคผนวก จ.....	102
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	105

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนและลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มวัย เพศ และอายุ.....35
2	แสดงความถี่และเปอร์เซ็นต์การเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น เพศชายและเพศหญิง เรียงความถี่จากมากไปน้อย.....36
3	แสดงสรุปผลการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด.....51
4	แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายเพศชาย.....81
5	แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิง.....83
6	แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชาย.....85
7	แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิง.....87

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต็น ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ.....	73
2 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์สบายใจ ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ.....	74
3 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ.....	75
4 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ.....	76
5 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ.....	77
6 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ต่อต้าน ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ.....	78
7 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์มีพลัง ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ.....	79
8 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ.....	80
9 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในแต่ละ สภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายเพศชาย.....	82
10 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในแต่ละ สภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิง.....	84
11 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในแต่ละ สภาวะอารมณ์ของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชาย.....	86
12 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในแต่ละ สภาวะอารมณ์ของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิง.....	88

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หากความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ คือ ปัจจัย 4 แล้ว สีและอิทธิพลของสีก็ต้องเป็นสิ่งจำเป็นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะสีเป็นตัวช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข เนื่องจากสีจะเข้าไปส่งเสริมความสัมพันธ์กับปัจจัย 4 ดังนี้ (โกสุม สายใจ, 2540)

ปัจจัยที่ 1 อาหารการกิน สีของอาหาร และอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหาร เช่น ช้อน ภาชนะสำหรับใส่เครื่องดื่ม สีของอาหารแต่ละชนิด ผ้าปูโต๊ะ แจกันดอกไม้ประดับโต๊ะอาหาร ซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้เรารับประทานอาหารได้อย่างมีความสุข และได้รสชาติของอาหารรวมทั้งบรรยากาศที่ดีด้วย

ปัจจัยที่ 2 เครื่องนุ่งห่ม สีเข้ามามีบทบาทในการแต่งกายเป็นอย่างมาก การเลือกสีของเสื้อผ้าสามารถสร้างความประทับใจกับผู้พบเห็น เสริมสร้างความสวยงามกับผู้สวมใส่ และยังมี ความสำคัญในการโน้มน้าวจิตใจผู้คนได้ด้วย

ปัจจัยที่ 3 ที่อยู่อาศัย นับเป็นความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงอยู่ของมนุษย์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด การใช้สีจะปรากฏในลักษณะของการตกแต่งภายในอาคารบ้านเรือน สีบางสีช่วยลด ความล้มเหลวของสายตา เสริมสร้างอารมณ์ให้ดีขึ้นและเพิ่มบรรยากาศที่ต้องการ

ปัจจัยที่ 4 ยารักษาโรค สีจะมากเกี่ยวข้องในเรื่องของการกำหนดสีของเม็ดยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาสำหรับเด็ก ซึ่งนอกจากจะมีรสหวานแล้วยังต้องมีสีสันชวนให้รับประทานอีกด้วย

นอกจากนี้สียังมีส่วนช่วยในการโฆษณา การตลาด การออกแบบบรรจุภัณฑ์ งานออกแบบ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า นอกจากอิทธิพลของสีที่แทรกอยู่ในสิ่งที่จำเป็นพื้นฐานแล้ว สียังเป็นส่วนประกอบสำคัญอื่นๆ ในสิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อีก เช่น การจราจร สีเขียว สีเหลือง และสีแดง กลายเป็นสัญลักษณ์ที่ทุกคนทั่วโลกรู้จัก เข้าใจ และปฏิบัติตาม เป็นต้น สีมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของเราอย่างแยกกันไม่ออก สังคมและสิ่งแวดล้อมยังมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนามากขึ้นเท่าใด ความต้องการในการใช้สีจะยิ่งทวีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ทั้งนี้เพราะมนุษย์ได้ตระหนักแล้วว่า สีมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด ความเพลิดเพลนเจริญใจ และความสุขในการดำเนินชีวิตประจำวัน

นอกจากนั้น สียังมีอิทธิพลอย่างยิ่งกับสภาพแวดล้อมของเรา มีผลต่อการเห็น ความรู้สึก และการแสดงออก เรามองเห็นสีนับตั้งแต่เราลืมตาขึ้นดูโลก เราหัดเรียกชื่อสีเมื่อเราหัดพูด เราเริ่มผูกพันกับสีตั้งแต่แรกเกิด สภาพแวดล้อมเรื่องสีของเราถูกกำหนดขึ้นเมื่อทารกพบเพศ ตามโรงพยาบาลใหญ่ๆ ทารกแรกเกิดนอนในกระบะสีเรียงกันเป็นแถวในห้องกระจกปรับอากาศ ถ้าเป็นเด็กชายจะสวมเสื้อหรือหม้อผ้าสีฟ้า ขณะที่เด็กหญิงใช้สีชมพู เมื่อทารกกลับบ้านของกำนัลของใช้เรื่อยไปถึงเครื่องนอนและห้องนอนก็จะถูกกำหนดสีขึ้นด้วยเช่นกัน เมื่อเข้าโรงเรียนในโรงเรียนอนุบาล นักเรียนเล็กๆ แต่งเครื่องแบบตามสีของโรงเรียน สีน้ำเงิน สีแดง สีม่วง สีฟ้า สีเขียว ฯลฯ ภายในห้องเรียนเต็มไปด้วยสีส้ม โด๊วะ แก้ว อี้ ตัวอักษร กอ ขอ เลขหนึ่ง สอง สาม สีเส้นสดใสสะดุดตาไปหมด แล้วเด็กเล็กๆ ก็เริ่มผูกพันกับสีใดสีหนึ่ง เมื่อได้ร้องเพลงและสวมเสื้อเชียร์กีฬา (ปิยานันต์ ประสารราชกิจ , 2541) นอกจากนี้ สีมียุทธศาสตร์สำคัญต่อการนำเสนอตนเองของแต่ละบุคคลออกสู่สังคม บุคคลจะเลือกสีของเสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ รถยนต์ที่จะขับ หรือแม้แต่รองเท้ากีฬา ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าแต่ละบุคคลจะนำเสนอภาพลักษณ์ของตนเองอย่างไร (Trinkaus, 1991 cited in Hemphill, 1996)

นักจิตวิทยาส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการศึกษาเรื่องของสีที่สัมพันธ์กับอารมณ์ เพราะสีมีอิทธิพลต่อบุคคลในหลายแง่มุม เช่น จิตบำบัดด้วยสี อิทธิพลของสีต่อพัฒนาการทางร่างกายในวัยต่างๆ สีต่ออารมณ์และบุคลิกภาพ โดยมีความคิดที่ว่า สีถือเป็นสื่อกลางในการแสดงออกได้อย่างหนึ่ง สามารถสื่อสารทั้งทางกายหรือบุคลิกภาพ และทางจิตใจหรือสภาวะอารมณ์ของบุคคลได้ บุคคลจะมีความชอบสีใดๆ หรือไม่นั้น ขึ้นกับสาเหตุต่างๆ ตั้งแต่พื้นฐานทางวัฒนธรรมและความคิดเห็นส่วนตัวอันเนื่องมาจาก วัย เพศ อายุ พื้นฐานทางการศึกษา และประสบการณ์ ฯลฯ เมื่อมีความรู้สึกต่อสีที่แตกต่างกัน ปฏิกริยาของคนเมื่อแสดงออกต่อสีต่างๆ จึงแตกต่างกันไปด้วย (ปิยานันต์ ประสารราชกิจ , 2541)

ในวัยเด็ก สีเส้นที่สดใสสะดุดตา เช่น แม่สีจะเป็นสีโปรด ของเล่น เสื้อผ้า เครื่องใช้ของเด็กจึงมักจะมีสีเส้นที่มีค่าความสดสูง และนักจิตวิทยาได้พบว่าเมื่ออายุมากขึ้น ความชอบในสีสดๆ เหล่านี้ก็จะเริ่มลดลงไป ในวัยรุ่นอันเป็นวัยแสวงหา จากผลการวิจัยพบว่า สีแดงเป็นสีโปรดของวัยนี้ (Zelanski, 1989 อ้างถึงใน ปิยานันต์ ประสารราชกิจ , 2541) ผู้สูงอายุส่วนมากจะชอบสีอ่อนๆ บนพื้นสีเข้ม อาจเป็นเพราะช่วยให้มองเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และพบว่าผู้ป่วยโรคจิตประเภทตัดขาดจากสภาพแวดล้อมและขาดบุคลิกภาพ มักจะชอบสีที่เป็นกลาง หรือไร้สี เช่น ขาว ดำ น้ำตาล เทา ในขณะที่คนปกติมักจะชอบสีเส้นต่างๆ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่เก็บตัวมักจะชอบสีเย็น ในขณะที่คนเปิดเผยมักจะชอบสีร้อน แต่ในบางกรณีอาจจะกลับกัน เนื่องจากบางคนอาจแสดงออกชัดเจนสิ่งที่ตนเองบกร่อง เช่น คนขาดความเชื่อมั่นในตนเองกลับชอบ

สีร้อน เป็นต้น นอกจากนี้ Goldstein(1939) ได้เสนอสมมติฐานเกี่ยวกับความสำคัญของสีต่ออารมณ์ไว้ว่าสีที่เฉพาะเจาะจงจะดึงดูดการแสดงออกในการตอบสนองทางอารมณ์ที่เฉพาะเจาะจงออกมา หรืออาจกล่าวได้ว่า สีหนึ่งจะมีอิทธิพลให้เกิดการตอบสนองของอารมณ์ชนิดหนึ่ง เช่น สีเหลืองจะทำให้เกิดอารมณ์สนุกสนาน สีดำจะทำให้เกิดอารมณ์เศร้า เป็นต้น นักจิตวิทยาคลินิกยืนยันว่า การใช้สีในศิลปะของเด็กจะเป็นการแสดงออกถึงรากฐานของสภาวะทางอารมณ์ได้ เช่น สีแดงจะเชื่อมโยงกับความโกรธ ความตื่นเต้น สีเขียวจะเชื่อมโยงกับความสงบเงียบ การถอนตัว สีดำจะเชื่อมโยงกับความซึมเศร้าหรือความวิตกกังวล (Birren, 1978 & Sharpe, 1974 cited in Boyatzis & Verghese, 1994) นอกจากนี้ Odbert , Karwoski & Eckerson (1942 cited in Wexner, 1954) ได้ศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับสี โดยให้เลือกสีที่เชื่อมโยงกับคำคุณศัพท์ที่แสดงสภาวะอารมณ์ พบว่า สีแดงจะเชื่อมโยงกับอารมณ์ตื่นเต้น สีส้มจะเชื่อมโยงกับอารมณ์รำเริงสดใส สีเหลืองจะเชื่อมโยงกับอารมณ์สนุกสนาน สีเขียวจะเชื่อมโยงกับอารมณ์ตามสบาย สีน้ำเงินจะเชื่อมโยงกับอารมณ์อ่อนโยน สีม่วงจะเชื่อมโยงกับอารมณ์เคร่งขรึม และสีดำจะเชื่อมโยงกับอารมณ์โศกเศร้าเสียใจ และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ

จากการศึกษาดังกล่าว ในการศึกษาเรื่องการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ตัวแปรที่น่าสนใจ คือ ช่วงวัย เพศ ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างของบุคคล ในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า อีกทั้งงานวิจัยในเรื่องดังกล่าวยังไม่แพร่หลายในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายอายุ 18-22 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงกำลังศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอายุ 30-35 ปี ซึ่งทำงานแล้ว

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สี (Color)

ในทางทัศนศิลป์ (Visual Art) สีหมายถึง ความเข้มของแสงที่ส่องไปกระทบวัตถุและสะท้อนเข้าสู่ตาเรา แต่สีที่นำมาเขียนภาพแตกต่างกันไปจากสีที่เป็นลำแสงโดยตรง เพราะเป็นวัตถุธาตุ แม้สีทั้งหลายถ้านำมาผสมกันจะเกิดสีใหม่ขึ้นเสมอ ผู้ที่ศึกษาเรื่องสีได้แบ่งแม่สีออกเป็นกลุ่มๆ แตกต่างกันดังนี้ (วิรุณ ตั้งเจริญ , 2535)

1. กลุ่มนักเคมี กำหนดแม่สีไว้ 3 สี โดยอาศัยคุณสมบัติทางเคมี การผลิต การย้อม การผสม คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน

2. กลุ่มนักฟิสิกส์ กำหนดแม่สีไว้ 3 สี โดยอาศัยความยาวของคลื่นแสงสี ความเข้มของสี คือ สีแดง สีเขียว และสีน้ำเงิน

3. กลุ่มนักจิตวิทยา กำหนดแม่สีไว้ 4 สี โดยอาศัยอิทธิพลของสีที่มีต่อจิตใจหรือความรู้สึกของมนุษย์คือ สีแดง สีเหลือง สีเขียว และสีน้ำเงิน

4. กลุ่มศิลปิน กลุ่มนี้ศึกษาเรื่องสีในด้านอารมณ์ ความรู้สึก การผสมสี การย้อมสี กลุ่มนี้ถือได้ว่าเป็นผู้ใช้สีโดยตรง

4.1 ทฤษฎีแพรง(Prang System) กำหนดแม่สีไว้ 3 สี คือ สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน

4.2 ทฤษฎีมันเซลล์(Munsell System) กำหนดแม่สีไว้ 5 สี คือ สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีเขียว และสีม่วง

ทฤษฎีสีของแพรง (The Prang Color System)

ทฤษฎีนี้ได้แบ่งคุณสมบัติของสีออกเป็น 3 ประการ (Graves,1952) คือ

1. วรรณะร้อนและวรรณะเย็นของสี (Their Warmth and Coolness) ได้แก่ สีแท้(Hue) หรือชื่อที่เราเรียกสีที่มีลักษณะแตกต่างกันระหว่างสี เช่น สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีม่วง เป็นต้น

2. ความมืดและความสว่างของสี (The Value of Color) หรือเรียกอีกอย่างว่า น้ำหนักสี

3. ความเข้มหรือค่าของสี (The Intensity or Chroma of the Color)

สีแท้(Hue) หมายถึง สีใดสีหนึ่งซึ่งไม่มีสีขาวและสีดำผสมอยู่เลย เป็นสีแท้บริสุทธิ์ที่ไม่มีสีอื่นเจือปน เป็นลักษณะของสีที่แตกต่างกันเป็นสีๆ เช่น สีแดงแตกต่างกับสีเขียว สีเหลืองแตกต่างจากสีน้ำเงิน เป็นต้น สีเหล่านี้มีการลำดับขั้นได้ 5 ขั้น ดังนี้

1. สีขั้นที่หนึ่ง (Primary Colors) หรือเรียกว่า แม่สีวัตถุธาตุ (pigmentary primaries) ประกอบด้วย 3 สี คือ สีน้ำเงิน (prussian blue) สีแดง (crimson lake) และสีเหลือง(gamboge tint) ซึ่งสีทั้งสามสีนี้เป็นแม่สีใช้ผสมกันเพื่อให้เกิดสีต่างๆ ตามความต้องการ

2. สีขั้นที่สอง (Secondary Colors) เป็นสีที่เกิดจากสีขั้นที่ 1 ผสมกันในอัตราส่วนเท่าๆ กันจะได้สีใหม่ คือ สีแดงผสมสีน้ำเงินเป็นสีม่วง(violet) สีแดงผสมสีเหลืองเป็นสีส้ม (orange) สีน้ำเงินผสมสีเหลืองเป็นสีเขียว(green)

สีเหลือง สีส้ม สีแดง ม่วง สีน้ำเงิน และสีเขียว ทั้ง 6 สีนี้ เรียกว่าเป็น สีมาตรฐาน (The Six Standard Color)

3. สีขั้นที่สาม(Tertiary Colors) เกิดจากการนำสีในขั้นที่ 1 ผสมกับสีขั้นที่ 2 ในอัตราส่วนเท่ากัน ซึ่งอยู่ใกล้กันในวงสี คือ สีส้มเหลือง (yellow orange) สีเขียวเหลือง (yellow green) สีส้มแดง (red orange) สีม่วงแดง (red violet) สีม่วงน้ำเงิน (blue violet) และสีเขียวน้ำเงิน (blue green)

4. สีขั้นที่สี่ เป็นสีที่เกิดจากการผสมสีขั้นที่1 กับสีขั้นที่2 ที่เป็นสีที่ตรงข้ามกันในวงสี(complementary colors) สีเหล่านี้ได้แก่ สีเหลือง สีแดง สีน้ำเงิน ที่มีลักษณะค่อนข้างไปทางสีกลาง(neutral) คือ สีเหลืองเป็นสีเหลืองหม่นเพราะได้จากการผสมระหว่างสีเหลืองกับสีม่วง สีน้ำเงินหม่นได้จากการผสมของสีน้ำเงินกับสีส้ม และสีแดง(สีอิฐ) ได้จากการผสมสีแดงกับสีเขียว

5. สีขั้นที่ห้า เป็นสีที่เกิดจากการผสมของสีในขั้นที่ 4 สองสีที่อยู่ใกล้กัน ได้แก่ สีเขียว สีม่วง และสีส้มที่มีลักษณะหม่นและคล้ำมาก คือ สีเขียวได้มาจากการผสมสีเหลืองหม่นกับสีน้ำเงินหม่น สีม่วงได้มาจากการผสมสีน้ำเงินหม่นกับสีแดงหม่น สีส้มได้มาจากการผสมสีแดงหม่นกับสีเหลืองหม่น

สรุปได้ว่า การผสมกันระหว่างสี 2 สี จะได้สีที่ 3 เสมอ และสีที่ถูกผสมจะหม่นลงไปเรื่อยๆ ตามจำนวนครั้งที่ถูกผสม แต่จะมีอยู่ 3 สี ที่ไม่มีสีคู่ใดผสมให้เหมือนได้ จึงกำหนดไว้เป็น แม่สี (Primary Colors) คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน

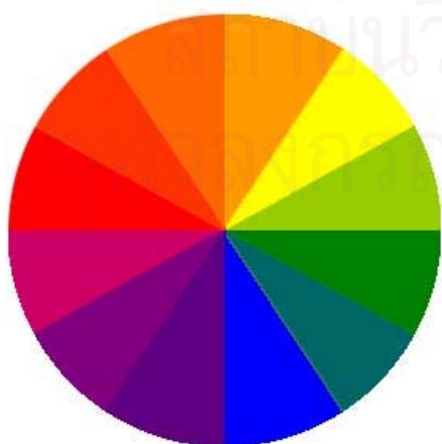
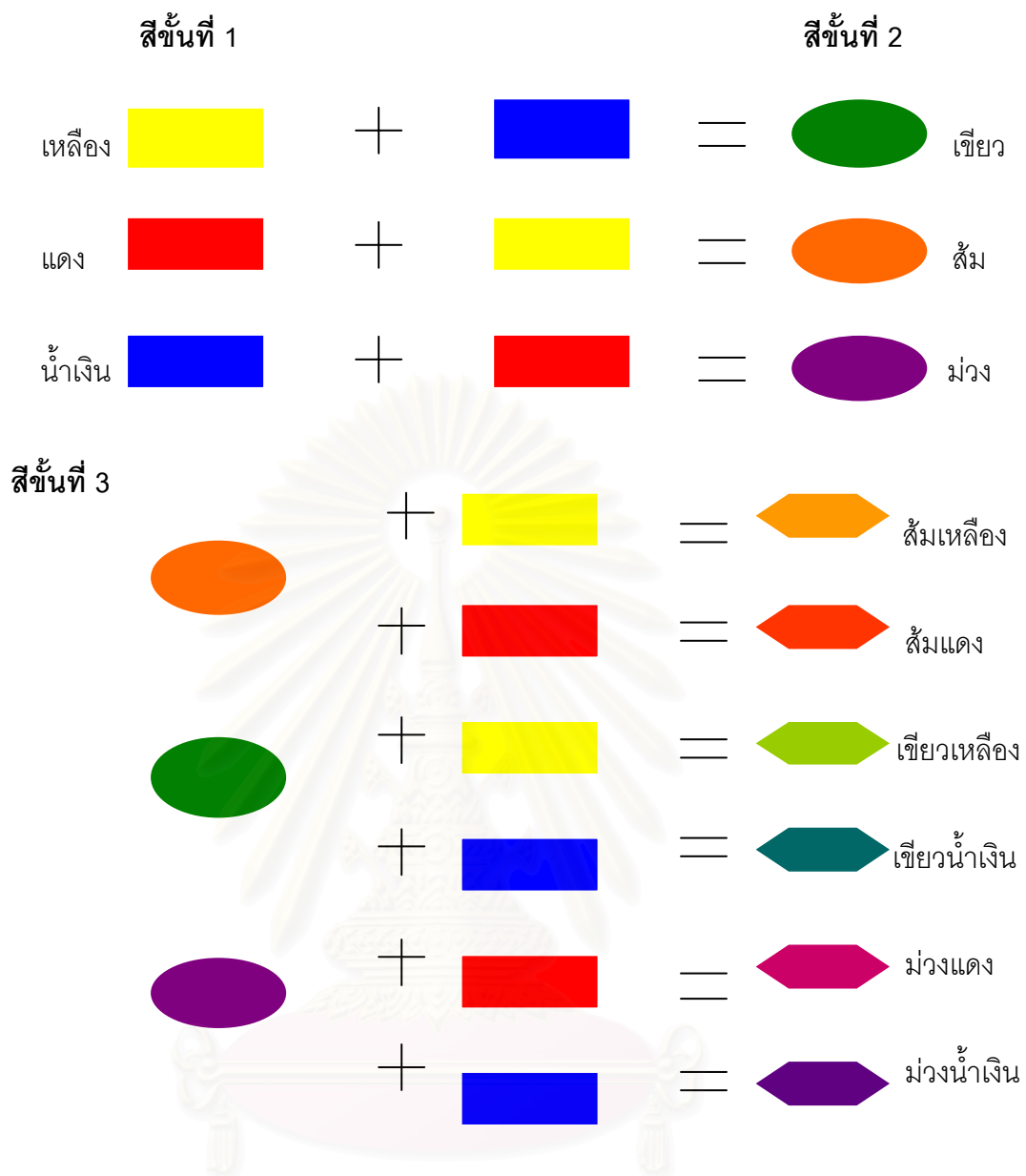
สีที่กล่าวมาแต่ละสีนั้นจะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแบ่งสีออกได้เป็น 2 ประเภท คือ สีวรรณะร้อน (Warm Color) และสีวรรณะเย็น (Cool Color)

1. สีวรรณะร้อน (Warm Color) ได้แก่ สีแดง สีส้มแดง สีส้ม สีเหลืองส้ม สีเหลือง และสีเหลืองเขียว สีวรรณะร้อนแสดงถึงความกระฉับกระเฉง ความร่าเริงสดใส ถ้านำมาใช้ในการตกแต่งบ้านจะเพิ่มความสว่างแก่ห้อง เมื่อมองแล้วจะรู้สึกใกล้เข้ามา และถ้านำมาใช้กับสิ่งใดแล้วจะทำให้รู้สึกกว้างใหญ่ขึ้น และเด่นชัดขึ้น

2. สีวรรณะเย็น (Cool Color) ได้แก่ สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีน้ำเงิน สีม่วงน้ำเงิน สีม่วง และสีม่วงแดง สีวรรณะเย็นจะแสดงถึงความสงบ เยือกเย็น เป็นสีที่ให้ความรู้สึกเศร้า เมื่อนำมาใช้กับสิ่งใดแล้วจะทำให้รู้สึกแคบหรือมีขนาดเล็กลงกว่าเดิม

ภาพแสดงสีวรรณะร้อนและสีวรรณะเย็น

วงจรสีของ PRANG มี 12 สี

วงจรสีของ MUNSELL มี 10 สี

ทฤษฎีสีของมันเชลล์ (The Munsell Color System)

Albert H. Munsell ชาวอเมริกันได้เสนอทฤษฎีสีของเขาในปี ค.ศ. 1912 และเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกา ว่าเป็นทฤษฎีสีมาตรฐานสำหรับการสื่อสารความรู้ความเข้าใจทั้งศิลปินและนักออกแบบในสาขาต่างๆ ทฤษฎีสีของมันเชลล์เกี่ยวข้องกับสีจากแสง และ Graves(1951) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสีของมันเชลล์ว่าเหมือนกับโน้ตสี (color notation) เป็นทฤษฎีสี 3 มิติ คือ มิติสีแท้ (Hue) มิติน้ำหนักสี (Value) และมิติค่าสี (Chroma) ซึ่งโครงสร้างสี 3 มิตินี้ได้ก่อให้เกิดสีอันหลากหลายขึ้น

สีแท้ (Hue) คือ ลักษณะของสีที่มองเห็นเด่นชัดแยกแยะความแตกต่างออกจากสีอื่นๆ เช่น สีแดงมีลักษณะที่แตกต่างกันไปจากสีเหลือง สีเขียวหรือสีม่วง เป็นต้น ซึ่งมันเชลล์ ได้แบ่งสีออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้ คือ

1. สีแท้หลัก (Principle Hues) ประกอบด้วยสี 5 สี คือ สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน และสีม่วง

2. สีแท้ระหว่างกลางขั้นที่หนึ่ง (Intermediate Hues) คือ สีผสมระหว่างสีแท้หลัก ซึ่งเป็นสีที่เกิดจากการผสมสีแท้หลักที่อยู่ใกล้กัน ประกอบด้วยสี 5 สี ได้แก่ สีเหลืองแดง (yellow-red) สีเขียวเหลือง (green-yellow) สีน้ำเงินเขียว (blue-green) สีม่วงน้ำเงิน (purple-blue) และสีแดงม่วง (red-purple)

3. สีแท้ระหว่างกลางขั้นที่สอง (Second Intermediate Hues) เป็นสีที่เกิดจากการผสมระหว่างสีแท้หลักกับสีแท้ระหว่างกลางขั้นที่หนึ่งที่อยู่ใกล้กันในวงล้อสี ประกอบด้วยสี 10 สี คือ สีแดงผสมสีเหลืองแดง (red - yellow red) สีเหลืองผสมสีเหลืองแดง (yellow red - yellow) สีเหลืองผสมสีเขียวเหลือง (yellow - green yellow) สีเขียวผสมสีเขียวเหลือง (green yellow - green) สีเขียวผสมสีน้ำเงินเขียว (green - blue green) สีน้ำเงินผสมสีน้ำเงินเขียว (blue green - blue) สีน้ำเงินผสมสีม่วงน้ำเงิน (blue - purple blue) สีม่วงผสมสีม่วงน้ำเงิน (purple blue - purple) สีม่วงผสมสีแดงม่วง (purple - red purple) และสีแดงผสมสีแดงม่วง (red purple - red)

4. สีแท้ระหว่างกลางพิเศษ (Special Intermediate Hues) มีทั้งหมด 80 สี ซึ่งได้กำหนดสีไว้เป็นหมายเลข 1 2 3 4 6 7 8 9 (หมายเลข 5 คือสีแท้หลัก และสีแท้ระหว่างกลางขั้นที่ 1 และหมายเลข 10 คือสีแท้ระหว่างกลางขั้นที่ 2)

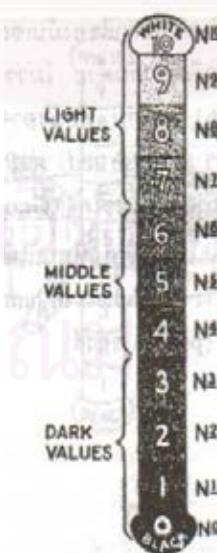
ในการเรียกชื่อสี ใช้อักษรย่อของชื่อสีแทนสีนั้น คือ ใช้ R แทนสีแดง (Red) Y แทนสีเหลือง (Yellow) G แทนสีเขียว (Green) B แทนสีน้ำเงิน (Blue) และ P แทนสีม่วง (Purple)

เวลาเรียกสีแท่งระหว่างกลางก็ใช้ตัวอักษรย่อแทนเช่นกัน เช่น YR แทนสีเหลืองแดง (yellow-red) เป็นต้น

วงสีแท่งทฤษฎีสีของมันเชลล์

น้ำหนักสี (Value) คือ ระดับการส่องสว่าง (luminosity) ของสี เช่น สีแดงเข้ม (Dark red) มีน้ำหนักสีที่แตกต่างจากสีแดงอ่อน (Light red) น้ำหนักของสีใดสีหนึ่งจะบอกถึงความสว่างหรือความมืด โดยจะเปรียบเทียบกับสีเทาในระดับน้ำหนัก (value scale) ของสี 10 ขั้น ซึ่งสีที่มีน้ำหนักสีสูงจะเป็นสีสว่าง และสีที่มีน้ำหนักสีต่ำจะเป็นสีมืด สีขาวจัดเป็นสีที่มีน้ำหนักสีสูงที่สุด มีความสามารถในการสะท้อนแสงได้ทั้งหมด ส่วนสีดำมีน้ำหนักสีต่ำที่สุดซึ่งไม่มีความสามารถในการสะท้อนแสงได้ ดังนั้นน้ำหนักสีก็จะไล่จากสีดำไปสู่สีขาว

ภาพแสดงน้ำหนักกระยะน้ำหนักแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ น้ำหนักอ่อน (light Values) น้ำหนักกลาง (middle values) และน้ำหนักเข้ม (dark values) และแสดงน้ำหนักสีหรือสีกลาง 1ระดับ

ค่าสี (Chroma) คือ คุณสมบัติที่เกี่ยวกับกำลัง (strength) ความเข้ม (intensity) และ ความบริสุทธิ์ (purity) ของสี เช่น สีแดงสองสีเป็นสีแท้เดียวกัน และมีน้ำหนักสีเดียวกัน ไม่ว่าจะ เป็นความสว่างหรือความมืด แต่สีทั้งสองอาจมีกำลังสี (color strength) ต่างกัน สีหนึ่งอาจเป็นสี แดงที่มีกำลังเข้มและอีกสีหนึ่งมีกำลังที่อ่อน

สรุปแล้ว สีแท้ (Hue) หมายถึง ชื่อของสี น้ำหนักสี(Value) หมายถึง ความสว่างของสี (brightness or luminosity) ส่วนค่าสี (Chroma) หมายถึง ความเข้มข้น (strength, intensity or purity) ของสีแต่ละสี

ดังนั้นในการสื่อความหมายในเรื่องสีของมันเชลล์ จะต้องบอกทั้งสีแท้ (Hue) น้ำหนักสี (Value) และค่าสี (Chroma) คือ

$$\begin{array}{r} \text{Hue} \quad \text{Value} \\ \hline \text{Chroma} \end{array}$$

เช่น สีเขียวอมเทาอ่อน (Light grayish green) ก็สามารถเขียนเป็นรหัสว่า G 8/1

$$\begin{array}{r} \text{G (Hue)} \quad 8 \text{ (Value)} \\ \hline 1 \text{ (Chroma)} \end{array}$$

สมมุติว่ามีสีสองสี คือ G 8/1 และ G 5/1 หมายความว่า สีสองสีนี้มีสีแท้ (Hue) และค่าสี (Chroma) เดียวกัน แต่มีน้ำหนักสี (Value) ต่างกัน แต่ถ้ามีสีสองสี คือ G 5/4 และ G 5/1 หมายความว่า สีทั้งสองนี้มีสีแท้ (Hue) และน้ำหนักสี (Value) เดียวกัน แต่ค่าสี (Chroma) ต่างกัน และถ้ามีสีสองสี คือ Y 3/2 และ P 3/2 หมายความว่า สีสองสีนี้มีน้ำหนักสี (Value) และค่าสี (Chroma) เหมือนกัน แต่มีสีแท้ (Hue) ต่างกัน

สีในแง่จิตวิทยา (Psychological Aspects of Color)

จากการที่เรามองเห็นสีต่างๆ นั้น ทางจิตวิทยาถือว่า สีเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ทำให้เกิด การตอบสนอง (Response) กระบวนการของสิ่งเร้านี้มีอิทธิพลต่อระบบประสาทของมนุษย์มาก สามารถจะเปลี่ยนอารมณ์ นิสัยใจคอ ตลอดจนพฤติกรรมของมนุษย์ได้ (สุมาลี เจียรสุนันท์, 2544)

สีเป็นสิ่งเร้าภายนอก (External Stimulus) ที่มนุษย์สามารถรับรู้ได้ทางตา (Visual Perception) และก่อให้เกิดความรู้สึกต่างๆ กัน เช่น ทำให้รู้สึกตื่นเต้น กระวนกระวาย สดชื่น เศร้าหมอง ฯลฯ การศึกษาเรื่องสีในแง่จิตวิทยา มีนักจิตวิทยาหลายท่านได้ทำการศึกษาและทดลองซึ่ง Graves (1951) ได้รวบรวมและสรุปไว้ดังนี้ คือ

1. สีร้อน เช่น สีเหลือง สีส้ม และสีแดง มีคุณสมบัติเป็นบวก (positive) สามารถทำให้เกิดความรู้สึกที่ก้าวร้าว กระสับกระส่าย ตื่นเต้นเร้าใจ เมื่อเปรียบเทียบกับสีเย็น เช่น สีม่วง สีน้ำเงิน และสีเขียว ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นลบ (negative) สามารถทำให้เกิดความรู้สึกเยือกเย็น สันโดษ และเงียบสงบ

2. สีที่คนส่วนใหญ่ชื่นชอบเรียงตามลำดับดังนี้ คือ สีแดง สีน้ำเงิน สีม่วง สีเขียว สีส้ม และสีเหลือง

3. สีแดงเป็นสีที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ชื่นชอบ และสีน้ำเงินเป็นสีที่ผู้ชายส่วนใหญ่ชอบ

4. โดยทั่วไป ผู้หญิงจะมีความรู้สึกไวต่อสีเร็วกว่าผู้ชาย และลักษณะการบอดสี (Color Blindness) จะพบในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

5. สีบริสุทธิ์ (pure colors) มักจะได้รับการเลือกมากกว่าพวกสีค่าแก่ (shades) และสีค่าอ่อน (tints) ในพื้นที่แคบๆ

6. ในพื้นที่กว้างๆ พวกสีค่าแก่ (shades) และสีค่าอ่อน (tints) จะได้รับการเลือกมากกว่า

7. การใช้สีร่วมกันนั้น นิยมใช้ในแง่ต่อไปนี้ คือ

- ใช้สีที่ตัดกัน (Contrasted or complementary)
- ใช้สีที่กลมกลืนกัน (Harmonic or analogous)
- ใช้สีเดียว (Monochromatic)

ลักษณะและสัญลักษณ์ของสี (Characteristics and Symbolism of Color)

สีแต่ละสีจะก่อให้เกิดความรู้สึกต่างๆ กัน มนุษย์จึงได้ให้ลักษณะของสีแต่ละสี และความหมายหรือสัญลักษณ์ไว้ต่างๆ กัน (Graves, 1951) ดังนี้คือ

สีเหลือง (Yellow)

เป็นสีที่มีค่าความสว่าง (luminosity) มากที่สุดในบรรดาสี (hues) ด้วยกัน แต่เป็นสีที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุดโดยเฉพาะเฉดสีที่เข้ม สีเหลืองเป็นสีแห่งความสว่างสดใส เป็นสัญลักษณ์ของแสงอาทิตย์ ความหนุ่มสาว ความฉลาด ความยินดีปรีดา ความรื่นเริงเบิกบาน และความมั่งคั่งสมบูรณ์ ในด้านบวกสีเหลืองทองเป็นสีที่นำมาซึ่งความเมตตากรุณา และ

ความคิดสร้างสรรค์ สีเหลืองหม่นกลับเป็นตรงกันข้ามแสดงถึงความอิจฉาริษยา การทรยศหักหลัง การไร้สำนึก และความขี้ขลาด

สีแดง (Red)

เป็นสีที่มีค่าสี (chroma) สูงที่สุด และมีอำนาจดึงดูดความสนใจมากที่สุด เป็นสีที่แสดงถึงความก้าวร้าว และความตื่นเต้นเร้าใจ สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของความรัก ความกระปรี้กระเปร่าและการกระทำ เชื่อมโยงถึงพลังอำนาจ ความแข็งแกร่ง ความกล้าหาญ การต่อสู้ และภัยอันตราย

สีม่วง (Violet)

เป็นสีที่เกิดจากการผสมกันระหว่างสีน้ำเงินและสีแดง สีม่วงเป็นสีแห่งเกียรติยศ เมื่อใช้ในปริมาณมากจะเป็นสีที่แสดงถึงความรู้สึกสงบ เยือกเย็น ภาควงศ์ ส่วนสีม่วงอ่อนจะทำให้รู้สึกซึมเศร้า เหงา เว้งว้าง และลึกลับน่ากลัว

สีน้ำเงิน (Blue)

เป็นสีเรียบที่มีความงดงามสีหนึ่ง แสดงถึงความสุภาพเรียบร้อย สง่างามเผย ความสงบ เยือกเย็น ความซื่อสัตย์ และเกียรติยศ สีน้ำเงินเข้มจะทำให้รู้สึกเจ็บสงบ วังเวง และเศร้า ในทางศาสนาสีน้ำเงินแสดงถึงความหวัง

สีเขียว (green)

มีลักษณะคล้ายกับสีน้ำเงิน คือ เป็นสีที่ให้ความรู้สึกที่ค่อนข้างจะเป็นกลาง จะให้ความรู้สึกสงบมากกว่ากระตือรือร้น เป็นสีแห่งธรรมชาติ แสดงถึงความสดชื่น ร่มเย็น มีชีวิตชีวา และความศรัทธา สีเขียวมะกอกเป็นสัญลักษณ์ของสันติภาพ ความสงบ เป็นสีที่ช่วยให้ประสาทสายตาและกล้ามเนื้อผ่อนคลายจากความตึงเครียด

สีขาว สีเทา และสีดำ เรียกว่า “achromatic” หมายถึง การไม่มีสี ในทางทฤษฎีแล้ว ไม่จัดว่าเป็นสี แต่ก็สามารถมีอิทธิพลต่อสภาวะอารมณ์ได้ด้วยเช่นกัน

สีขาว (White)

เป็นสีที่สว่าง และนุ่มนวล ให้ความรู้สึกในทางบวก(positive)มากกว่าสีดำและสีเทา สีขาวเป็นสัญลักษณ์ของความสะอาด ความบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา และสันติภาพ บางครั้งอาจหมายถึงการยอมแพ้หรือการสงบศึก และในประเทศจีนใช้สีขาวเป็นสัญลักษณ์ของการสูญเสีย และการไว้ทุกข์ ส่วนชาวตะวันตกสีขาวหมายถึงสีของเครื่องแต่งกายเจ้าสาวในวันแต่งงาน

สีเทา (Gray)

เป็นสีที่เกิดจากการผสมระหว่างสีดำและสีขาว สีเทาแสดงถึงการเกษียณอายุ ความสุขุมรอบคอบ ความสงบเสถียรถ่อมตัว เครื่องขีมิ และความแก่ชรา

สีดำ (Black)

เป็นสีที่แสดงถึงความเคร่งขรึม ความมืด ความลึกดึบ น่าเกรงกลัว ให้ความรู้สึกเศร้าหมอง สีดำเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้าย ความโศกเศร้า และความตาย

นอกจากนี้ ฟารีดา อาซาดุลลินา (1934 อ้างถึงใน โกลัม สายใจ, 2540) นักจิตวิทยาชาวโซเวียต ได้กล่าวถึงอิทธิพลและความสำคัญของสี เพื่อเอาไว้ตรวจสอบดูว่า คนชอบสีไหนจะมีจิตใจอย่างไร และสีนั้นจะมีผลกระทบต่อความรู้สึกของเราอย่างไร

สีฟ้าอ่อน ช่วยให้จิตใจกระชุ่มกระชวย บรรเทาความเศร้าและช่วยกล่อมจิตใจให้เบิกบาน ทั้งยังอาจจะช่วยลดอุณหภูมิของร่างกายและความดันโลหิตได้เล็กน้อย ช่วยบรรเทาความเจ็บปวดและทำให้รู้สึกเย็นสบาย สีฟ้าอ่อนเป็นสีของความอดทน

สีแดง เป็นสัญลักษณ์ของพลัง ความเกรียงไกรและอารมณ์ร้อน เป็นสีทำให้เมื่อยตาได้ง่าย และกระตุ้นประสาทได้มากที่สุด สะดุดตาคนได้ในทันทีที่เห็น และจะเบื่อได้เร็วเช่นกัน

สีชมพู คล้ายกับธรรมชาติที่อ่อนนุ่มและค่อนข้างจะดูเป็นทารก คนที่ถือหลักประโยชน์นิยมจะไม่ชอบสีนี้

สีเขียว ทำให้สงบ คนที่ชอบสีนี้จะพยายามแสดงความสามารถ สำหรับคนที่ไม่ชอบอาจจะเป็นไปได้ว่า เป็นคนกลัวปัญหาในชีวิตประจำวัน

สีน้ำเงินแก่ สื่อถึงความสงบของจิตใจที่มีอยู่ในคนที่อึดอึบ ที่สามารถลวงมายาของชีวิตได้ คนที่ชอบสีนี้เป็นคนสมถะ ถ่อมตน และมีแนวโน้มที่จะโศกเศร้า ขาดความเชื่อมั่น แต่สบายตา ช่วยขจัดความเครียด

สีเหลือง เชื่อกันว่า แสดงออกถึงสามัญสำนึก เป็นสีที่โปรดปรานของคนขี้สงสัยที่พูดคุยกับคนอื่น ๆ และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้โดยง่าย สีเหลืองช่วยทำให้ระบบประสาทเข้มแข็งและปลุกฝังการมองโลกในแง่ดี

สีม่วง ดุลึกดึบ คนที่ชอบสีม่วงเป็นคนที่มีความเจ้าอารมณ์ และอ่อนไหว พบว่า สีนี้ชักจูงให้เด็ก ๆ เชื่อเรื่องไสยศาสตร์ได้

สีน้ำตาล เป็นสัญลักษณ์ของความกระวนกระวายและความไม่พอใจ

สีเทา เป็นสีของการประนีประนอม บ้างก็ว่าเป็นสีของคนที่มีลักษณะชอบใช้เหตุผลและไม่ค่อยจะไวใจอะไรง่าย ๆ

สีดำ เป็นสีของคนที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง มองชีวิตอย่างหดหู่ และไม่ผู้จะมีความสุข

สีขาว คุณจะเห็นสีในอุดมคติที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญและข้อโต้แย้งใดๆ

สีกับบุคลิกภาพ (Color and Personality)

สีมีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก ในหลายๆ ด้าน ในการดำเนินชีวิตประจำวันของคน สีมีความผูกพันกับโครงร่าง วัตถุ ความหมาย สถานการณ์ และความจำของบุคคลอย่างมาก สีที่เรามองเห็นจะเป็นตัวกลางในการกำหนดความรู้สึกพึงพอใจและไม่พึงพอใจของเรา โดยทั่วไปบุคคลมีแนวโน้มที่จะคิดว่า สีมีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับความชอบของบุคคล ในเรื่องของการแต่งกาย เครื่องใช้ในบ้าน วัตถุที่อยู่รอบตัวเรา และลักษณะเฉพาะของบุคลิกภาพ (Sharpe, 1975)

ในปี 1921 Rorschach ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตอบสนองต่อสีและลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งกล่าวถึงบทบาทที่สำคัญของสีใน Inkblot test ของเขา โดยเริ่มจากการสังเกตว่า บุคคลที่ซึมเศร้ามักจะมองทุกอย่างเป็นสีดำ และบุคคลไม่สามารถจินตนาการงานปาร์ตี้ที่สนุกสนานโดยปราศจากสีได้ นอกจากนี้ก็ยังดึงดูดบุคคลออกจากความตึงเครียดได้ ผลของการตอบสนองต่อสีใน Inkblot test ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึงกลไกของสภาวะอารมณ์และทัศนคติของบุคคลต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อโลกภายนอก (Sharpe, 1975) ต่อมาได้มีการศึกษาในเรื่องบุคลิกภาพมีผลต่อการเลือกสีอย่างไร แบบทดสอบสีของลูเชอร์ (The Lucher Color Test) เป็นแบบสอบประเมินบุคลิกภาพแบบฉายออก (Projective Technique) ซึ่งคิดค้นโดยนักจิตวิทยาชาวสวิส ชื่อ แมกซ์ ลูเชอร์ (Max Luscher) ในปีคริสต์ศักราช 1947 เป็นแบบสอบบุคลิกภาพแบบทดสอบรายบุคคล แบบทดสอบนี้กล่าวถึงลำดับการชอบสีของบุคคล สีที่ใช้มี 8 สี คือ แดง น้ำเงิน เขียว เหลือง น้ำตาล ม่วง เทา และดำ การตีความสีที่ชอบจะดูจากลำดับที่เลือก โดยวิธีการเลือกสี ให้ผู้เลือกดูสีแล้วบอกลำดับการเลือก โดยไม่ต้องนำไปเชื่อมโยงว่าเป็นสีของอะไร เป็นการเลือกสีที่ตัวเอง แล้วนำลำดับที่เลือกสีนั้นๆ มาทำนายบุคลิกภาพ ซึ่งการทำนายบุคลิกภาพ ซึ่งการทำนายบุคลิกภาพนั้นขึ้นอยู่กับลำดับ 8 ลำดับของสี 8 สี คำทำนายจะปรับเปลี่ยนไปตามความสัมพันธ์ของลำดับเหล่านี้ ตัวอย่างเช่น ผู้ที่เลือกสีแดงเป็นอันดับแรกจะมีบุคลิกอย่างไร สรุปได้ดังนี้

สีแดง เป็นผู้มีความนับถือในตนเอง โดยแสดงออกทางการวางอุดมคติสำหรับตนเอง หรือโดยการแสวงหาชื่อเสียง ต้องการชีวิตที่ยืนยาวและมีคุณภาพสำหรับตนเองและผู้อื่น

สีแสด เป็นผู้คำนึงถึงความสำเร็จ ปรารถนาในความตื่นเต้นที่จะเพิ่มรสชาติในชีวิตและประสบการณ์ ต้องการชัยชนะ โดยจะแสดงออกมาในรูปของการประชันขันแข่ง และการเสี่ยงโชค

สีน้ำตาล เป็นผู้คำนึงถึงความปลอดภัยของครอบครัว ความอบอุ่นภายในบ้าน จะคบเพื่อนที่เหมือนๆ กับตน มีความต้องการทางวัตถุ รักความสะดวกสบายและในขณะเดียวกันก็รักสันโดษ

สีเทา เป็นผู้ที่ชอบกันตนเองออกจากอิทธิพลภายนอก ไม่ต้องการยุ่งเกี่ยวกับผู้ใด ชอบที่จะเป็นผู้เฝ้าดูอยู่เบื้องหลัง เป็นคนระมัดระวังตน และมักจะสร้างเกราะป้องกันตน

สีน้ำเงิน เป็นผู้เคร่งครัดเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี ต้องการความสงบและสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบเรียบร้อย ต้องการให้เหตุการณ์ต่างๆ ดำเนินอย่างนุ่มนวลไม่ติดขัด มีความกลมกลืนทางร่างกายและจิตใจ มีจิตวิญญาณที่สงบสันโดษ เป็นผู้มีธรรมะและจรรยาที่สมบูรณ์แบบ

สีเหลือง เป็นผู้ที่ชอบการเปลี่ยนแปลง ปารถนาสูงสุดถึงความสุขสมบูรณ์ในชีวิต มีความหวังในอนาคต รักความก้าวหน้า ชอบสิ่งใหม่ๆ ทันสมัย เป็นนักพัฒนา

สีม่วง เป็นผู้มีเสน่ห์ น่าสนใจต่อผู้คนที่หลากหลาย และพยายามทำให้ผู้อื่นติดใจหลงใหล

สีดำ เป็นผู้ที่รู้สึกว้าวุ่นต่างๆ ผิดที่ผิดทาง เป็นคนดื้อรั้น ต่อต้านทิศทางของโชคชะตา

การทดสอบสีนี้เป็นที่นิยมใช้และมีอิทธิพลต่อนักจิตวิทยาที่มีความสนใจเกี่ยวกับสี ดังนั้นจึงได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการทำนายลักษณะเฉพาะทางบุคลิกภาพแบบทดสอบสีของลูเซอร์สามารถนำมาใช้วัดบุคลิกภาพของผู้รับการทดสอบได้ง่ายและมีความเที่ยงตรง ดังนั้น โรงเรียนธุรกิจการได้ตอบใหญ่แห่งหนึ่งในยุโรป จึงใช้แบบทดสอบสีของลูเซอร์นี้ทดสอบผู้สมัครทุกคน เพื่อช่วยในการแนะนำว่า นักเรียนคนใดควรเรียนอาชีพและลงเรียนวิชาใดบ้าง ในประเทศอังกฤษ ยังได้ประยุกต์การใช้แบบทดสอบนี้เพื่อการเลือกบุคลากรสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมและการค้า นอกจากนี้ Schaie (1957 cited in Sharpe, 1975) เชื่อว่า สีมีอิทธิพลต่อระบบชีวภาพ โดยร่างกายจะมีปฏิกิริยาต่อความสว่างและความมืดของสี สีจึงมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของมนุษย์ เขาได้เป็นผู้คิดค้นแบบทดสอบบุคลิกภาพ "The Color Pyramid Test" โดยใช้ปิรามิดของสี ซึ่งใช้สีทั้งหมด 9 สี คือ สีแดง สีส้ม สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน สีม่วง สีดำ สีขาว และสีน้ำตาล โดยมีเฉดสีต่างๆ กันออกไปอีกถึง 24 สี เขากล่าวว่าผู้ที่จัดเรียงปิรามิดของสีโดยใช้สีหลายๆ สี และจัดแบบไม่เป็นระเบียบ มักมีบุคลิกภาพแบบไม่แน่นอน ส่วนคนที่ใช้สีเพียง 2 สี และสลับกันแถวละสีอย่างเป็นระเบียบ แสดงถึงเป็นคนที่มีความบุคลิกภาพแบบเข้มงวด และสำหรับผู้ที่ใช้สีหลายสี แต่มีการจัดเรียงอย่างเป็นระบบระเบียบแสดงถึงเป็นคนที่มีความบุคลิกภาพแบบมีโครงสร้างที่ดี นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปฏิบัติการสูงมุ่งสู่เป้าหมาย และมีการควบคุมการแสดงออกที่ดีจะชอบสีเหลือง ส่วนพวกที่ชอบสีแดงเป็นกลุ่มที่ไม่สามารถควบคุมการแสดงออกของพฤติกรรม พวกที่ชอบสีม่วงเป็นกลุ่มที่มีความวิตกกังวล

และมีความตึงเครียด พบในพวกที่มีพยาธิสภาพทางจิตใจ สำหรับสีน้ำเงินนั้นกลุ่มที่เลือกส่วนใหญ่เป็นเด็กปัญญาอ่อน

ในการที่มนุษย์ชอบสีใดสีหนึ่งนั้น Chougourian (1968 cited in Sharpe, 1975) เชื่อว่าตัวตัดสินการชอบสี มิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางอารมณ์อย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมด้วย เขาจึงทำการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 160 คน อายุระหว่าง 16-23 ปี แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาอเมริกัน เลบานอน อิหร่าน และคูเวต แต่ละกลุ่มมีเพศชายและเพศหญิงเท่าๆ กัน สีที่ใช้เป็นสีของออสท์วาลด์ (Ostwald Color Notations) 8 สี ได้แก่ สีแดง สีส้ม สีเหลือง สีเขียวใบไม้ สีเขียวน้ำทะเล สีเขียวคราม สีน้ำเงิน และสีม่วง โดยเสนอสีให้ดูเป็นคู่ๆ ผลการศึกษาพบว่า สีแดงและสีน้ำเงินเป็นสีที่นักศึกษาอเมริกันชอบมากที่สุด ในทางกลับกันเป็นสีที่นักศึกษาคูเวตชอบน้อยที่สุด สีเขียวครามเป็นสีที่นักศึกษาอเมริกันชอบน้อยที่สุด แต่เป็นสีที่นักศึกษาอิหร่านและคูเวตชอบมากที่สุด ส่วนสีที่อยู่ในลำดับกลางๆ ของทั้ง 4 ชาติ ได้แก่ สีส้ม และสีเขียวใบไม้ สำหรับความแตกต่างระหว่างเพศในการชอบสีนั้น ไม่เด่นชัดนัก มีเพียงสีเดียว คือ สีน้ำเงิน ซึ่งเป็นสีที่ชื่นชอบของเพศชายในขณะที่เพศหญิงไม่ชอบ เฉลี่ยแล้วทั้ง 4 ชาติ ชอบสีต่างๆ เรียงตามลำดับ คือ สีเขียว(59.6%) สีเขียวคราม(54.8%) สีแดง(52.0%) สีเขียวใบไม้ (50.6%) สีส้ม(49.9%) สีน้ำเงิน(49.8%) สีเหลือง(42.0%) และสีม่วง(41.4%)

สภาวะอารมณ์ (Mood)

Parkinson (1996) ได้อธิบายว่า สภาวะอารมณ์ (mood) เกี่ยวข้องกับความรู้สึกทั้งดีและไม่ดี และสภาวะอารมณ์ จะทำให้จิตใจของเรารู้สึกถูกหรือผิดที่จะกระทำการหนึ่งสิ่งใดลงไป หรือกล่าวในอีกนัยหนึ่ง สภาวะอารมณ์ (mood) หมายถึง สภาวะทางจิตใจที่รู้สึกดีหรือไม่ดี และโน้มน้าวให้บุคคลกระทำการบางอย่างลงไป

แนวคิดเกี่ยวกับ mood ในเชิงจิตวิทยา (Mood as a Psychological Concept)

แนวคิดเกี่ยวกับ mood ในเชิงจิตวิทยา ได้รับแนวความคิดมาจากความเข้าใจที่เป็นสามัญสำนึก (commonsense understanding) ของปรากฏการณ์โดยตรง และได้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับ mood โดยพิจารณาจากระบบการทำงานของจิตใจมนุษย์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความคิด(cognitive) ความสมัครใจ(conation) และความรู้สึก(affect) (Hilgard, 1980 cited in Parkinson, 1996) ส่วนใหญ่แล้ว mood จะจัดอยู่ในประเภทสุดท้าย คือ affect ซึ่งหมายถึง สภาวะทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก หรืออีกนัยหนึ่งคือ สภาวะทางจิตเมื่อเรารู้สึกดีหรือไม่ดี หรือแม้แต่ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น

ข้อแตกต่างระหว่าง emotion และ mood

วิธีที่จะทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่าง mood และ emotion คือ การพิจารณาความขัดแย้งระหว่างความสัมพันธ์กับ mood ซึ่ง Parkinson (1996) ได้อธิบายไว้ดังนี้

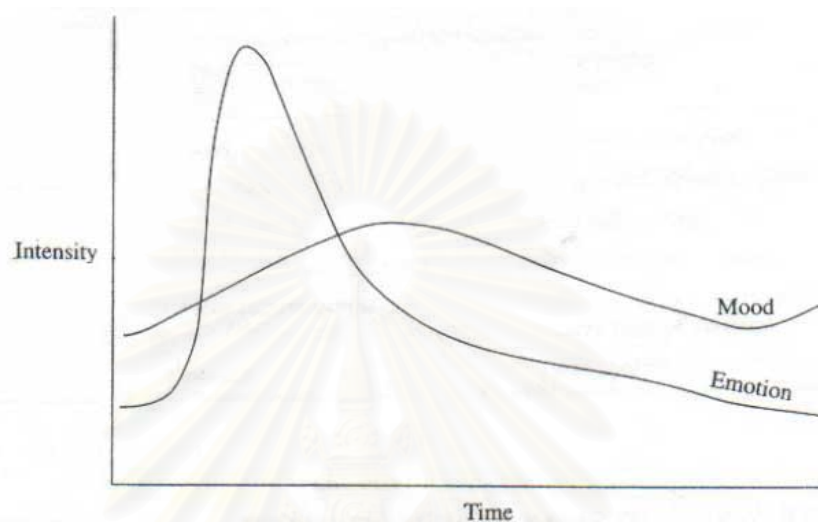
1. ช่วงเวลา (Duration)

โดยทั่วไป mood จะมีระยะเวลายาวนานกว่า emotion ซึ่ง emotion จะมีระยะเวลาแคบวินาทีหรือนาทีเท่านั้น ในขณะที่ mood จะมีระยะเวลายาวนานเป็นชั่วโมง เป็นวัน หรือเป็นสัปดาห์ ตัวอย่างเช่น จากการศึกษาโดย Sonneman (1991 cited in Parkinson, 1996) ได้ให้ผู้รับการทดลองอธิบายถึงประสบการณ์ทางอารมณ์เมื่ออาทิตย์ที่ผ่านมา 50% ที่จำประสบการณ์ทางอารมณ์ได้ กล่าวว่า ประสบการณ์ดังกล่าวมีช่วงเวลายาวนานมากกว่า 1 ชั่วโมง บางคนบอกว่ายาวนานมากกว่า 1 วันหรือมากกว่านั้น จากการสังเกตครั้งนี้ ผู้ถูกทดลองรู้สึกว่ามีประสบการณ์ทางอารมณ์ที่ยาวนานนั้น แท้จริงแล้วประสบการณ์ทางอารมณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำๆ กันจากเหตุการณ์เดิม แต่เป็นอารมณ์ที่มีความเฉพะเจาะจงมากขึ้นจากแต่ละเหตุการณ์ ซึ่งจริงๆ แล้วเป็นประสบการณ์ทางอารมณ์สั้นๆ หรืออีกนัยหนึ่ง อารมณ์อาจจะเหมือนกับปรากฏการณ์ข้างขึ้นข้างแรมของดวงจันทร์

2. รูปแบบเวลา (Time Pattern)

จากแนวความคิดที่ว่า emotion อาจเป็นความรู้สึกบางอย่างที่อยู่กับเราเสมอ แต่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่สม่ำเสมอ ในกรณีนี้ mood ไม่สามารถนิยามได้ว่าจะเริ่มและสิ้นสุดเมื่อไหร่ แต่เป็นความรู้สึกที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงทีละเล็กทีละน้อย ความแตกต่างระหว่าง emotion กับ mood ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าลักษณะเฉพาะตัวที่เกี่ยวข้องกับเวลา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับรูปแบบที่

เป็นแบบอย่างของการแปรผัน โดยที่ emotion จะมีช่วงเวลาที่แน่นอน และหลังจากนั้นก็จางหายไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ mood มักจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ และมีความต่อเนื่องกับความรู้สึกเล็กๆ ในใจของเรา หากจะกล่าวในเชิงวิชาการ emotion จะเกิดขึ้นในลักษณะที่รวดเร็วและเฉียบพลัน ขณะที่ mood จะเกิดในลักษณะที่เรื้อรังและยาวนานกว่า

ภาพแสดงรูปแบบช่วงเวลาของ mood และ emotion

3. ระดับความรุนแรงที่สัมพันธ์กัน (Relative intensity)

emotion จะเป็นความรู้สึกที่มีความรุนแรงมากกว่า mood คือ emotion เป็นความรู้สึกที่รุนแรง แต่ก็จางหายไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ mood มีระดับความรุนแรงน้อยกว่า และเป็นความรู้สึกที่รบกวนเราอยู่ตลอดเวลา

4. ความเฉพาะเจาะจงของสาเหตุ (Specificity of cause)

emotion เกิดจากสาเหตุที่เฉพาะเจาะจงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ในขณะที่ mood ค่อยๆ เกิดขึ้นอย่างเป็นลำดับจากเหตุการณ์เล็กๆ และยังคงอยู่ต่อเนื่องตามสภาพแวดล้อมในขณะนั้น emotion จะเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ที่เป็นประสบการณ์ตรงของคุณ ในขณะที่ mood ขึ้นอยู่กับภาพรวมของสภาวะทางอารมณ์ของคุณแต่ละคน (Lazarus, 1994 cited in Parkinson, 1996) ยกตัวอย่างเช่น เราอาจจะรู้สึกเศร้าโศกเสียใจ(emotion) กับการตายของบุคคลที่เรารู้จัก แต่เราจะมีอารมณ์ซึมเศร้า(mood) กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น ซึ่งจะมีผลต่อการดำเนินชีวิตของเรา

5. หน้าที (Signal function)

Morris (1992 cited in Parkinson, 1996) ได้เสนอว่า emotion เกี่ยวข้องกับสภาวะทางสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ mood เกี่ยวข้องกับสภาวะของตนเอง (self) ประสบการณ์ของ mood และ emotion ทำให้เรามีจิตสำนึก (conscious) เกี่ยวกับการดำเนินไปของสิ่งต่าง ๆ และวิธีที่เราจัดการกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การเกิดของ emotion บอกเราให้ทราบว่ามีบางสิ่งบางอย่างกำลังไปได้ดีหรือไม่ดีในสถานการณ์ภายนอก ในขณะที่ mood บอกเราเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดภายในตัวเราว่า มีไม่เพียงพอสำหรับที่จะจัดการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือมากเกินไปกว่าสิ่งที่เราต้องการ

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง mood และ emotion คือ ทั้ง mood และ emotion ต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาวะความรู้สึกดีหรือไม่ดี emotion มุ่งเน้นไปที่วัตถุหรือเหตุการณ์ที่เฉพาะเจาะจง แล้วแสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมที่จะมีการกระทำตามวัตถุหรือเหตุการณ์นั้น ในขณะที่ mood จะมีการแพร่กระจาย และเป็นความรู้สึกกว้าง ๆ มากกว่า อาจกล่าวได้ว่า mood มีระดับความรุนแรงของอารมณ์น้อยกว่า และมีระยะเวลายาวนานกว่า emotion

สรุปได้ว่า mood เป็นความรู้สึกที่ไม่มีทิศทาง ประเมินจากสภาวะจิตใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกชั่วคราว โนม่น้าวให้บุคคลแปลความหมาย และแสดงพฤติกรรมออกมาตามเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะแสดงออกมาตามผลกระทบที่ได้รับจากเหตุการณ์นั้นๆ หรือจะกล่าวในอีกนัยหนึ่ง mood เป็นความรู้สึกที่ไม่มั่นคงถาวร มีแรงกระตุ้นที่เปิดเผย ไม่มีตำแหน่งที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาวะความรู้สึก mood เป็นประสบการณ์ ทั้งจากเรื่องที่มีความสุขและไม่มีความสุข ความรู้สึกจะคงอยู่ยาวนานกว่าช่วงวินาที และค่อยๆ เปลี่ยนแปลงทีละเล็กทีละน้อยมากกว่าที่จะมีช่วงเวลาชัดเจนของการเริ่มต้น

วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescent)

วัยรุ่น ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Adolescent มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Adolescere ซึ่งมีความหมายว่า เจริญเติบโตหรือเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ (Maturity) Hurlock (1974) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การที่เด็กจะบรรลุถึงขั้นวุฒิภาวะนี้ ไม่ใช่จะเจริญแต่ทางร่างกายด้านเดียวเท่านั้น ทางจิตใจก็จะเจริญเป็นเงาตามตัวไปด้วย นั่นคือจะต้องมีการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ไปพร้อมๆ กัน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

Roger (1962) ได้ให้คำนิยามวัยรุ่น โดยพิจารณาออกเป็น 3 ด้าน ด้วยกัน คือ

1. พิจารณาจากพัฒนาการทางร่างกาย (Physical Development) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายถือว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่งเพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กมาสู่วัยรุ่น อย่างเห็นเด่นชัดโดยร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลง 4 ประการ คือ เสียงเปลี่ยนโดยเด็กชายมีเสียงหัวขึ้น เด็กหญิงเสียงแหลมขึ้น มีขนเกิดขึ้นตามที่ต่างๆ สัดส่วนของร่างกายเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว และต่อมเพศเริ่มทำงาน ทำให้เด็กผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือนเป็นครั้งแรก ส่วนเด็กผู้ชายก็จะมีกลิ่นน้ำกามเป็นครั้งแรก

2. พิจารณาจากช่วงของอายุ (Chronological Age Span) การแบ่งวัยรุ่นโดยการให้ช่วงของอายุนั้น มักพบว่ามักจะไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงนักเพราะเด็กแต่ละคนจะเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นไม่พร้อมกัน เป็นเพียงการประมาณการเท่านั้น

3. พิจารณาจากเกณฑ์ทางสังคม (Sociological Phenomenon) ตามเกณฑ์นี้ขึ้นอยู่กับการยอมรับของสังคมแต่ละสังคมว่าจะยอมรับวัยรุ่นในฐานะผู้ใหญ่เมื่อใด ทั้งนี้ต้องอาศัยพื้นฐานของวัฒนธรรม ศาสนา จารีตประเพณีของสังคมเป็นที่ตั้ง ดังเช่นถ้าเกณฑ์ทางสังคมขึ้นอยู่กับศาสนา ก็อาจจะถือว่าถ้าเด็กคนใดได้บวชเรียนก็ถือว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว เป็นต้น

ระยะของวัยรุ่น

ในสังคมแต่ละแห่งจะกำหนดระยะเวลาที่อยู่ในวัยรุ่นไม่เท่ากัน ในสังคมที่ไม่สลับซับซ้อน ระยะวัยรุ่นจะอยู่ในช่วงสั้นกว่าวัยรุ่นที่อยู่ในสังคมที่ซับซ้อน สำหรับในสังคมไทย ระยะวัยรุ่นจะเริ่มตั้งแต่เด็กเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางเพศ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ด้านอื่น ๆ ซึ่งในระยะดังกล่าวอยู่ในช่วงประมาณอายุ 13 ปี ส่วนระยะที่สิ้นสุดวัยรุ่น คือ ระยะที่เด็กจบการศึกษา เริ่มมีงานทำ เป็นอิสระทางเศรษฐกิจจากพ่อและแม่ ซึ่งระยะนี้อยู่ในช่วงอายุประมาณ 21 ปี ดังนั้นระยะวัยรุ่นของไทยอยู่ในช่วง 13-21 ปี ซึ่งนับเป็นช่วงระยะเวลาที่ยาวนาน และสามารถแบ่งระยะวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะด้วยกัน คือ (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร , 2530)

1. ระยะวัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescent) ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น อยู่ในช่วงอายุ 13 – 15 ปี วัยรุ่นระยะนี้จะเป็นช่วงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพร่างกายที่เปลี่ยนไป พฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นระยะนี้จึงมุ่งเข้าหาตัวเอง มีความสนใจในรูปร่างของตนเพ่งพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ภายนอกและการเปลี่ยนแปลงร่างกายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางเพศ

2. ระยะเวลาวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescent) ระยะเวลาวัยรุ่นตอนกลางอยู่ในช่วงอายุประมาณ 15 – 18 ปี วัยรุ่นระยะนี้เป็นระยะที่ผ่านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้แล้ว ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และ ความนึกคิดของวัยรุ่นระยะนี้จะมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เด็กระยะนี้จะพุ่งความสนใจ เพื่อค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน ฉะนั้นพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นระยะนี้จะชอบอิสระชอบทดลอง และต้องการเป็นตัวของตัวเอง โดยมีทัศนคติและค่านิยมของตนเอง ตลอดจนมีการวางแผนในอนาคต นอกจากนี้ ระยะเวลาเด็กยังเริ่มมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามอีกด้วย

3. ระยะเวลาวัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescent) เป็นระยะเวลาวัยรุ่นช่วงสุดท้ายที่จะเข้าสู่ผู้ใหญ่ ระยะเวลานี้จะอยู่ในช่วงอายุ 18-22 ปี เป็นระยะที่เด็กวัยรุ่นเริ่มจัดรูปแบบของตนเองเริ่มมีการฝึกความชำนาญในสายอาชีพของตนที่ตนมุ่งหวังจะทำในอนาคต รู้จักตนเองและสามารถเชื่อมโยงบทบาทหน้าที่ของตนเองให้เข้ากับสังคมใหม่ที่ตนอยู่ รู้คุณค่าของชีวิต และสร้างจุดหมายของชีวิต ในระยะนี้การพัฒนาของวัยรุ่นเริ่มเข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์แบบ ซึ่งมักมีการพัฒนาทางด้านจิตใจมากกว่าทางร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเดียวกับความนึกคิดและปรัชญาชีวิต

สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปเป็นผู้ใหญ่ มีการเจริญเติบโตไปสู่ความมีวุฒิภาวะทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยถือเอาความพร้อมและวุฒิภาวะทางเพศเป็นจุดเริ่มต้น และจะสิ้นสุดลงเมื่อมีความพร้อมและวุฒิภาวะทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ และระยะของวัยรุ่นสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

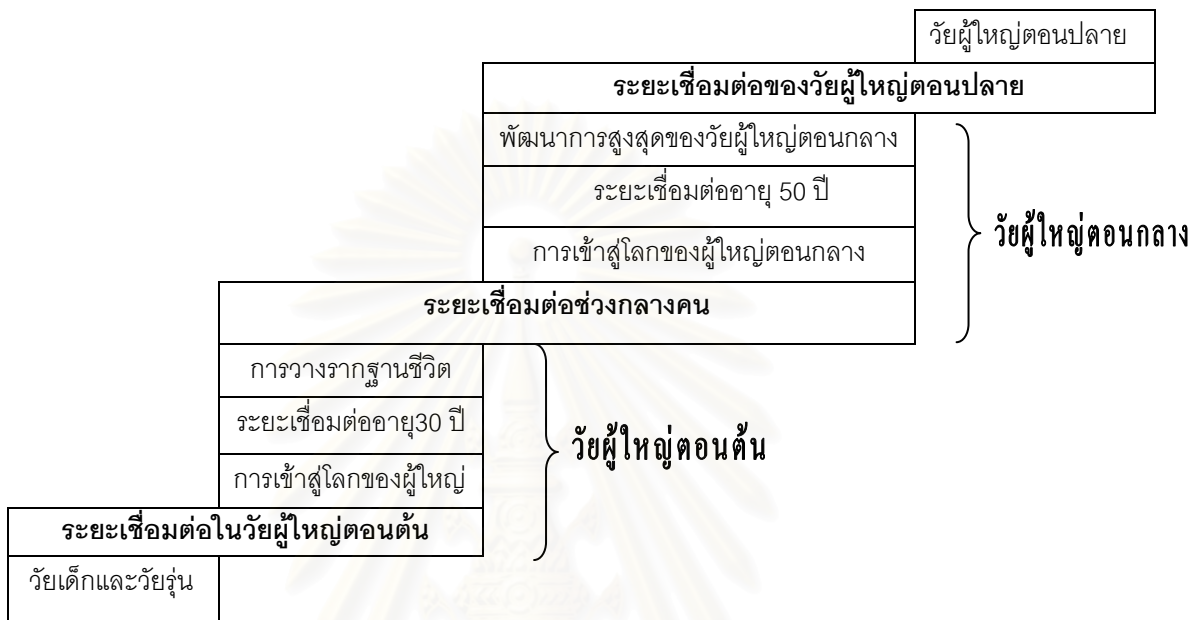
ระยะเวลาวัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescent)	อายุ 13 – 15 ปี
ระยะเวลาวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescent)	อายุ 15 – 18 ปี
ระยะเวลาวัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescent)	อายุ 18 – 22 ปี

วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (Early Adult)

Levinson et al. (1978 cited in Clarke-Stewart, Perlmutter, and Friedman, 1988) เสนอทฤษฎีพัฒนาการผู้ใหญ่ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม คือ “season of a man’s life” เป็นขั้นพัฒนาการที่มีความต่อเนื่องกัน และมีการแบ่งเป็นระยะ ดังนี้

ระยะเวลาผู้ใหญ่ตอนต้น (early adulthood)	อายุ 20-40 ปี
ระยะเวลาผู้ใหญ่ตอนกลางหรือวัยกลางคน (middle adulthood)	อายุ 40-60 ปี
ระยะเวลาผู้ใหญ่ตอนปลาย (late adulthood)	อายุ 60 ปีขึ้นไป

Levinson et al. (1978 cited in Perlmutter and Hall, 1988) ให้ความสำคัญต่อโครงสร้างชีวิต (Life structure) ซึ่งเป็นแบบแผนชีวิตมนุษย์ ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบแผนชีวิตมนุษย์แล้ว จะพบลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ จะดำเนินไปตามลำดับขั้นที่ต่อเนื่องกันระหว่าง stable phase และ transitional phase โดยได้สรุปพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นไว้ดังนี้

ระยะพัฒนาการจากการศึกษาของ Levinson et al. (1978 cited in Perlmutter and Hall, 1988)

วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (Early Adult) เป็นระยะเชื่อมต่อจากวัยรุ่น เริ่มจากการสิ้นสุดของวัยรุ่น ซึ่งมีการพัฒนามาจากความต้องการเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) ในวัยเด็กตอนต้น ไปสู่ความเป็นอิสระจากพ่อแม่ผู้ปกครอง จนถึงอายุประมาณ 22 ปี ความต้องการด้านนี้จะสิ้นสุดลงและจะอยู่ใน stable phase ประมาณ 6 ปี ในช่วงการเข้าสู่โลกของผู้ใหญ่ (Entering the adult world) คนในวัยนี้ พยายามวางแผนโครงสร้างชีวิต (Life structure) ที่มั่นคงของตนเอง มีการเรียนรู้ที่จะสร้างสัมพันธภาพกับเพศตรงข้ามที่เป็นเพื่อน ผู้ร่วมงาน และคนรัก ในช่วงระยะนี้ส่วนใหญ่จะเริ่มมีการแต่งงานและสร้างครอบครัว

เมื่ออายุประมาณ 28 ปี จะเริ่มเป็นระยะเชื่อมต่ออายุ 30 ปี (Age 30 transition) ซึ่งเป็นระยะวิกฤต ใช้ระยะเวลาประมาณ 5 ปี และจะสิ้นสุดลงภายในอายุ 33 ปี และจากนั้นจะเป็น stable phase ครั้งที่สองของวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เริ่มระยะการวางรากฐานชีวิต (Settling down) มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงาน มีชื่อเสียง พยายามสร้างฐานะทางสังคมและสร้างความ

เป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในช่วงปลายของระยะนี้ จะมีการกลับไปสู่ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) อีกครั้งหนึ่ง โดยที่จะพยายามพึ่งพาคนอื่นน้อยลง และจัดการทุกอย่างด้วยตนเอง

การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ (Association of Color and Mood-tone)

สีมีอิทธิพลต่อบุคคลในหลายๆ ด้าน ซึ่งรวมถึงความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับสภาวะอารมณ์ด้วย ซึ่งรูปแบบของความเกี่ยวพันระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ ถ้าหากเป็นไปในลักษณะที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลจะเป็นการเข้าสู่กระบวนการของการเชื่อมโยง (Association) การที่นักจิตวิทยาส่วนใหญ่มักจะเลือกกระบวนการนี้ อาจเป็นเพราะการเชื่อมโยงเป็นการตอบสนองทางอารมณ์ต่อสีที่เห็นชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายที่สุด การเชื่อมโยงนั้นอาจรวมไปถึงจินตนาการและความจำของบุคคล วัตถุ สถานการณ์ เหตุการณ์ ความปรารถนา และความฝัน ที่มีสีเกี่ยวข้องอยู่ด้วย เช่น การที่บุคคลมีความพึงพอใจเมื่อมองเห็นสีแดง ทั้งนี้เพราะสีแดงกระตุ้นให้เขานึกถึงเครื่องแต่งกายที่เขาชื่นชอบ หรือการที่บุคคลไม่พึงพอใจเมื่อมองเห็นสีเหลือง เพราะกระตุ้นให้เขานึกถึงที่ทำงานซึ่งน่าเบื่อ การเชื่อมโยงเหล่านี้ความจำ (Memory) เป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลเมื่อมองเห็นสี แต่ในบางครั้งบุคคลอาจตอบสนองความรู้สึกต่อสีโดยไม่จำเป็นต้องมีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ในอดีตก็ได้ เช่น การเชื่อมโยงของเด็กซึ่งเป็นวัยที่ยังมีประสบการณ์น้อย (Kreitler et al. ,1972 อ้างถึงใน สุมาลี เจียรสุนันท์, 2544) ได้มีการนำหลักการการเชื่อมโยงไปใช้อธิบายการแสดงออกทางการรับรู้สีและสันนิษฐานว่าการเชื่อมโยงจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการกำหนดความหมายทางอารมณ์ของสีได้ เช่น อารมณ์เจ็บแสบจะเชื่อมโยงกับสีฟ้า อารมณ์สุขจะเชื่อมโยงกับสีเหลือง เป็นต้น (Sargent ,1964)

ปลายศตวรรษที่ 19 นักวิจัยเริ่มให้ความสำคัญในการศึกษาการตอบสนองทางอารมณ์ต่อสีและขอบเขตความรู้เรื่องสุนทรียภาพเกี่ยวกับสี ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่จะศึกษาในเด็ก เนื่องจากเป็นที่ยอมรับกันว่าวัยเด็กเป็นวัยที่ได้รับอิทธิพลทางประสบการณ์ การเรียนรู้ และวัฒนธรรมน้อยกว่าวัยอื่นๆ การศึกษาจะเน้นใช้สีเป็นปัจจัยสำคัญในการประเมินพัฒนาการของเด็ก(Sharpe, 1975) Odbert , Karwoski & Eckerson (1942 cited in Wexner, 1954) ได้ศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ โดยให้เลือกสีเชื่อมโยงกับคำคุณศัพท์ที่แสดงสภาวะอารมณ์ พบว่า สีแดงจะเชื่อมโยงกับตื่นเต้น สีส้มจะเชื่อมโยงกับร่าเริงสดใส สีเหลืองจะเชื่อมโยงกับสนุกสนาน สีเขียวจะเชื่อมโยงกับตามสบาย สีน้ำเงินจะเชื่อมโยงกับอ่อนโยน สีม่วงจะเชื่อมโยงกับเคร่งขรึม และสีดำจะเชื่อมโยงกับโศกเศร้าเสียใจ และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ ต่อมา Wexner (1954) ได้ทำการศึกษาในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างสีและสภาวะ

อารมณ์ พบว่า มีแนวโน้มสนับสนุนการศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ การเชื่อมโยงสภาวะอารมณ์กับสีที่ชัดเจนมากกว่าอันอื่น ได้แก่ สีแดงเชื่อมโยงกับความรู้สึกตื่นเต้น-เร้าใจ สีน้ำเงินเชื่อมโยงกับความรู้สึกปลอดภัย-สบายใจ สีส้มเชื่อมโยงกับความรู้สึกโศกเศร้า-ไม่สบายใจ-ว่าวุ่นใจ สีม่วงเชื่อมโยงกับความรู้สึกสง่างาม-สูงส่ง สีเหลืองเชื่อมโยงกับความรู้สึกเบิกบาน-สนุกสนาน-ร่าเริง และสีดำเชื่อมโยงกับความรู้สึกมีพลัง-แข็งแกร่ง-วางอำนาจ ซึ่งไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ทำการศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ส่วนใหญ่จะศึกษาในอิทธิพลของวัย และเพศ ซึ่งในยุคแรกเป็นการศึกษาในผู้ใหญ่ ได้แก่ งานวิจัยของ Odbert , Karwoski & Eckerson (1942 cited in Wexner, 1954) ที่ศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ โดยให้เลือกสีเชื่อมโยงกับคำคุณศัพท์ที่แสดงสภาวะอารมณ์ พบว่า สีแดงจะเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น สีส้มจะเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ร่าเริงสดใส สีเหลืองจะเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน สีเขียวจะเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจ สีน้ำเงินจะเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์อ่อนโยน สีม่วงจะเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์เคร่งขรึม และสีดำจะเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้าเสียใจ และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wexner (1954) ที่ทำการศึกษาในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างสีและสภาวะอารมณ์ในนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า มีแนวโน้มสนับสนุนการศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย Purdue จำนวน 94 คน เป็นผู้หญิง 48 คน และผู้ชาย 46 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะได้รับกระดาษบรรจุกลุ่มคำศัพท์แสดงความรู้สึก 11 กลุ่มคำ ได้แก่ (1) ตื่นเต้น-เร้าใจ (2) ปลอดภัย-สบายใจ (3) โศกเศร้า-ไม่สบายใจ-ว่าวุ่นใจ (4) อ่อนโยน-นุ่มนวล (5) ปกป้องคุ้มครอง-ป้องกัน (6) ท้อแท้ใจ-สลดหดหู่-ไม่มีความสุข-ซึมเศร้า (7) สงบเงียบ-สงบสุข-ใจสงบ (8) สง่างาม-สูงส่ง (9) เบิกบาน-สนุกสนาน-ร่าเริง (10) ทำทนาย-ต่อต้าน-ไม่เป็นมิตร (11) มีพลัง-แข็งแกร่ง-วางอำนาจ และกระดาษสี 8 สี ได้แก่ สีเหลือง สีส้ม สีแดง สีม่วง สีน้ำตาล สีน้ำเงิน สีดำ และสีเขียว กระดาษแต่ละสีมีขนาด 8 นิ้วครึ่ง x 11 นิ้ว ติดกระดาษสีทั้งหมดบนกระดาษแข็งขนาด 30 นิ้ว x 40 นิ้ว จัดไว้โดยการสุ่ม จากนั้นผู้วิจัยให้เลือกสี 1 สี ที่เข้ากับกลุ่มคำที่ให้มา ซึ่งแทนความรู้สึกได้ดีที่สุด โดยสีแต่ละสีสามารถใช้ได้มากกว่า 1 ครั้งและไม่จำเป็นต้องใช้ทุกสี ผลการทดลองพบว่า การเชื่อมโยงอารมณ์กับสีที่ชัดเจนมากกว่าอันอื่น ได้แก่ สีแดงเชื่อมโยงกับความรู้สึกตื่นเต้น-เร้าใจ สีน้ำเงินเชื่อมโยงกับความรู้สึกปลอดภัย-สบายใจ สีส้มเชื่อมโยงกับความรู้สึกโศกเศร้า-ไม่สบายใจ-ว่าวุ่นใจ สีม่วงเชื่อมโยงกับความรู้สึกสง่างาม-

สูงส่ง สีเหลืองเชื่อมโยงกับความรู้สึกเบิกบาน-สนุกสนาน-ร่าเริง และสีดำเชื่อมโยงกับความรู้สึก มีพลัง-แข็งแรงแรง-วางอำนาจ ซึ่งทั้งสองงานวิจัยนี้ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ และเหมือนกันกับงานวิจัยของ Murray & Deabler (1957) ที่ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัยของ Wexner โดยศึกษาความแตกต่างทางเศรษฐกิจและทางภูมิศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุรุษพยาบาล 69 คน ผู้ป่วยจิตเวชชาย 108 คน ในโรงพยาบาลทางภาคใต้ ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน และนักศึกษามหาวิทยาลัย Louisiana ทางภาคใต้ โดยดำเนินการทดสอบเช่นเดียวกับของ Wexner และผลที่ได้นำมาเปรียบเทียบกับนักศึกษามหาวิทยาลัย Purdue ทางภาคเหนือ ของ Wexner ผลการศึกษาพบว่า สภาวะอารมณ์ 9 ใน 11 มีความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ระหว่างทั้ง 4 กลุ่ม สูงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างทางเศรษฐกิจและทางภูมิศาสตร์ การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ที่ชัดเจนมากกว่าอันอื่น ได้แก่ สีแดงเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น มีพลังอำนาจ สีดำเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ โศกเศร้า ทำทนาย สีน้ำตาลเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์การคุ้มครองป้องกัน สีม่วงเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ความสง่างาม สีเหลืองเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนานร่าเริง สีน้ำเงินและสีเขียวเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย อ่อนโยน สงบเงียบ

นอกจากการศึกษาคำเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในผู้ใหญ่แล้ว ยังมีการศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในวัยเด็กด้วย ได้แก่ งานวิจัยของ Lawler & Lawler (1965) ซึ่งได้เสนอแนวคิดว่า เด็กก่อนวัยเรียนมีความสามารถในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ได้เช่นเดียวกับวัยผู้ใหญ่ และเขาได้ทำการศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในเด็กก่อนวัยเรียนอายุเฉลี่ย 3.7 ปี จำนวน 48 คน เป็นเด็กชาย 21 คน และเด็กหญิง 27 คน โดยแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกได้ฟังเรื่องที่มีความสุข และกลุ่มที่สองได้ฟังเรื่องที่โศกเศร้า จากนั้นเด็กทั้งสองกลุ่มจะได้รับภาพเด็กผู้หญิงซึ่งสวมกระโปรงที่ไม่มีสี และสีเทียน 2 สี คือ สีเหลืองและสีน้ำตาล โดยเด็กต้องเลือกสีใดสีหนึ่งที่คิดว่าเป็นสีที่ตรงกับความรู้สึกของสถานการณ์นั้น มารายบายกระโปรงของเด็กผู้หญิงในภาพ ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ได้ฟังเรื่องราวที่มีความสุขจะมีแนวโน้มเลือกสีเหลือง ส่วนเด็กที่ได้ฟังเรื่องราวที่โศกเศร้าจะมีแนวโน้มเลือกสีน้ำตาล และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boyatzis & Varghese (1994) ที่ทำการศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับสีของเด็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กประถมปีที่ 1 จำนวน 60 คน เด็กผู้หญิง 30 คน และเด็กชาย 30 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มอายุ กลุ่มละเท่าๆ กัน คือ อายุ 4-5 ปี และอายุ 6-7 ปี เด็กแต่ละคนจะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัยจะเสนอ กระดาษสี 9 สี ขนาด 8 นิ้วครึ่ง x 11 นิ้ว ได้แก่ สีชมพู สีแดง สีเหลือง สีดำ สีเทา สีเขียว สีน้ำเงิน สีม่วง และสีน้ำตาล แล้วถามเด็กว่าชอบสีไหนมากที่สุดให้จัดเรียงลำดับเป็นสีแรก ส่วนสีที่เหลือ

8 สี่ให้เด็กเรียงแบบสุ่มตามความพอใจ เมื่อเด็กเรียงลำดับสี่แล้ว ผู้วิจัยถามคำถามว่า “เมื่อหนูดูสี่.....แล้ว หนูรู้สึกอย่างไร และทำไมถึงรู้สึกเช่นนั้น” โดยถามทีละสี่ ซึ่งเด็กสามารถตอบได้มากกว่า 1 อารมณ์ในแต่ละสี่ ผลการศึกษาพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถเชื่อมโยงอารมณ์กับสี่ได้ และจะตอบสนองของอารมณ์ทางบวก เช่น อารมณ์ดีใจ มากกว่าทางลบเช่นอารมณ์เศร้า นอกจากนี้ยังพบปัจจัยที่มีผลต่อการเชื่อมโยงอารมณ์กับสี่ของเด็กด้วย ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์ส่วนบุคคล อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยของ Boyatzis & Varghese มีข้อขัดแย้งบางประการกับงานวิจัยของ Lawler & Lawler ในอิทธิพลทางเพศต่อการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ ต่อมา Hemphill (1996) ซึ่งได้นำแนวคิดจากงานวิจัยของ Boyatzis & Varghese ไปทำการศึกษากการเชื่อมโยงอารมณ์กับสี่ของผู้ใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบกับกรเชื่อมโยงของเด็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 40 คน เป็นผู้ชาย 20 คน และผู้หญิง 20 คน กระจายเชิงขนาด 8 นิ้วครึ่ง x 11 นิ้ว 10 สี ได้แก่ สีขาว สีชมพู สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีม่วง สีเขียว สีน้ำตาล สีดำ และสีเทา แล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสี่ที่ชอบและสี่หลักที่ใช้ในการสวมใส่เสื้อผ้า โดยแยกแต่ละเพศ การตอบสนองของอารมณ์ในแต่ละสี่ ว่าคุณเชื่อมโยงสี่นี้กับอารมณ์อะไร สี่นี้ทำให้คุณรู้สึกอย่างไร และทำไมคุณจึงรู้สึกเช่นนั้น ผลการทดสอบพบว่า สีสว่างแสดงถึงการเชื่อมโยงอารมณ์ทางบวก และสีมืดแสดงถึงการเชื่อมโยงอารมณ์ทางลบ ผู้หญิงจะรู้สึกดีต่อสีสว่างมากกว่าผู้ชาย และรู้สึกทางลบกับสีมืดมากกว่าผู้ชาย ผู้ชายจะรู้สึกทางบวกกับสีมืดมากกว่าผู้หญิง นอกจากนี้พบว่ากรเชื่อมโยงสี่กับอารมณ์จะซับซ้อนขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาในอิทธิพลทางวัฒนธรรม ได้แก่ Adam & Osgood (1973 cited in Sharpe, 1975) ได้ศึกษาถึงความหมายทางอารมณ์ของสี่ แบบข้ามวัฒนธรรม โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 23 กลุ่ม กลุ่มละ 35-40 คน เป็นนักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมศึกษา รวม 20 ประเทศ และพูดภาษาที่ใช้กันส่วนใหญ่ในท้องถิ่นของตน โดยใช้แบบสอบถามแบบ Semantic Differential ผลการศึกษาพบว่า สีน้ำเงินเป็นสีที่ทุกกลุ่มชอบมากที่สุด รองลงมาเป็นสีเขียวและสีขาว ส่วนสีดำเป็นสีที่ทุกกลุ่มชอบน้อยที่สุด สรุปแล้ว ข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสี่ต่างๆ มีดังนี้ สีดำเป็นสีที่ไม่ดี แข็งแรง และยอมตาม สีเทาเป็นสีที่ไม่ดี อ่อนแอ และยอมตาม สีขาวเป็นสีที่ไม่ดี อ่อนแอ สีแดงเป็นสีที่แข็งแรง ว่องไว และมีความเด่นชัดทางอารมณ์ สีเหลืองเป็นสีที่อ่อนแอ สีน้ำเงินและสีเขียวเป็นสีที่ดี และมีความเด่นชัดทางอารมณ์น้อย และงานวิจัยของ Hupka, Zalenski, Otto, Reidl & Tarabrina (1997) ที่ได้ทำการศึกษาสีของความโกรธ ความอิจฉา ความกลัว และความริษยา แบบข้ามวัฒนธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี 661 คน จากประเทศเยอรมนี เม็กซิโก โปแลนด์ รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ในทุกเชื้อชาติความโกรธเชื่อมโยงกับสีดำ และสีแดง ความกลัวเชื่อมโยงกับ

สีดำ และความริษยาเชื่อมโยงกับสีแดง ส่วนในความแตกต่างทางวัฒนธรรม พบว่า ชาวโปแลนด์เชื่อมโยงความโกรธ ความอิจฉา และความริษยากับสีม่วง ชาวเยอรมันเชื่อมโยงความอิจฉา และความริษยากับสีเหลือง ชาวอเมริกันเชื่อมโยงความอิจฉากับสีดำ สีเขียว และสีแดง และชาวรัสเซียเชื่อมโยงความอิจฉากับสีดำ สีม่วง และสีเหลือง ซึ่งทั้งสองงานวิจัยนี้พบว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ และวัฒนธรรมมีผลต่อการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์

สำหรับการศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า พบว่า งานวิจัยเรื่องการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ยังไม่แพร่หลายในประเทศไทยนัก ซึ่งมีเพียงงานวิจัยของ สุมาลี เจียรสุนันท์ (2544) ซึ่งได้ทำการศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสีของเด็กก่อนวัยเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 4 ปี และ 5 ปี จำนวน 200 คน แต่ละกลุ่มอายุมีกลุ่มตัวอย่าง 100 คน (ชาย 50 คน และหญิง 50 คน) กลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล โดยการฟังนิทาน 3 เรื่องที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ 3 ชนิด ได้แก่ อารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า และอารมณ์สุข ในช่วงทำของนิทานแต่ละเรื่อง เด็กจะได้รับการถามคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ “หลังจากฟังนิทานเรื่องนี้แล้วหนูรู้สึกอย่างไร และความรู้สึกของหนูตรงกับภาพใบไหนใด” “หนูคิดว่าสีใดตรงกับความรู้สึกของภาพใบหน้าที่หนูเลือก” และ “หนูชอบสีใดมากที่สุด” ผลการศึกษพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนอายุ 4 ปี และ 5 ปี สามารถเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสีได้ เด็กเชื่อมโยงอารมณ์ทางลบ ได้แก่ อารมณ์โกรธ และอารมณ์เศร้ามักกับกลุ่มสีมืด และเชื่อมโยงอารมณ์ทางบวก ได้แก่ อารมณ์สุขกับกลุ่มสีสว่าง ความชอบกลุ่มสีมีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์สุขกับกลุ่มสีสว่าง แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์โกรธและอารมณ์เศร้ามักกับกลุ่มสีมืด และความแตกต่างของอายุกับสถานะทางเพศไม่มีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสี

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น

ขอบเขตในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 600 คน โดยกำหนดอายุและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้คือ

2.1 กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย คือ วัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 18 ปี ถึง 22 ปี จำนวน 300 คน แบ่งเป็นเพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน

2.2 กลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้น คือ ผู้ใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 30 ปี ถึง 35 ปี จำนวน 300 คน แบ่งเป็นเพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน

3. ตัวแปรในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มวัย เพศ สภาวะอารมณ์ สี และการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ในงานวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถควบคุมประสบการณ์การเรียนรู้ในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ได้
2. คุณสมบัติของสีไม่ได้มีการเฉพาะเจาะจง (specific) ไว้ชัดเจนตามหลักวิทยาศาสตร์ในการสื่อความหมายในเรื่องของสี ซึ่งต้องระบุคุณสมบัติของสีแท้ (Hue) น้ำหนักสี(Value) และค่าสี (Chroma) ทำให้เปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่นไม่ได้

คำจำกัดความในการวิจัย

การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ หมายถึง ความถี่ในการจับคู่ระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ เช่น สีแดงเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น-เร้าใจ

สี หมายถึง ลักษณะของสีที่มองเห็นเด่นชัดแยกออกจากสีอื่น ในงานวิจัยครั้งนี้คือ สีน้ำตาล สีเขียว สีแดง สีน้ำเงิน สีส้ม สีม่วง สีดำ สีเหลือง และสีเทา

กลุ่มสีวรรณะร้อน หมายถึง สีที่แสดงถึงความกระฉับกระเฉง ความร่าเริงสดใส ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ สีแดง สีส้ม และสีเหลือง โดยยึดเกณฑ์ในการจัดสีเข้ากลุ่มตามเกณฑ์ของ Graves (1952)

กลุ่มสีวรรณะเย็น หมายถึง สีที่แสดงถึงความสงบ เยือกเย็น ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ สีเขียว สีน้ำเงิน และสีม่วง โดยยึดเกณฑ์ในการจัดสีเข้ากลุ่มตามเกณฑ์ของ Graves (1952)

กลุ่มสีมืด หมายถึง สีที่แสดงถึงการเชื่อมโยงอารมณ์ทางลบ ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ สีน้ำตาล สีดำ และสีเทา โดยยึดเกณฑ์ในการจัดสีเข้ากลุ่มตามเกณฑ์ของ Boyatzis & Varghese (1994)

สภาวะอารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกตื่นเต้น สบายใจ อบอุ่น ปลอดภัย สนุกสนาน
ต่อต้าน มีพลัง และโคกเศร้า ที่ประเมินจากสถานการณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

สภาวะอารมณ์ตื่นเต้น หมายถึง ความรู้สึกตื่นเต้น ใจดี ลุ่มระทึก เสียใจ ตื่นตัว

สภาวะอารมณ์สบายใจ หมายถึง ความรู้สึกสบายใจ มีความสุข ผ่อนคลาย ใจ
ปลอดภัย

สภาวะอารมณ์อบอุ่น หมายถึง ความรู้สึกอบอุ่น อ่อนโยน อบอุ่นใจ ความรัก ห่วงใย

สภาวะอารมณ์ปลอดภัย หมายถึง ความรู้สึกปลอดภัย ได้รับการคุ้มครอง ป้องกัน

ดูแล

สภาวะอารมณ์สนุกสนาน หมายถึง ความรู้สึกสนุกสนาน ว่างใจ เบิกบาน สดชื่น
ครื้นเครง เฮฮา

สภาวะอารมณ์ต่อต้าน หมายถึง ความรู้สึกต่อต้าน ไม่เห็นด้วย คัดค้าน ไม่พอใจ

สภาวะอารมณ์มีพลัง หมายถึง ความรู้สึกมีพลัง มีอำนาจ ภูมิใจ มั่นใจ เป็นผู้นำ

สภาวะอารมณ์โคกเศร้า หมายถึง ความรู้สึกโคกเศร้า เสียใจ ท้อแท้ สิ้นหวัง สูญเสีย

วัยรุ่นตอนปลาย หมายถึง วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุระหว่าง 18-22 ปี
ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ใหญ่ตอนต้น หมายถึง ผู้ใหญ่ทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุระหว่าง
30-35 ปี ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์ และผู้ปกครองของ
นักเรียนสถาบันส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็กก็ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการเชื่อมโยงสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น
ในแต่ละเพศ
2. เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ในด้านอุตสาหกรรม การค้า การพาณิชย์
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในเรื่องดังกล่าวต่อไป

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 600 คน

1. กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย คือ วัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 18 ปี ถึง 22 ปี จำนวน 300 คน แบ่งเป็น เพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน
2. กลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้น คือ ผู้ใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 30 ปี ถึง 35 ปี จำนวน 300 คน แบ่งเป็นเพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนปลายจากนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อายุ 18-22 ปี โดยทำการสุ่มแบบไม่เจาะจงตัวบุคคล จำนวน 300 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน
2. ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ใหญ่ตอนต้นจากผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลฉัตร และผู้ปกครองของนักเรียนสถาบันส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็กก็ได้ อายุ 30-35 ปี โดยทำการสุ่มแบบไม่เจาะจงตัวบุคคล จำนวน 300 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ภาคผนวก ข)

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยขึ้นมา โดยอาศัยเค้าโครงจากการศึกษาวิจัยของ Wexner (1954) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดสี 9 สี ได้แก่ สีน้ำตาล สีเขียว สีแดง สีน้ำเงิน สีส้ม สีม่วง สีดำ สีเหลือง และสีเทา ทำเป็นสติ๊กเกอร์รูปวงกลมแต่ละสีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดลงบนแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดหมายเลขไว้ข้างหน้าสีแต่ละสี

2. ผู้วิจัยได้สร้างสถานการณ์ที่สามารถก่อให้เกิดสภาวะอารมณ์ 8 ชนิด ดังต่อไปนี้ (1) ตื่นเต้น (2) สบายใจ (3) อบอุน (4) ปลอดภัย (5) สนุกสนาน (6) ต่อต้าน (7) มีพลัง (8) โศกเศร้า โดยกำหนดให้มีสภาวะอารมณ์ละ 3 สถานการณ์ แล้วนำสถานการณ์ทั้ง 24 สถานการณ์ (ภาคผนวก ข) ไปขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นคณาจารย์ของคณะจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ง) ช่วยตรวจสอบความตรง(Validity) ของเครื่องมือ หากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีความคิดเห็นที่ตรงกันถือว่าผ่านเกณฑ์

3. หลังการนำสถานการณ์ทั้ง 24 สถานการณ์ มาปรับปรุงแก้ไขคำพูดและเรื่องราวเรียบร้อยแล้ว นำสถานการณ์ที่แสดงสภาวะอารมณ์ดังกล่าวมาสลับลำดับกัน (counterbalance) แล้วนำสถานการณ์ดังกล่าวไปทดสอบอย่างไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายจากนิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ใหญ่ตอนต้นจากพนักงานบริษัทโปรวิชั่น จำกัด กลุ่มละ 30 คน (เพศชาย 15 คน และเพศหญิง 15 คน) โดยให้อ่านสถานการณ์ต่างๆ แล้วระบุว่าแต่ละสถานการณ์มีสภาวะอารมณ์อย่างไร จากนั้นนำผลที่ได้มาบันทึกความถี่ของการระบุสภาวะอารมณ์ที่ตรงกันในแต่ละสถานการณ์ แล้วเลือกสถานการณ์ที่มีความถี่ไม่ต่ำกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ในแต่ละสภาวะอารมณ์ ในกรณีที่มีสถานการณ์ที่ผ่านเกณฑ์มากกว่า 1 สถานการณ์ ผู้วิจัยเลือกสถานการณ์ที่มีความถี่ของการระบุสภาวะอารมณ์ที่ตรงกันสูงที่สุดหากสถานการณ์ในแต่ละสภาวะอารมณ์มีความถี่ของการระบุสภาวะอารมณ์สูงเท่ากันเกินกว่า 1 สถานการณ์ ใช้วิธีการจับฉลากเลือกมาเพียง 1 สถานการณ์ หากไม่ผ่านเกณฑ์ต้องนำมาปรับสร้างสถานการณ์ขึ้นมาใหม่ ทำการทดสอบจนผ่านเกณฑ์ครบทุกสภาวะอารมณ์

4. ผู้วิจัยได้นำสถานการณ์ 8 สถานการณ์ที่ผ่านเกณฑ์แล้ว (ภาคผนวก ข.) ไปสร้างแบบวัดการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ โดยให้อ่านสถานการณ์ที่แสดงถึงสภาวะอารมณ์ แล้วเลือกสีที่สอดคล้องกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าวในขณะนั้นมากที่สุดมาเพียง 1 สี (ในแต่ละสภาวะ

อารมณ์) โดยนำหมายเลขที่อยู่หน้าสีมาใส่ไว้ใน ช่อง ที่กำหนดให้ พร้อมทั้งระบุเหตุผลที่เลือกสีดังกล่าวด้วย หมายเหตุ : อาจเลือกสีซ้ำกับสถานการณ์ที่ผ่านมาแล้วได้ และไม่จำเป็นต้องใช้ทุกสี (ภาคผนวก ข.)

4. ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว ซึ่งประกอบด้วยสถานการณ์ที่มีความถี่ของสภาวะอารมณ์ของผู้เลือกตรงกันมากที่สุดในแต่ละสภาวะอารมณ์ 8 สถานการณ์ และสีจำนวน 9 สี ไปขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมช่วยตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ และได้นำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานำร่อง

การศึกษานำร่อง (Pilot study)

หลังจากเครื่องมือได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือดังกล่าวไปทดลองใช้กับวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริงแต่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจริงทุกประการ จำนวน 60 คน ซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายจากนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ใหญ่ตอนต้นจากพนักงานบริษัททอเรียล ฟุตแวร์ จำกัด และพนักงานบริษัทอาร์ค มิด จำกัด กลุ่มละ 30 คน (เพศชาย 15 คนและเพศหญิง 15 คน) และเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างในขั้นสร้างแบบสอบถาม

วิธีการทดสอบ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ให้กลุ่มทดลองและชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม เมื่อเข้าใจแล้วจึงให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม

การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยวิธีการ ทดสอบซ้ำ (Test - retest reliability) คือ หลังจากทำการทดสอบครั้งแรกแล้ว ผู้วิจัยเว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์ แล้วทำการทดสอบซ้ำอีกครั้งในลักษณะเดียวกันกับครั้งแรกในกลุ่มตัวอย่างเดิม จากนั้นนำข้อมูลครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของแต่ละคน มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ภาคผนวก ค)

ในการหาค่าความเที่ยง ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มสีออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มสีวรรณะร้อน ได้แก่ สีแดง สีส้ม และสีเหลือง โดยยึดเกณฑ์ในการจัดกลุ่มสีตามเกณฑ์ของ Graves (1952)

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มสีวรรณะเย็น ได้แก่ สีเขียว สีน้ำเงิน และสีม่วง โดยยึดเกณฑ์ในการจัดกลุ่มสีตามเกณฑ์ของ Graves (1952)

กลุ่มที่3 คือ กลุ่มสีมืด ได้แก่ สีน้ำตาล สีดำ และสีเทา โดยยึดเกณฑ์ในการจัดกลุ่มสีตามเกณฑ์ของ Boyatzis & Varghese (1994)

ซึ่งหากในการทดสอบซ้ำมีการเลือกสีที่แตกต่างไปจากสีเดิม แต่ยังคงอยู่ในกลุ่มสีวรรณะเดียวกัน (กลุ่มสีวรรณะร้อน หรือกลุ่มสีวรรณะเย็น หรือกลุ่มสีมืด) ถือว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการเลือกสี ตัวอย่างเช่น ถ้าครั้งที่ 1 เลือกสีแดง แล้วครั้งที่ 2 เลือกสีส้ม ซึ่งอยู่ในกลุ่มสีร้อนเช่นกัน จะถือว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการเลือกสีนั้น ซึ่งได้ค่าความเที่ยงในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ ดังต่อไปนี้

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น เป็น .950

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์สบายใจ เป็น .933

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น เป็น .900

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย เป็น .966

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน เป็น .983

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ต่อต้าน เป็น .983

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์มีพลัง เป็น .950

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า เป็น 1.000

ค่าสหสัมพันธ์รวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.958

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ให้กลุ่มตัวอย่างคนละ 1 ชุด และชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม เมื่อเข้าใจแล้วให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม เมื่อทำเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้กล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

2. จากนั้นได้นำผลของการทำแบบสอบถามการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์แต่ละฉบับมาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้นจำนวน 800 ชุด ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 680 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85 แต่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพียง 600 ชุด โดยทำการจับฉลากเลือกตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างตามที่กล่าวมาข้างต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น ได้แก่ สภาวะอารมณ์ กลุ่มวัย เพศ และตัวแปรตาม ได้แก่ การเลือกสี ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Non - parametric โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ทั้งหมด มาแจกแจงความถี่ และคำนวณเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย จำแนกตามกลุ่มวัยและเพศ
2. ในแต่ละสภาวะอารมณ์ผู้วิจัยได้เลือกสีที่ได้รับการเลือกมากเป็น 3 อันดับแรก แล้วทดสอบความแตกต่างในการเลือกสี โดยจับคู่เปรียบเทียบความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 1 กับความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 2 เปรียบเทียบความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 2 กับความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 3 และเปรียบเทียบความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 1 กับความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 3 ด้วย Chi - Square test เพื่อตอบคำถามว่าใน 3 สีนั้น สีใดเป็นสีที่ได้รับการเลือกมากที่สุด

การนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. แสดงตารางความถี่และเปอร์เซ็นต์การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลาย และผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ โดยเรียงความถี่จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก
2. แสดงตารางสรุปผลการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น ได้แก่ สภาวะอารมณ์ เพศ กลุ่มวัย และตัวแปรตาม ได้แก่ การเลือกสี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวัยรุ่นตอนปลายจากนิสิตศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ใหญ่ตอนต้นจากผู้ประกอบการนักเรียนโรงเรียนอนุบาลฉะบือ และผู้ประกอบการสถานพัฒนาการเด็กเล็กได้จำนวนทั้งหมด 600 คน โดยกำหนดอายุและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย คือ วัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 18 ปี ถึง 22 ปี จำนวน 300 คน แบ่งเป็น เพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน
2. กลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้น คือ ผู้ใหญ่ที่ทำงานแล้ว และมีอายุระหว่าง 30 ปี ถึง 35 ปี จำนวน 300 คน แบ่งเป็นเพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน

ผลการวิจัยพบว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มวัย เพศ และอายุ

กลุ่มวัย	อายุ(ปี)	เพศ		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
		ชาย	หญิง	
วัยรุ่นตอนปลาย	18	23	29	52
	19	41	37	78
	20	27	30	57
	21	35	36	71
	22	24	18	42
รวม		150	150	300
อายุเฉลี่ย (ปี)		19.97	19.85	
ผู้ใหญ่ตอนต้น	30	15	33	48
	31	21	17	38
	32	17	12	29
	33	25	22	47
	34	24	36	60
	35	48	30	78
รวม		150	150	300
อายุเฉลี่ย (ปี)		33.10	32.56	

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีจำนวน 600 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มวัย คือ กลุ่มวัยรุ่นตอนปลายมีอายุระหว่าง 18-22 ปี จำนวน 300 คน เป็นเพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน อายุเฉลี่ยของวัยรุ่นตอนปลายเพศชายเท่ากับ 19.97 ปี และอายุเฉลี่ยของวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเท่ากับ 19.85 ปี ในขณะที่กลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้นมีอายุระหว่าง 30-35 ปี จำนวน 300 คน เป็นเพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน อายุเฉลี่ยของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเท่ากับ 33.10 ปี และอายุเฉลี่ยของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเท่ากับ 32.56 ปี

ตารางที่ 2 แสดงความถี่และเปอร์เซ็นต์การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น เพศชายและเพศหญิง เรียงความถี่จากมากไปน้อย

สภาวะ อารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย						ผู้ใหญ่ตอนต้น					
	เพศชาย			เพศหญิง			เพศชาย			เพศหญิง		
	สี	N	%	สี	N	%	สี	N	%	สี	N	%
1. ตื่นเต้น	แดง	95	63.3	แดง	74	49.3	แดง	97	64.7	แดง	91	60.7
	เหลือง	22	14.7	ส้ม	32	21.3	ส้ม	24	16.0	ส้ม	24	16.0
	ส้ม	17	11.3	เหลือง	28	18.7	เหลือง	10	6.7	เหลือง	14	9.3
	ม่วง	5	3.3	น้ำเงิน	4	2.7	น้ำเงิน	6	4.0	ม่วง	5	3.3
	น้ำเงิน	4	2.7	เทา	4	2.7	เขียว	5	3.3	เทา	5	3.3
	เขียว	3	2.0	ม่วง	3	2.0	เทา	3	2.0	น้ำเงิน	4	2.7
	ดำ	2	1.3	เขียว	2	1.3	น้ำตาล	2	1.3	น้ำตาล	3	2.0
	เทา	2	1.3	น้ำตาล	2	1.3	ดำ	2	1.3	เขียว	2	1.3
	น้ำตาล	0	0	ดำ	1	0.7	ม่วง	1	0.7	ดำ	2	1.3
รวม		150	100		150	100		150	100		150	100
2. สบายใจ	เขียว	46	30.7	เหลือง	53	35.3	เขียว	65	43.3	เขียว	51	34.0
	เหลือง	40	26.7	ส้ม	33	22.0	เหลือง	26	17.3	เหลือง	43	28.7
	ส้ม	27	18.0	เขียว	32	21.3	ส้ม	24	16.0	ส้ม	24	16.0
	น้ำเงิน	23	15.3	น้ำเงิน	15	10.0	น้ำเงิน	18	12.0	น้ำเงิน	20	13.3
	แดง	10	6.7	แดง	9	6.0	ม่วง	9	6.0	แดง	7	4.7
	ม่วง	3	2.0	ม่วง	7	4.7	แดง	7	4.7	ม่วง	3	2.0
	น้ำตาล	1	0.7	เทา	1	0.7	น้ำตาล	1	0.7	น้ำตาล	1	0.7
	เทา	0	0	น้ำตาล	0	0	เทา	0	0	เทา	1	0.7
	ดำ	0	0	ดำ	0	0	ดำ	0	0	ดำ	0	0
รวม		150	100		150	100		150	100		150	100
3. อบอุ่น	เขียว	32	21.3	น้ำเงิน	41	27.3	เขียว	32	21.3	น้ำเงิน	33	22.0
	เหลือง	29	19.3	เขียว	29	19.3	น้ำตาล	32	21.3	เหลือง	28	18.7
	น้ำเงิน	26	17.3	เหลือง	25	16.7	เหลือง	29	19.3	เขียว	24	16.0
	ม่วง	17	11.3	ม่วง	21	14.0	น้ำเงิน	22	14.7	ส้ม	22	14.7
	ส้ม	16	10.7	น้ำตาล	10	6.7	ม่วง	14	9.3	ม่วง	15	10.0
	น้ำตาล	14	9.3	แดง	9	6.0	ส้ม	13	8.7	น้ำตาล	11	7.3
	แดง	12	8.0	ส้ม	8	5.3	แดง	5	3.3	เทา	9	6.0
	เทา	4	2.7	เทา	7	4.7	เทา	2	1.3	แดง	8	5.3
	ดำ	0	0	ดำ	0	0	ดำ	1	0.7	ดำ	0	0
รวม		150	100		150	100		150	100		150	100

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงความถี่และเปอร์เซ็นต์การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลาย และผู้ใหญ่ตอนต้น เพศชายและเพศหญิง เรียงความถี่จากมากไปน้อย

สภาวะ อารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย						ผู้ใหญ่ตอนต้น					
	เพศชาย			เพศหญิง			เพศชาย			เพศหญิง		
	สี	N	%	สี	N	%	สี	N	%	สี	N	%
4. ปวดตึง	น้ำเงิน	72	48.0	น้ำเงิน	49	32.7	น้ำเงิน	62	41.3	น้ำเงิน	56	37.3
	น้ำตาล	29	19.3	น้ำตาล	33	22.0	เขียว	27	18.0	น้ำตาล	30	20.0
	เขียว	16	10.7	เขียว	31	20.7	น้ำตาล	22	14.7	เขียว	21	14.0
	เทา	13	8.7	เทา	19	12.7	เหลือง	12	8.0	เทา	14	9.3
	ดำ	9	6.0	ม่วง	7	4.7	ส้ม	9	6.0	ส้ม	8	5.3
	ส้ม	5	3.3	ดำ	5	3.3	ม่วง	7	4.7	ดำ	8	5.3
	แดง	4	2.7	เหลือง	4	2.7	เทา	7	4.7	เหลือง	6	4.0
	ม่วง	1	0.7	ส้ม	2	1.3	ดำ	3	2.0	ม่วง	4	2.7
	เหลือง	1	0.7	แดง	0	0	แดง	1	0.7	แดง	3	2.0
รวม		150	100		150	100		150	100		150	100
5. สนุกสนาน	ส้ม	57	38.0	ส้ม	62	41.3	ส้ม	64	42.7	ส้ม	60	40.0
	เหลือง	41	27.3	เหลือง	52	34.7	เหลือง	43	28.7	เหลือง	40	26.7
	เขียว	21	14.0	แดง	18	12.0	เขียว	13	8.7	เขียว	18	12.0
	แดง	15	10.0	เขียว	9	6.0	แดง	12	8.0	แดง	17	11.3
	น้ำเงิน	8	5.3	น้ำเงิน	4	2.7	ม่วง	8	5.3	ม่วง	7	4.7
	ม่วง	6	4.0	ม่วง	4	2.7	น้ำเงิน	6	4.0	น้ำเงิน	5	3.3
	น้ำตาล	2	1.3	ดำ	1	0.7	น้ำตาล	2	1.3	น้ำตาล	3	2.0
	เทา	0	0	เทา	0	0	เทา	2	1.3	เทา	0	0
	ดำ	0	0	น้ำตาล	0	0	ดำ	0	0	ดำ	0	0
รวม		150	100		150	100		150	100		150	100
6. ต่อด้าน	แดง	45	30.0	เทา	53	35.3	แดง	43	28.7	เทา	48	32.0
	เทา	38	25.3	ดำ	36	24.0	ดำ	41	27.3	ดำ	43	28.7
	ดำ	30	20.0	น้ำตาล	26	17.3	เทา	30	20.0	แดง	27	18.0
	น้ำตาล	22	14.7	แดง	22	14.7	น้ำตาล	19	12.7	น้ำตาล	18	12.0
	เขียว	9	6.0	เขียว	6	4.0	เขียว	5	3.3	น้ำเงิน	5	3.3
	ม่วง	3	2.0	ม่วง	4	2.7	ม่วง	5	3.3	เขียว	4	2.7
	ส้ม	1	0.7	น้ำเงิน	2	1.3	น้ำเงิน	4	2.7	ม่วง	3	2.0
	น้ำเงิน	1	0.7	ส้ม	1	0.7	ส้ม	2	1.3	ส้ม	2	1.3
	เหลือง	1	0.7	เหลือง	0	0	เหลือง	1	0.7	เหลือง	0	0
รวม		150	100		150	100		150	100		150	100

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงความถี่และเปอร์เซ็นต์การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลาย และผู้ใหญ่ตอนต้น เพศชายและเพศหญิง เรียงความถี่จากมากไปน้อย

สภาวะ อารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย						ผู้ใหญ่ตอนต้น					
	เพศชาย			เพศหญิง			เพศชาย			เพศหญิง		
	สี	N	%	สี	N	%	สี	N	%	สี	N	%
7. มีพลัง	แดง	60	40.0	แดง	67	44.7	แดง	68	45.3	แดง	55	36.7
	เหลือง	28	18.7	เหลือง	29	19.3	น้ำเงิน	20	13.3	น้ำเงิน	29	19.3
	น้ำเงิน	22	14.7	น้ำเงิน	17	11.3	เหลือง	12	8.0	เหลือง	19	12.7
	ส้ม	13	8.7	ส้ม	14	9.3	ม่วง	11	7.3	เขียว	19	12.7
	ดำ	13	8.7	ม่วง	9	6.0	ส้ม	10	6.7	ส้ม	16	10.7
	เขียว	8	5.3	เขียว	6	4.0	เขียว	10	6.7	ม่วง	4	2.7
	ม่วง	3	2.0	ดำ	4	2.7	น้ำตาล	8	5.3	น้ำตาล	3	2.0
	น้ำตาล	2	1.3	น้ำตาล	3	2.0	ดำ	7	4.7	ดำ	3	2.0
	เทา	1	0.7	เทา	1	0.7	เทา	4	2.7	เทา	2	1.3
	รวม		150	100		150	100		150	100		150
8. โศกเศร้า	ดำ	103	68.7	ดำ	105	70.0	ดำ	103	68.7	ดำ	114	76.0
	เทา	34	22.7	เทา	39	26.0	เทา	29	19.3	เทา	24	16.0
	น้ำตาล	4	2.7	ม่วง	5	3.3	ม่วง	9	6.0	ม่วง	9	6.0
	น้ำเงิน	4	2.7	น้ำเงิน	1	0.7	น้ำตาล	4	2.7	น้ำตาล	3	2.0
	ม่วง	2	1.3	น้ำตาล	0	0	น้ำเงิน	1	0.7	น้ำเงิน	0	0
	เหลือง	2	1.3	เหลือง	0	0	เหลือง	1	0.7	เหลือง	0	0
	แดง	1	0.7	แดง	0	0	แดง	1	0.7	แดง	0	0
	ส้ม	0	0	ส้ม	0	0	ส้ม	1	0.7	ส้ม	0	0
	เขียว	0	0	เขียว	0	0	เขียว	1	0.7	เขียว	0	0
	รวม		150	100		150	100		150	100		150

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาวะอารมณ์ตื่นเต้น

จากตารางที่ 3 สีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้นมากที่สุดคือ สีแดง จำนวน 95 คน คิดเป็น 63.3% รองลงมาคือ สีเหลือง จำนวน 22 คน คิดเป็น 14.7% และสีส้มจำนวน 17 คน คิดเป็น 11.3% ตามลำดับ ส่วนสีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้นมากที่สุดคือ สีแดง จำนวน 74 คน คิดเป็น 49.3% รองลงมาคือ สีส้มจำนวน 32 คน คิดเป็น 21.3% และสีเหลืองจำนวน 28 คน คิดเป็น 18.7% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีแดง สีเหลือง และสีส้ม ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกตื่นเต้น ไร่ใจ ลุ้น ระทึก ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีในกลุ่มเดียวกัน คือ สีแดง สีเหลือง และสีส้ม (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

จากตารางที่ 3 สีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้นมากที่สุดคือ สีแดงจำนวน 97 คน คิดเป็น 64.7% รองลงมาคือ สีส้มจำนวน 24 คน คิดเป็น 16.0% และสีเหลืองจำนวน 10 คน คิดเป็น 6.7% ตามลำดับ ส่วนสีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้นมากที่สุดคือ สีแดงจำนวน 91 คน คิดเป็น 60.7% รองลงมาคือ สีส้มจำนวน 24 คน คิดเป็น 16.0% และสีเหลืองจำนวน 14 คน คิดเป็น 9.3% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีแดง สีส้ม และสีเหลือง ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกตื่นเต้น ไร่ใจ ลุ้น ระทึก ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีในกลุ่มเดียวกัน คือ สีแดง สีส้ม และสีเหลือง (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เลือกสีกลุ่มเดียวกัน คือ สีแดง สีส้ม และสีเหลือง ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีแดง สีส้ม และสีเหลืองให้ความรู้สึกตื่นเต้น ไร่ใจ ลุ้น ระทึก

การทดสอบความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น (3 อันดับแรก) ในแต่ละเพศและกลุ่มวัย

จากตารางที่ 3 พบว่าในสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีแดงมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเหลืองไม่แตกต่างจากสีส้ม และเลือกสีแดงมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีแดงมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีส้ม

ไม่แตกต่างจากสีเหลือง และเลือกสีแดงมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่าในสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีแดงมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีส้มมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีแดงมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีแดงมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีส้มไม่แตกต่างจากสีเหลือง และเลือกสีแดงมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สรุปว่า ในสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีแดงมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สภาวะอารมณ์สบายใจ

จากตารางที่ 3 สีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจมากที่สุดคือ สีเขียว จำนวน 46 คน คิดเป็น 30.7% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 40 คน คิดเป็น 26.7% และสีส้มจำนวน 27 คน คิดเป็น 18.0% ตามลำดับ ส่วนสีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจมากที่สุดคือ สีเหลือง จำนวน 53 คน คิดเป็น 35.3% รองลงมาคือ สีส้มจำนวน 33 คน คิดเป็น 22.0% และสีเขียวจำนวน 32 คน คิดเป็น 21.3% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีเขียวด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย เลือกสีเหลืองด้วยเหตุผลที่ว่าให้ความรู้สึกสบายใจ ปลอดภัย เลือกสีส้มด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสบายใจ โล่งใจ ส่วนเพศหญิงเลือกสีเหลือง ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย เลือกสีส้มด้วยเหตุผลที่ว่าสบายใจ สดใส เลือกสีเขียวด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสบายใจ โล่งใจ ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีเขียว เหลือง และส้ม (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

จากตารางที่ 3 สีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจมากที่สุดคือ สีเขียว จำนวน 65 คน คิดเป็น 43.3% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 26 คน คิดเป็น 17.3% และสีส้มจำนวน 24 คน คิดเป็น 16.0% ตามลำดับ ส่วนสีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจมากที่สุดคือ สีเขียว จำนวน 51 คน คิดเป็น 34.0%

รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 43 คน คิดเป็น 28.7% และสีส้มจำนวน 24 คน คิดเป็น 16.0% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีเขียว ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย เลือกสีเหลืองด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสบายใจ ปลอดภัย โปร่ง เลือกสีส้มด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสบายใจ สดใส ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีเขียว สีเหลือง และสีส้ม (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีเขียว สีเหลือง และสีส้ม ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจ ด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน คือ สีเขียว สีเหลือง และสีส้ม ให้ความรู้สึกสบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย ปลอดภัย สดใส

การทดสอบความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์สบายใจ (3 อันดับแรก) ในแต่ละเพศและกลุ่มวัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์สบายใจ วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีเขียวไม่แตกต่างจากสีเหลือง เลือกสีเหลืองไม่แตกต่างจากสีส้ม และเลือกสีเขียวมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีเหลืองมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีส้มไม่แตกต่างจากสีเขียว และเลือกสีเหลืองมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์สบายใจ ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีเขียวมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเหลืองไม่แตกต่างจากสีส้ม และเลือกสีเขียวมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีเขียวไม่แตกต่างจากสีเหลือง เลือกสีเหลืองมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีเขียวมากกว่าสีส้ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สรุปว่า ในสภาวะอารมณ์สบายใจ วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีเขียวและสีเหลืองมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีเหลืองมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีเขียวมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สภาวะอารมณ์อบอุ่น

จากตารางที่ 3 สี่ที่วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์อบอุ่นมากที่สุดคือ สีเขียว จำนวน 32 คน คิดเป็น 21.3% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 29 คน คิดเป็น 19.3% และสีน้ำเงินจำนวน 26 คน คิดเป็น 17.3% ตามลำดับ ส่วนสี่ที่วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์อบอุ่นมากที่สุด คือ สีน้ำเงิน จำนวน 41 คน คิดเป็น 27.3% รองลงมาคือ สีเขียวจำนวน 29 คน คิดเป็น 19.3% และสีเหลืองจำนวน 25 คน คิดเป็น 16.7% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีเขียว สีเหลืองและสีน้ำเงิน ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกอบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีน้ำเงิน สีเขียว และสีเหลือง (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

จากตารางที่ 3 สี่ที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์อบอุ่นมากที่สุดคือ สีเขียว จำนวน 32 คน คิดเป็น 21.3% รองลงมาคือ สีน้ำตาลจำนวน 32 คน คิดเป็น 21.3% และสีเหลืองจำนวน 29 คน คิดเป็น 19.3% ตามลำดับ ส่วนสี่ที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์อบอุ่นมากที่สุดคือ สีน้ำเงิน จำนวน 33 คน คิดเป็น 22.0% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 28 คน คิดเป็น 18.7% และสีเขียวจำนวน 14 คน คิดเป็น 16.0% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือก สีเขียว สีน้ำตาล สีน้ำเงิน และสีเหลือง ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกอบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย ซึ่งเพศชายเลือกสีเขียว สีน้ำตาล และสีเหลือง ส่วนเพศหญิงเลือกสีน้ำเงิน สีเหลือง และสีเขียว

สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและเพศหญิง และผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิง เลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีเขียว สีเหลือง และสีน้ำเงิน ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีเขียว สีน้ำตาล และสีเหลือง ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีเขียว สีเหลือง สีน้ำเงิน และสีน้ำตาลให้ความรู้สึกอบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย

การทดสอบความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น (3 อันดับแรก) ในแต่ละเพศและกลุ่มวัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์อบอุ่น วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีเขียวไม่แตกต่างจากสีเหลือง เลือกสีเหลืองไม่แตกต่างจากสีน้ำเงิน และเลือกสีเขียวไม่แตกต่างจากสีน้ำเงิน ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีน้ำเงินไม่แตกต่างจากสีเขียว เลือกสีเขียวไม่แตกต่างจากสีเหลือง และเลือกสีน้ำเงินมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์อบอุ่น ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีเขียวไม่แตกต่างจากสีน้ำตาล เลือกสีน้ำตาลไม่แตกต่างจากสีเหลือง และเลือกสีเขียวไม่แตกต่างจากสีเหลือง ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีน้ำเงินไม่แตกต่างจากสีเหลือง เลือกสีเหลืองไม่แตกต่างจากสีเขียว และเลือกสีน้ำเงินไม่แตกต่างจากสีเขียว

สรุปว่า ในสภาวะอารมณ์อบอุ่น วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีเขียว สีเหลือง และสีน้ำเงินมากที่สุด วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีน้ำเงิน และเขียวมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีเขียว สีน้ำตาล และสีเหลืองมากที่สุด

สภาวะอารมณ์ปลอดภัย

จากตารางที่ 3 สีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัยมากที่สุดคือ สีน้ำเงิน จำนวน 72 คน คิดเป็น 48.0% รองลงมาคือ สีน้ำตาลจำนวน 29 คน คิดเป็น 19.3% และสีเขียวจำนวน 16 คน คิดเป็น 10.7% ตามลำดับ ส่วนสีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัยมากที่สุดคือ สีน้ำเงิน จำนวน 49 คน คิดเป็น 32.7% รองลงมาคือ สีน้ำตาลจำนวน 33 คน คิดเป็น 22.0% และสีเขียวจำนวน 31 คน คิดเป็น 20.7% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีน้ำเงิน ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกปลอดภัย ป้องกัน ดูแล เลือกสีน้ำตาลด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกระมัดระวัง และเลือกสีเขียวด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกอุ่นใจ ดูแล ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีน้ำเงิน สีน้ำตาล และสีเขียว (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

จากตารางที่ 3 สีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัยมากที่สุดคือ สีน้ำเงิน จำนวน 62 คน คิดเป็น 41.3% รองลงมาคือ สีเขียวจำนวน 27 คน คิดเป็น 18.0% และสีน้ำตาลจำนวน 22 คน คิดเป็น 14.7% ตามลำดับ ส่วนสีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัยมากที่สุดคือ สีน้ำเงิน จำนวน 56 คน คิดเป็น 37.3% รองลงมาคือ สีน้ำตาลจำนวน 30 คน คิดเป็น 20.0% และสีเขียวจำนวน 21 คน คิดเป็น 14.0% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีน้ำเงิน ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกปลอดภัย ป้องกัน ดูแล เลือกสีน้ำตาลด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึก

ระมัดระวัง และเลือกสีเขียวด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกอุ่นใจ ดูแล ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีน้ำเงิน สีน้ำตาล และสีเขียว (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีน้ำเงิน สีน้ำตาล และสีเขียว ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีน้ำเงินให้ความรู้สึกปลอดภัย ป้องกัน ดูแล สีน้ำตาลให้ความรู้สึกระมัดระวัง และสีเขียวให้ความรู้สึกอุ่นใจ ดูแล

การทดสอบความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย (3 อันดับแรก) ในแต่ละเพศและกลุ่มวัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์ปลอดภัย วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีน้ำเงินมากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีน้ำตาลไม่แตกต่างจากสีเขียว และเลือกสีน้ำเงินมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีน้ำเงินไม่แตกต่างจากสีน้ำตาล เลือกสีน้ำตาลไม่แตกต่างจากสีเขียว และเลือกสีน้ำเงินมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์ปลอดภัย ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีน้ำเงินมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีน้ำเงินมากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีน้ำเงินมากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีน้ำเงินมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สรุปว่า ในสภาวะอารมณ์ปลอดภัย วัยรุ่นตอนปลายเพศชาย และผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายและเพศหญิงเลือกสีน้ำเงินมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีน้ำเงินและสีน้ำตาลมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สภาวะอารมณ์สนุกสนาน

จากตารางที่ 3 สีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนานมากที่สุดคือ สีส้มจำนวน 57 คน คิดเป็น 38.0% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 41 คน คิดเป็น 27.3% และสีเขียวจำนวน 21 คน คิดเป็น 14.0% ตามลำดับ ส่วนสีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนานมากที่สุดคือ สีส้มจำนวน 62 คน คิดเป็น 41.3% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 52 คน คิดเป็น 34.7% และสีแดงจำนวน 18 คน คิดเป็น 12.0% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีส้มและสีเหลือง ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสนุกสนาน ร่าเริง วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีเขียวด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสนุกสนาน มีความสุข และวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีแดงด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสนุกสนาน เฮฮา ซึ่งเพศชายเลือกสีส้ม สีเหลือง และสีเขียว ส่วนเพศหญิงเลือกสีส้ม สีเหลือง และสีแดง

จากตารางที่ 3 สีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนานมากที่สุดคือ สีส้ม จำนวน 64 คน คิดเป็น 42.7% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 43 คน คิดเป็น 28.7% และสีเขียวจำนวน 13 คน คิดเป็น 8.7% ตามลำดับ ส่วนสีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนานมากที่สุดคือ สีส้ม จำนวน 60 คน คิดเป็น 40.0% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 40 คน คิดเป็น 26.7% และสีเขียวจำนวน 18 คน คิดเป็น 12.0% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีส้ม และสีเหลือง ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสนุกสนาน ร่าเริง เลือกสีเขียวด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกสนุกสนาน มีความสุข ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีส้ม สีเหลือง และสีเขียว (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายเพศชาย และผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายและเพศหญิง เลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีส้ม สีเหลือง และสีเขียว ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีส้ม สีเหลือง และสีแดง ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน ด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน คือ สีส้ม สีเหลือง สีเขียว และสีแดง ให้ความรู้สึกสนุกสนาน ร่าเริง เฮฮา มีความสุข

การทดสอบความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน (3 อันดับแรก) ในแต่ละเพศและกลุ่มวัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์สนุกสนาน วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีส้มไม่แตกต่างจากสีเหลือง เลือกสีเหลืองมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีส้มมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีส้มไม่แตกต่างจากสีเหลือง เลือกสีเหลืองมากกว่าสีแดง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีส้มมากกว่าสีแดง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์สนุกสนาน ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีส้มมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเหลืองมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีส้มมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีส้มมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเหลืองมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีส้มมากกว่าสีเขียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สรุปว่า ในสภาวะอารมณ์สนุกสนาน วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและเพศหญิงเลือกสีส้มและสีเหลืองมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายและเพศหญิงเลือกสีส้มมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สภาวะอารมณ์ต่อต้าน

จากตารางที่ 3 สีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ต่อต้านมากที่สุด คือ สีแดง จำนวน 45 คน คิดเป็น 30.0% รองลงมาคือ สีเทาจำนวน 38 คน คิดเป็น 25.3% และสีดำจำนวน 30 คน คิดเป็น 20.0% ตามลำดับ ส่วนสีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ต่อต้านมากที่สุด คือ สีเทาจำนวน 53 คน คิดเป็น 35.3% รองลงมาคือ สีดำจำนวน 36 คน คิดเป็น 24.0% และสีน้ำตาลจำนวน 26 คน คิดเป็น 17.3% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีแดงด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกต่อต้านโกรธ เลือกสีเทาและสีดำด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกคัดค้าน ไม่เห็นด้วย ส่วนเพศหญิงเลือกสีเทา

และสีด้าด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกคัดค้าน ไม่เห็นด้วย เลือกสีน้ำตาลด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกเสียตาย ซึ่งเพศชายเลือกสีแดง สีเทา และสีด้า ส่วนเพศหญิงเลือกสีเทา สีด้า และสีน้ำตาล

จากตารางที่ 3 สีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ต่อต้านมากที่สุดคือ สีแดงจำนวน 43 คน คิดเป็น 28.7% รองลงมาคือ สีด้าจำนวน 41 คน คิดเป็น 27.3% และสีเทาจำนวน 30 คน คิดเป็น 20.0% ตามลำดับ ส่วนสีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ต่อต้านมากที่สุดคือ สีเทาจำนวน 48 คน คิดเป็น 32.0% รองลงมาคือ สีด้าจำนวน 43 คน คิดเป็น 28.7% และสีแดงจำนวน 27 คน คิดเป็น 18.0% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีแดง ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกต่อต้าน โกรธ เลือกสีเทาและสีด้าด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกคัดค้าน ไม่เห็นด้วย ส่วนเพศหญิงเลือกสีเทา และสีด้าด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกคัดค้าน ไม่เห็นด้วย เลือกสีแดงด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกต่อต้าน โกรธ ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีแดง สีเทา และสีด้า (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายเพศชาย และผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายและเพศหญิง เลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีแดง สีเทา และสีด้า ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีเทา สีด้า และสีน้ำตาล ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ต่อต้าน ด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน คือ สีแดงให้ความรู้สึกต่อต้าน โกรธ สีเทาและสีด้าให้ความรู้สึกคัดค้าน ไม่เห็นด้วย และสีน้ำตาลให้ความรู้สึกเสียตาย

การทดสอบความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ต่อต้าน (3 อันดับแรก) ในแต่ละเพศและกลุ่มวัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์ต่อต้าน วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีแดงไม่แตกต่างจากสีเทา เลือกสีเทาไม่แตกต่างจากสีด้า และเลือกสีแดงไม่แตกต่างจากสีด้า ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีเทาไม่แตกต่างจากสีด้า เลือกสีด้าไม่แตกต่างจากสีน้ำตาล และเลือกสีเทามากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์ต่อต้าน ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีแดงไม่แตกต่างจากสีด้า เลือกสีด้าไม่แตกต่างจากสีเทา และเลือกสีแดงไม่แตกต่างจากสีเทา ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีเทาไม่แตกต่างจากสีด้า เลือกสีด้าไม่แตกต่างจากสีแดง และเลือกสีเทามากกว่าสีแดง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สรุปว่า ในสภาวะอารมณ์ต่อต้าน วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีแดง สีด้า และสีเทามากที่สุด ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงและผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีเทา และสีด้ามากที่สุด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สภาวะอารมณ์มีพลัง

จากตารางที่ 3 สี่ที่วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์มีพลังมากที่สุดคือ สีแดง จำนวน 60 คน คิดเป็น 40.0% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 28 คน คิดเป็น 18.7% และสีน้ำเงินจำนวน 22 คน คิดเป็น 14.7% ตามลำดับ ส่วนสี่ที่วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์มีพลังมากที่สุดคือ สีแดง จำนวน 67 คน คิดเป็น 44.7% รองลงมาคือ สีเหลืองจำนวน 29 คน คิดเป็น 19.3% และสีน้ำเงินจำนวน 17 คน คิดเป็น 11.3% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีแดงด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกมีพลัง อ่อนแอ ชัยชนะ เลือกสีเหลืองด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกมีความหวัง มีพลัง และเลือกสีน้ำเงินด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกภูมิใจ มั่นใจ ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

จากตารางที่ 3 สี่ที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์มีพลังมากที่สุดคือ สีแดงจำนวน 68 คน คิดเป็น 45.3% รองลงมาคือ สีน้ำเงินจำนวน 20 คน คิดเป็น 13.3% และสีเหลืองจำนวน 12 คน คิดเป็น 8.0% ตามลำดับ ส่วนสี่ที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์มีพลังมากที่สุดคือ สีแดงจำนวน 55 คน คิดเป็น 36.7% รองลงมาคือ สีน้ำเงินจำนวน 29 คน คิดเป็น 19.3% และสีเหลืองจำนวน 19 คน คิดเป็น 12.7% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีแดงด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกมีพลัง อ่อนแอ ชัยชนะ เลือกสีน้ำเงินด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกภูมิใจ มั่นใจ และเลือกสีเหลืองด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกมีความหวัง มีพลัง ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีในกลุ่มเดียวกัน คือ สีแดง สีน้ำเงิน และสีเหลือง (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีแดง สีน้ำเงิน และสีเหลือง ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์มีพลัง ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีแดงให้ความรู้สึกมีพลัง อ่อนแอ ชัยชนะ สีน้ำเงินให้ความรู้สึกภูมิใจ มั่นใจ และสีเหลืองให้ความรู้สึกมีความหวัง มีพลัง

การทดสอบความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์มีพลัง (3 อันดับแรก) ในแต่ละเพศและกลุ่มวัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์มีพลัง วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีแดงมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเหลืองไม่แตกต่างจาก

สีน้ำตาล และเลือกสีแดงมากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีแดงมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเหลืองไม่แตกต่างจากสีน้ำตาล และเลือกสีแดงมากกว่าสีน้ำตาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวารมณีนีมีพลัง ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีแดงมากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีน้ำตาลไม่แตกต่างจากสีเหลือง และเลือกสีแดงมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีแดงมากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีน้ำตาลไม่แตกต่างจากสีเหลือง และเลือกสีแดงมากกว่าสีเหลือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สรุปว่า ในสภาวารมณีนีมีพลัง วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เลือกสีแดงมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สภาวารมณีนีโคเศร้า

จากตารางที่ 3 สีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวารมณีนีโคเศร้ามากที่สุดคือ สีดำ จำนวน 103 คน คิดเป็น 68.7% รองลงมาคือ สีเทา จำนวน 34 คน คิดเป็น 22.7% และสีน้ำตาล จำนวน 4 คน คิดเป็น 2.7% ตามลำดับ ส่วนสีที่วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวารมณีนีโคเศร้ามากที่สุดคือ สีดำจำนวน 105 คน คิดเป็น 70.0% รองลงมาคือ สีเทาจำนวน 39 คน คิดเป็น 26.0% และสีม่วงจำนวน 5 คน คิดเป็น 3.3% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและเพศหญิงเลือกสีดำและสีเทา ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกโคเศร้า เสียใจ หม่นหมอง เพศชายเลือกสีน้ำตาลด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกทุกข์ระทม ส่วนเพศหญิงเลือกสีม่วงด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกหดหู่ ซึ่งเพศชายเลือกสีดำ สีเทา และสีน้ำตาล ส่วนเพศหญิงเลือกสีดำ สีเทา และสีม่วง

จากตารางที่ 3 สีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวารมณีนีโคเศร้ามากที่สุดคือ สีดำจำนวน 103 คน คิดเป็น 68.7% รองลงมาคือ สีเทาจำนวน 29 คน คิดเป็น 19.3% และสีม่วงจำนวน 9 คน คิดเป็น 6.0% ตามลำดับ ส่วนสีที่ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกในการเชื่อมโยงกับสภาวารมณีนีโคเศร้ามากที่สุดคือ สีดำจำนวน 114 คน คิดเป็น 76.0%

รองลงมาคือ สีเทาจำนวน 24 คน คิดเป็น 16.0% และสีม่วงจำนวน 9 คน คิดเป็น 6.0% ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายและเพศหญิงเลือกสีดำและสีเทา ด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกโศกเศร้า เสียใจ หม่นหมอง เลือกสีม่วงด้วยเหตุผลว่าให้ความรู้สึกหดหู่ ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีดำ สีเทา และสีม่วง (อาจจะมีเปอร์เซ็นต์ของการเลือกที่แตกต่างกัน)

สรุปได้ว่า วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิง และผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายและเพศหญิง เลือกสีที่เหมือนกัน คือ สีดำ สีเทา และสีม่วง ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีดำ สีเทา และสีน้ำตาล ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีดำและสีเทาให้ความรู้สึกโศกเศร้า เสียใจ หม่นหมอง สีม่วงให้ความรู้สึกหดหู่ และสีน้ำตาลให้ความรู้สึกทุกข์ระทม

การทดสอบความแตกต่างในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า (3 อันดับแรก) ในแต่ละเพศและกลุ่มวัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์โศกเศร้า วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีดำมากกว่าสีเทา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเทามากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีดำมากกว่าสีน้ำตาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีดำมากกว่าสีเทา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเทามากกว่าสีม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีดำมากกว่าสีม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ในสภาวะอารมณ์โศกเศร้า ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีดำมากกว่าสีเทา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเทามากกว่าสีม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีดำมากกว่าสีม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) ส่วนผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีดำมากกว่าสีเทา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) เลือกสีเทามากกว่าสีม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) และเลือกสีดำมากกว่าสีม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

สรุปว่า ในสภาวะอารมณ์โศกเศร้า วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีดำมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

ตารางที่ 3 สรุปผลการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สภาวะอารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย								ผู้ใหญ่ตอนต้น								หมายเหตุ
	เพศชาย				เพศหญิง				เพศชาย				เพศหญิง				
	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	
1. ตื่นเต้น	แดง	95	45.547*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	แดง	74	18.264*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	แดง	97	44.041*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	แดง	91	39.035*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	- วัยรุ่นตอน ปลายและ ผู้ใหญ่ ตอนต้น ทั้ง เพศชาย และเพศ หญิง เชื่อมโยงสี แดงกับ สภาวะ อารมณ์ ดังกล่าว มากที่สุด
	เหลือง	22	54.321*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	ส้ม	32	70.738*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	ส้ม	24	70.738*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	ส้ม	24	56.467*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	
	ส้ม	17	0.641	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	เหลือง	28	0.267	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	เหลือง	10	5.765*	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	เหลือง	14	2.632	-ตื่นเต้น เร้าใจ ลุ้น ระทึก	

*P<.05

ตารางที่ 3 (ต่อ) สรุปผลการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สภาวะอารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย								ผู้ใหญ่ตอนต้น								หมายเหตุ				
	เพศชาย				เพศหญิง				เพศชาย				เพศหญิง								
	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล					
2. สบายใจ	เขียว	46	0.419	-สบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย	เหลือง	53	4.651*	-สบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย	เขียว	65	16.714*	-สบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย	เขียว	51	0.681	-สบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย	- วัยรุ่นตอนปลายชายและ ผู้ใหญ่ตอนต้นหญิงเชื่อมโยงสี เขียว และสีเหลืองกับสภาวะ อารมณ์ดังกล่าวมากที่สุด วัยรุ่นตอนปลายหญิงเชื่อมโยงสี เหลืองกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าว มากที่สุด และผู้ใหญ่ตอนต้นชายเชื่อมโยงสี เขียวกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าวมากที่สุด				
	เหลือง	40		4.945*	-สบายใจ ปลอดภัย โปร่ง	ส้ม		32	5.188*	-สบายใจ สดใส		เหลือง	26	18.888*		-สบายใจ ปลอดภัย โปร่ง		เหลือง	43	9.720*	-สบายใจ ปลอดภัย โปร่ง
	ส้ม	27			2.522	-สบายใจ สดใส		เขียว		32		0.015	-สบายใจ โล่งใจ			ส้ม		24	0.080		-สบายใจ สดใส

*P<.05

ตารางที่ 3 (ต่อ) สรุปผลการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สภาวะอารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย								ผู้ใหญ่ตอนต้น								หมายเหตุ				
	เพศชาย				เพศหญิง				เพศชาย				เพศหญิง								
	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล					
3. อบอุ่น	เขียว	32	0.148	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย	น้ำเงิน	41	2.057	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย	เขียว	32	0.000	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย	น้ำเงิน	33	0.410	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย	- วัยรุ่นตอนปลาย ชายและผู้ใหญ่ ตอนต้นหญิง เชื่อมโยงสีเขียว สี เหลือง และสีน้ำ เงินกับสภาวะ อารมณ์ดังกล่าว วัยรุ่นตอนปลาย เพศหญิงเชื่อมโยง สีน้ำเงิน และเขียว กับสภาวะอารมณ์ ดังกล่าวมากที่สุด และผู้ใหญ่ตอนต้น ชายเชื่อมโยงสี เขียว สีน้ำตาล และสีเหลืองกับ สภาวะอารมณ์ ดังกล่าว				
	เหลือง	29		0.621	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย	เขียว		29	3.879*	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย		น้ำตาล	32	0.410		-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย		เหลือง	28	1.421	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย
	น้ำเงิน	26			0.164	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย		เหลือง		25		0.296	-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย			เหลือง		29	0.148		-อบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย

*P<.05

ตารางที่ 3 (ต่อ) สรุปผลการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สภาวะอารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย								ผู้ใหญ่ตอนต้น								หมายเหตุ
	เพศชาย				เพศหญิง				เพศชาย				เพศหญิง				
	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	
4. ปลอดภัย	น้ำเงิน	72	18.307*	ปลอดภัย	น้ำเงิน	49	3.122	ปลอดภัย	น้ำเงิน	62	13.764*	ปลอดภัย	น้ำเงิน	56	7.860*	ปลอดภัย	- วัยรุ่นตอนปลายหญิงและผู้ใหญ่ตอนต้นชายและหญิงเชื่อมโยงสีน้ำเงินกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าวมากที่สุด และวัยรุ่นตอนปลายเพศชายเชื่อมโยงสีน้ำเงินและสีน้ำตาลกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าวมากที่สุด
				ป้องกัน					ป้องกัน							ป้องกัน	
			25.636*	ดูแล			4.050*	ดูแล			19.048*	ดูแล			15.909*	ดูแล	
	น้ำตาล	29		-ระมัด	น้ำตาล	33		-ระมัด	เขียว	27		-อุ่นใจ	น้ำตาล	30		-ระมัด	
				ระวัง				ระวัง								ระวัง	
			3.756	-อุ่นใจ			0.063	-อุ่นใจ			0.510	-ระมัด			1.588	-อุ่นใจ	
	เขียว	16			ดูแล	เขียว			31	ดูแล			น้ำตาล	22			

*P<.05

ตารางที่ 3 (ต่อ) สรุปผลการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สภาวะอารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย								ผู้ใหญ่ตอนต้น								หมายเหตุ
	เพศชาย				เพศหญิง				เพศชาย				เพศหญิง				
	สี่	N	χ^2	เหตุผล	สี่	N	χ^2	เหตุผล	สี่	N	χ^2	เหตุผล	สี่	N	χ^2	เหตุผล	
5. สนุกสนาน	สี่	57	2.612	-สนุก สนาน จำเริง	สี่	62	0.877	-สนุก สนาน จำเริง	สี่	64	4.121*	-สนุก สนาน จำเริง	สี่	60	4.000*	-สนุก สนาน จำเริง	- วัยรุ่นตอน ปลายเพศชาย และเพศหญิง เชื่อมโยงสี่สี่ และสี่เหลือง กับสภาวะ อารมณ์ ดังกล่าวมาก ที่สุด และ ผู้ใหญ่ตอนต้น เพศชายและ เพศหญิง เชื่อมโยงสี่สี่ กับสภาวะ อารมณ์ ดังกล่าวมาก ที่สุด
	เหลือง	41	16.615*	-สนุก สนาน	เหลือง	52	24.200*	-สนุก สนาน	เหลือง	43	33.779*	-สนุก สนาน	เหลือง	40	22.615*	-สนุก สนาน	
	เขียว	21	6.452*	-สนุก มี ความสุข	แดง	18	16.514*	-สนุก สนาน เฮฮา	เขียว	13	16.071*	-สนุก มี ความสุข	เขียว	18	8.345*	-สนุก มี ความสุข	

*P<.05

ตารางที่ 3 (ต่อ) สรุปผลการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สภาวะอารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย								ผู้ใหญ่ตอนต้น								หมายเหตุ	
	เพศชาย				เพศหญิง				เพศชาย				เพศหญิง					
	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล		
6. ต่อต้าน	แดง	45	0.590	-ต่อต้าน	เทา	53	3.247	-คัดค้าน	แดง	43	0.048	-ต่อต้าน	เทา	48	0.275	-คัดค้าน	- วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นชายเชื่อมโยงสีแดง สีเทา และสีดำกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าว และวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นหญิงเชื่อมโยงสีเทา และสีดำกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าวมากที่สุด	
	เทา	38		ไม่เห็นด้วย		ดำ		36	9.228*	ไม่เห็นด้วย			ดำ	41		2.315		ไม่เห็นด้วย
			3.000	-คัดค้าน				ไม่เห็นด้วย				1.704	-คัดค้าน			3.657		ไม่เห็นด้วย
	ดำ	30	0.941	-คัดค้าน	น้ำตาล	26	1.613	ด้วย				ไม่เห็นด้วย		แดง	27			-ต่อต้าน
				ไม่เห็นด้วย				-เสียชีวิต				ด้วย						โกรธ

*P<.05

ตารางที่ 3 (ต่อ) สรุปผลการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สภาวะอารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย								ผู้ใหญ่ตอนต้น								หมายเหตุ
	เพศชาย				เพศหญิง				เพศชาย				เพศหญิง				
	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	สี	N	χ^2	เหตุผล	
7. มีพลัง	แดง	60	11.636*	-มีพลัง	แดง	67	15.042*	-มีพลัง	แดง	68	26.182*	-มีพลัง	แดง	55	8.048*	-มีพลัง	- วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิงเชื่อมโยงสี่แดงกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าวมากที่สุด
	เหลือง	28		17.610*	อำนาจ	เหลือง		29	29.762*	อำนาจ		น้ำเงิน	20	36.450*		อำนาจ	
	น้ำเงิน	22	0.720	ชัยชนะ	น้ำเงิน	17	3.130	ชัยชนะ	เหลือง	12	2.000	ชัยชนะ	เหลือง	19	2.083	ชัยชนะ	
				-มีหวัง				-มีหวัง				-มีหวัง				-มีหวัง	
				มีพลัง				มีพลัง				มีพลัง				มีพลัง	
				-ภูมิใจ				-ภูมิใจ				-ภูมิใจ				-ภูมิใจ	
				มั่นใจ				มั่นใจ				มั่นใจ				มั่นใจ	

*P<.05

ตารางที่ 3 (ต่อ) สรุปผลการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นที่มากเป็น 3 อันดับแรกทั้งหมด

สภาวะอารมณ์	วัยรุ่นตอนปลาย								ผู้ใหญ่ตอนต้น								หมายเหตุ
	เพศชาย				เพศหญิง				เพศชาย				เพศหญิง				
	สี่	N	χ^2	เหตุผล	สี่	N	χ^2	เหตุผล	สี่	N	χ^2	เหตุผล	สี่	N	χ^2	เหตุผล	
8. โศกเศร้า	ดำ	103	34.725*	-โศกเศร้า เสียใจ	ดำ	105	30.250*	-โศกเศร้า เสียใจ	ดำ	103	41.485*	-โศกเศร้า เสียใจ	ดำ	114	58.696*	-โศกเศร้า เสียใจ	-วัยรุ่นตอน ปลายและ ผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชาย และเพศหญิง เชื่อมโยงสี่ดำ กับสภาวะ อารมณ์ ดังกล่าวมาก ที่สุด
	เทา	34		91.598*	-โศกเศร้า เสียใจ	เทา		39	90.909*	-โศกเศร้า เสียใจ		เทา	29	78.893*		-โศกเศร้า เสียใจ	
	น้ำตาล	4	23.684*		หม่น หมอง	ม่วง	5	26.273*		หม่น หมอง	ม่วง	9	10.526*		หม่น หมอง	ม่วง	
					-ทุกข์ ระทม					-หุดหู่							

*P<.05

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายอายุ 18-22 ปี และผู้ใหญ่ตอนต้นอายุ 30-35 ปี จำนวน 600 คน เป็นเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่ากัน ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

สภาวะอารมณ์ตื่นเต้น

วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เลือกสีแดงมากที่สุด ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีแดง ให้ความรู้สึกตื่นเต้น ไร่ใจ ลุ้น ระทึก ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Prang (หน้า 5) เกี่ยวกับคุณสมบัติของสีที่กล่าวว่า สีวรรณะร้อน เช่น สีแดง แสดงถึงความความกระฉับกระเฉง ร่าเริงสดใส (Graves, 1952) และแนวคิดของ ฟารีดา อาซาดุลลินา (1934 อ้างถึงใน โกสุม สายใจ, 2540) เกี่ยวกับอิทธิพลและความสำคัญของสีว่า สีแดง เป็นสัญลักษณ์ของอารมณ์ร้อน เป็นสีที่กระตุ้นประสาทได้มากที่สุด และสะดุดตาคนได้ในทันทีที่เห็น (หน้า 12) ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Odbert, Karwoski & Eckerson (1942 cited in Wexner, 1954), Murray & Deabler (1957) และ Wexner (1954) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสีกับสภาวะอารมณ์ พบว่า สีแดง เชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น

สภาวะอารมณ์สบายใจ

วัยรุ่นตอนปลายเพศชายเลือกสีเขียวและสีเหลืองมากที่สุด วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกสีเหลืองมากที่สุด ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีเขียวมากที่สุด และผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีเขียวและสีเหลืองมากที่สุด ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจ ด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน คือ สีเขียว และสีเหลือง ให้ความรู้สึกสบายใจ โล่งใจ ผ่อนคลาย ปลอดภัย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Graves (1951) เกี่ยวกับลักษณะและสัญลักษณ์ของสีที่กล่าวว่า สีเขียว เป็นสีที่ให้ความรู้สึกค่อนข้างจะเป็นกลาง จะให้ความรู้สึกสงบมากกว่าระตือหรือร้อน เป็นสีที่แสดงถึงความสดชื่น ร่มเย็น มีชีวิตชีวา และเป็นสีที่ช่วยให้กล่อมเนื้อผ่อนคลาจากความตึงเครียด แต่ไม่สอดคล้องกับการให้ความหมายของสีเหลือง ว่าเป็นสีแห่งความสว่างสดใส เป็นสัญลักษณ์

ของแสงอาทิตย์ และความหนุ่มสาว (หน้า 11) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hemphill (1996) ที่ได้ทำการศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงอารมณ์กับสีของผู้ใหญ่ พบว่า สีสว่าง เช่น สีเขียว และสีเหลือง แสดงถึงการเชื่อมโยงอารมณ์ทางบวก แต่สอดคล้องเป็นบางส่วนกับงานวิจัยของ Odbert , Karwoski & Eckerson (1942 cited in Wexner, 1954) ที่ศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ โดยให้เลือกลูกเชื่อมโยงกับคำคุณศัพท์ที่แสดงสภาวะอารมณ์ พบว่า สีเขียวจะเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจ แต่ไม่สอดคล้องในการเลือกลูกเชื่อมโยงเมื่อเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สบายใจ

สภาวะอารมณ์อบอุ่น

วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกลูกเชื่อมโยง สีเหลือง และสีน้ำเงิน มากที่สุด วัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกลูกสีน้ำเงิน และเขียวมากที่สุด ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกลูกเชื่อมโยง สีน้ำตาล และสีเหลืองมากที่สุด ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีเขียว สีเหลือง สีน้ำเงิน และสีน้ำตาลให้ความรู้สึกอบอุ่น อ่อนโยน ห่วงใย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Graves (1951) เกี่ยวกับคุณสมบัติของสีในแง่จิตวิทยาที่กล่าวว่า สีวรรณะเย็น เช่น สีน้ำเงิน และสีเขียว สามารถทำให้เกิดความรู้สึกเยือกเย็น สันโดษ และเงียบสงบ (หน้า 10) ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hemphill (1996) ที่ได้ทำการศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงอารมณ์กับสีของผู้ใหญ่ พบว่า สีสว่าง เช่น สีเหลือง สีเขียว และสีน้ำเงินแสดงถึงการเชื่อมโยงอารมณ์ทางบวก และงานวิจัยของ Murray & Deabler (1957) ที่ทำการศึกษาศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสีกับสภาวะอารมณ์ พบว่า สีน้ำเงินและสีเขียว เชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น อ่อนโยน สงบเงียบ ถึงแม้ว่าในงานวิจัยครั้งนี้ ค้นพบว่า ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเชื่อมโยงสีน้ำตาลกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น แต่เป็นเปอร์เซ็นต์ที่น้อย(21.3%) เมื่อเทียบกับสีเขียว สีเหลือง และสีน้ำเงิน อีกทั้งการศึกษาศึกษาของ Hemphill และ Murray & Deabler ไม่พบการเชื่อมโยงสีน้ำตาลกับสภาวะอารมณ์อบอุ่นเลย

สภาวะอารมณ์ปลอดภัย

วัยรุ่นตอนปลายเพศชาย และผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายและเพศหญิงเลือกลูกสีน้ำเงินมากที่สุด และวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงเลือกลูกสีน้ำเงินและสีน้ำตาลมากที่สุด ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีน้ำเงินให้ความรู้สึกปลอดภัย ป้องกัน ดูแล สีน้ำตาลให้ความรู้สึกระมัดระวัง Graves (1951) ได้อธิบายคุณสมบัติของสีในแง่จิตวิทยาไว้ว่า กลุ่มสีวรรณะเย็น เช่น สีน้ำเงิน สามารถทำให้เกิดความรู้สึกเยือกเย็น สันโดษ และเงียบสงบ แต่

ไม่ได้กล่าวว่าสีน้ำตาลให้ความรู้สึกดังกล่าว ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ Murray & Deabler (1957) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสีกับสภาวะอารมณ์ พบว่า สีน้ำเงินและสีเขียว เชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย สงบเงียบ สีน้ำตาลเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์การคุ้มครองป้องกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยบางส่วนของ Wexner (1954) ที่ได้ทำการศึกษาในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างสีและสภาวะอารมณ์ พบว่า สีน้ำเงินเชื่อมโยงกับความรู้สึกปลอดภัย แต่ไม่พบว่าสีน้ำตาลเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย

สภาวะอารมณ์สนุกสนาน

วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและเพศหญิงเลือกสีส้มและสีเหลืองมากที่สุด ผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายและเพศหญิงเลือกสีส้มมากที่สุด ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน ด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน คือ สีส้ม สีเหลือง ให้ความรู้สึกสนุกสนาน ร่าเริง เฮฮา มีความสุข ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Prang(หน้า 5) เกี่ยวกับคุณสมบัติของสีที่กล่าวว่า กลุ่มสีวรรณะร้อน เช่น สีเหลืองและสีส้ม แสดงถึงความกระฉับกระเฉง ความร่าเริง (Graves,1952) และแนวคิดของ Graves (1951) เกี่ยวกับลักษณะและสัญลักษณ์ของสีที่กล่าวว่า สีเหลืองเป็นสีแห่งความสว่างสดใส เป็นสัญลักษณ์ของความยินดีปรีดา และความรื่นเริงเบิกบาน ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hemphill (1996) และสุมาลี เจียรสุนันท์ (2544) ที่ได้ทำการศึกษาคำเชื่อมโยงอารมณ์กับสีพบว่า สีสว่าง เช่น สีเหลือง สีส้ม แสดงถึงการเชื่อมโยงอารมณ์ทางบวก และงานวิจัยของ Murray & Deabler (1957), Wexner (1954) ที่ทำการศึกษาในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างสีและสภาวะอารมณ์ พบว่า สีเหลือง เชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์สนุกสนานร่าเริง

สภาวะอารมณ์ต่อต้าน

วัยรุ่นตอนปลายเพศชายและผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชายเลือกสีแดง สีดำ และสีเทามากที่สุด ส่วนวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิงและผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิงเลือกสีเทา และสีดำมากที่สุด ในการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ต่อต้าน ด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน คือ สีแดงให้ความรู้สึกต่อต้าน โกรธ สีเทาและสีดำให้ความรู้สึกคัดค้าน ไม่เห็นด้วย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Graves (1951) เกี่ยวกับลักษณะและสัญลักษณ์ของสีที่กล่าวว่า สีแดงเป็นสีที่แสดงถึงความก้าวร้าว เชื่อมโยงถึงการต่อสู้ และสีดำเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้าย (หน้า 11) แต่ขัดแย้งในความหมายของสีเทาที่เน้นการประนีประนอม และแนวคิดของฟารีดา อาซาดุลลินา (1934 อ้างถึงใน โกสุม สายใจ, 2540) ที่เกี่ยวกับอิทธิพลและความสำคัญของสีว่า สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของอารมณ์ร้อน สีเทา

เป็นสีของคนที่มีลักษณะชอบใช้เหตุผล และไม่ค่อยจะไวใจอะไรง่ายๆ (หน้า 12) และงานวิจัยของ Hupka, Zalenski, Otto, Reidl & Tarabrina (1997) ที่ทำการศึกษาสีของความโกรธ ความ อิจฉา ความกลัว และความริษยา แบบข้ามวัฒนธรรม พบว่า ในทุกเชื้อชาติเชื่อมโยงความโกรธ กับสีดำ และสีแดง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Murray & Deabler (1957), Hemphill (1996) และสุมาลี เจียรสุนันท์ (2544) ที่พบว่า การเชื่อมโยงอารมณ์ทางลบ เช่น สภาวะอารมณ์อารมณ์ โกรธ และสภาวะอารมณ์ต่อต้าน/ทำพ่ายกับกลุ่มสีมืด คือ สีดำ และเทา แต่ไม่สอดคล้องกับการ เชื่อมโยงสภาวะอารมณ์ต่อต้านกับสีแดง

สภาวะอารมณ์มีพลัง

วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เลือกสีแดงมากที่สุด ในการ เชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์มีพลัง ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีแดงให้ความรู้สึกมีพลัง อำนาจ ชัยชนะ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Graves (1951) เกี่ยวกับลักษณะและสัญลักษณ์ของสีที่กล่าวว่า สีแดงเป็นสีที่แสดงถึงความก้าวร้าว เชื่อมโยงถึงพลังอำนาจ ความแข็งแกร่ง (หน้า 11) และแนวคิด ของฟารีดา อาซาดุลลินา (1934 อ้างถึงใน โกสุม สายใจ, 2540) ที่เกี่ยวกับอิทธิพลและ ความสำคัญของสีว่า สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของพลัง และความเกรียงไกร (หน้า 12) ทั้งยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hemphill (1996) ที่ได้ทำการศึกษาการเชื่อมโยงอารมณ์กับสีของ ผู้ใหญ่ พบว่า สีสว่าง เช่น สีแดง แสดงถึงการเชื่อมโยงอารมณ์ทางบวก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Murray & Deabler (1957) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสีกับสภาวะอารมณ์ พบว่า สีแดง เชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์มีพลังอำนาจ แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Wexner (1954) ที่ทำการศึกษาในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างสีและสภาวะอารมณ์ แล้วพบว่า สีดำเชื่อมโยงกับ ความรู้สึกมีพลัง-แข็งแกร่ง-วางอำนาจ

สภาวะอารมณ์โศกเศร้า

วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกสีดำมากที่สุด ในการ เชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า ด้วยเหตุผลที่เหมือนกัน คือ สีดำให้ความรู้สึกโศกเศร้า เสียใจ หม่นหมอง ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Graves (1951) เกี่ยวกับลักษณะและสัญลักษณ์ของสีที่ กล่าวว่า สีดำเป็นสีที่ให้ความรู้สึกเศร้าหมอง เป็นสัญลักษณ์ของความโศกเศร้า และความตาย และแนวคิดของฟารีดา อาซาดุลลินา (1934 อ้างถึงใน โกสุม สายใจ, 2540) ที่เกี่ยวกับอิทธิพล และความสำคัญของสีว่า สีดำเป็นสีของคนที่มีชีวิตอย่างหดหู่ และไม่มีความสุข ทั้งยังสอดคล้อง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hemphill (1996) และสุมาลี เจียรสุนันท์ (2544) ที่ได้ทำการศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับสี พบว่า การเชื่อมโยงอารมณ์ทางลบ เช่น อารมณ์เศร้ากับกลุ่มสีมืด (สีดำ สีเทา และสีน้ำตาล) และงานวิจัยของ Odber , Karwoski & Eckerson (1942 cited in Wexner, 1954) และ Murray & Deabler (1957) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสีกับสภาวะอารมณ์ พบว่า สีดำ เชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้าเสียใจ แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Wexner (1954) ที่ได้ทำการศึกษาในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างสีและสภาวะอารมณ์ พบว่า สีส้ม เชื่อมโยงกับความรู้สึกโศกเศร้า-ไม่สบายใจ-ว้าวุ่นใจ

ผลการวิจัยในมิติของสีได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างเชื่อมโยงสีแดงกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น มีพลัง และต่อต้าน เนื่องจาก สีแดงเป็นสีที่มีอำนาจดึงดูดความสนใจมากที่สุด เป็นสีที่แสดงถึงความก้าวร้าว และความตื่นเต้นเร้าใจ สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของความรัก ความกระปรี้กระเปร่า และการกระทำ เชื่อมโยงถึงพลังอำนาจ ความแข็งแกร่ง ความกล้าหาญ การต่อสู้ และภัยอันตราย (Graves, 1951)

กลุ่มตัวอย่างเชื่อมโยงสีเขียวและสีเหลืองกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น สบายใจ และสนุกสนาน เนื่องจาก สีเขียวเป็นสีที่ให้ความรู้สึกค่อนข้างจะเป็นกลาง จะให้ความรู้สึกสงบมากกว่ากระตือรือร้น เป็นสีแห่งธรรมชาติ แสดงถึงความสดชื่น ร่มเย็น มีชีวิตชีวา และความศรัทธา สีเหลืองเป็นสีแห่งความสว่างสดใส ความยินดีปรีดา ความรื่นเริงเบิกบาน (Graves, 1951)

กลุ่มตัวอย่างเชื่อมโยงสีน้ำเงินกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย อบอุ่น เนื่องจาก สีน้ำเงินแสดงถึงความสุภาพเรียบร้อย สง่างามเยือกเย็น ความสงบ เยือกเย็น ความซื่อสัตย์ และเกียรติยศ (Graves, 1951)

กลุ่มตัวอย่างเชื่อมโยงสีดำกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า ต่อต้าน เนื่องจาก สีดำเป็นสีที่แสดงถึงความเคร่งขรึม ความมืด ความลึกลับ น่าเกรงกลัว ให้ความรู้สึกเศร้าหมอง สีดำเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้าย ความโศกเศร้า และความตาย (Graves, 1951)

ผลการวิจัยในมิติของสภาวะอารมณ์ได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างเชื่อมโยงสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น สภาวะอารมณ์มีพลัง และสภาวะอารมณ์ต่อต้าน กับสีแดง อาจเป็นเพราะว่า สภาวะอารมณ์ดังกล่าวมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือทุกสภาวะอารมณ์ประกอบไปด้วยความรู้สึกที่ร้อนแรง เป็นการกระตุ้นหรือเร้าอารมณ์ให้เกิดการกระทำ ให้เกิดความกล้าหาญ กระปรี้กระเปร่า มีพลังอำนาจที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป ซึ่งสภาวะอารมณ์ดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงกับความหมายของสีแดงตามแนวคิดของ Graves (1951)

กลุ่มตัวอย่างเชื่อมโยงสภาวะอารมณ์สบายใจ สภาวะอารมณ์อบอุ่น และสภาวะอารมณ์สนุกสนาน กับสี่เขียวและสี่เหลือง อาจเป็นเพราะว่า สภาวะอารมณ์ดังกล่าวมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เป็นความรู้สึกผ่อนคลาย ปลอดภัย สงบ มีความสุข สดชื่นแจ่มใส และไม่รู้สึกรู้ว่าชีวิตต้องดิ้นรนต่อสู้ รู้สึกอ่อนโยน นุ่มนวลเมื่ออยู่กับบุคคลที่เรารัก และทำให้รู้สึกผ่อนคลายจากความตึงเครียดต่างๆ ซึ่งสภาวะอารมณ์เหล่านี้สามารถเชื่อมโยงกับความหมายของสี่เขียวและสี่เหลืองตามแนวคิดของ Graves (1951) ได้

กลุ่มตัวอย่างเชื่อมโยงสภาวะอารมณ์โศกเศร้า และสภาวะอารมณ์ต่อต้าน กับสี่ดำ อาจเป็นเพราะว่า สภาวะอารมณ์ดังกล่าวมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เป็นสภาวะอารมณ์ทางลบ มีความรู้สึกเศร้า เสียใจ หมดหวัง หดหู่ หม่นหมอง ทุกข์ใจ หวาดกลัว ขัดแย้ง และมีดমন ซึ่งไม่สามารถหาทางออกให้กับตนเองได้ ดังนั้นสภาวะอารมณ์ดังกล่าวจึงสามารถเชื่อมโยงกับความหมายของสี่ดำตามแนวคิดของ Graves (1951) ได้

กลุ่มตัวอย่างเชื่อมโยงสภาวะอารมณ์อบอุ่น และสภาวะอารมณ์ปลอดภัย กับสีน้ำเงิน อาจเป็นเพราะว่า สภาวะอารมณ์ดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เป็นสภาวะอารมณ์ที่มีความสงบ รู้สึกอึดอเมใจ สามารถปล่อยวางสิ่งยึดเหนี่ยวในชีวิตได้ รู้สึกว่าตนเองมีเพียงพอ ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคง ไม่หวั่นไหวกับอะไรต่างๆ รู้สึกอุ่นใจ ปลอดภัย เหมือนมีคนที่เรารักมาคอยดูแลปกป้องคุ้มครอง ทะนุถนอม เอาใจใส่ไม่ให้เราเกิดความกังวลใจ ซึ่งสภาวะอารมณ์ดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงกับความหมายของสีน้ำเงินตามแนวคิดของ Graves (1951) ได้

สรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ ดูโดยรวมแล้ว พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศ และกลุ่มวัย ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ Odbert , Karwoski & Eckerson (1942 cited in Wexner, 1954) ที่ศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Wexner (1954) ที่ทำการศึกษาในเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างสีและสภาวะอารมณ์ในนักศึกษามหาวิทยาลัย และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ และงานวิจัยของ Lawler & Lawler (1965) ได้ทำการศึกษาการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในเด็กก่อนวัยเรียนอายุเฉลี่ย 3.7 ปี และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ อีกทั้งยังตรงกับงานวิจัยของ สุมาลี เจริญสุนันท์ (2544) ซึ่งได้ทำการศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสีของเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า ความแตกต่างของอายุกับสถานะทางเพศไม่มีอิทธิพลต่อการเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสี แต่ที่น่าจะมีผลต่อการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ คือ ประสบการณ์การเรียนรู้ วัฒนธรรม และบุคลิกภาพ ซึ่ง Hupka, Zalenski, Otto, Reidl & Tarabrina (1997) ที่ได้ทำการศึกษาสีของความโกรธ ความอิจฉา ความกลัว และความริษยา แบบข้ามวัฒนธรรม พบว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ และวัฒนธรรมมีผลต่อการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์

จากผลการศึกษาวิจัย สามารถกระตุ้นให้เกิดแนวความคิดเชิงพาณิชย์ได้ว่า หากต้องการกระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์ต่างๆ ในวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง ควรเลือกใช้สีอะไรบ้าง ดังนี้ สีแดง กระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น (โดยดูจากแผนภูมิที่ 1 ในภาคผนวก ก) สีเขียว และสีเหลือง กระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์สบายใจ (แผนภูมิที่ 2) สีเขียว สีเหลือง สีน้ำเงิน และสีน้ำตาล กระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์อบอุ่น (แผนภูมิที่ 3) สีน้ำเงิน สีน้ำตาล กระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์ปลอดภัย (แผนภูมิที่ 4) สีส้ม และสีเหลือง กระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์สนุกสนาน (แผนภูมิที่ 5) แดง สีเทา และสีดำ กระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์ต่อต้าน (แผนภูมิที่ 6) สีแดง กระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์มีพลัง (แผนภูมิที่ 7) สีดำ กระตุ้นให้เกิดสภาวะอารมณ์โศกเศร้า (แผนภูมิที่ 8)

หากได้มีการนำแนวคิดดังกล่าว ไปใช้ในการออกแบบเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ก็จะสามารถกระตุ้นสภาวะอารมณ์ของผู้บริโภคให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ผลิตได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงสื่อกับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 600 คน

1. กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย คือ วัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 18 ปี ถึง 22 ปี จำนวน 300 คน แบ่งเป็น เพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน
2. กลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้น คือ ผู้ใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 30 ปี ถึง 35 ปี จำนวน 300 คน แบ่งเป็น เพศชาย 150 คน และเพศหญิง 150 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนปลายจากนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ใหญ่ตอนต้นจากผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์ และผู้ปกครองของนักเรียนสถาบันส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็กก็ได้ ทำการสุ่มแบบไม่เจาะจงตัวบุคคล โดยยึดเกณฑ์ของอายุ และเพศเป็นตัวกำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดการเชื่อมโยงสื่อกับสภาวะอารมณ์ ประกอบด้วยสถานการณ์ 8 สภาวะอารมณ์ ได้แก่ (1) สถานการณ์ตื่นเต้น (2) สถานการณ์สบายใจ (3) สถานการณ์อบอุ่น (4) สถานการณ์ปลอดภัย (5) สถานการณ์สนุกสนาน (6) สถานการณ์ต่อต้าน (7) สถานการณ์มีพลัง (8) สถานการณ์โศกเศร้า

และสติ๊กเกอร์สี 9 สี ได้แก่ สีน้ำตาล สีเขียว สีแดง สีน้ำเงิน สีส้ม สีม่วง สีดำ สีเหลือง และสีเทา โดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านสถานการณ์ที่แสดงถึงสภาวะอารมณ์ แล้วเลือกสีที่สอดคล้องกับสภาวะอารมณ์ดังกล่าวมาเพียง 1 สีเท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือวิจัยและนำไปตรวจสอบคุณภาพ โดยการหาค่าความตรง (Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน
2. หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีการทดสอบซ้ำ (Test - retest reliability) กับกลุ่มตัวอย่างเดิม
3. ทำการศึกษานำร่อง (Pilot study) ก่อนนำแบบวัดไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจริง
4. ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการคัดเลือกไว้ โดยอธิบายการทำแบบวัดให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจก่อนให้กลุ่มตัวอย่างลงมือทำแบบสอบถาม
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบวัดทุกฉบับก่อนนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น ได้แก่ สภาวะอารมณ์ กลุ่มวัย เพศ และตัวแปรตาม ได้แก่ การเลือกสี ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Non - parametric โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ทั้งหมด มาแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย จำแนกตามกลุ่มวัยและเพศ
2. ในแต่ละสภาวะอารมณ์ผู้วิจัยได้เลือกสีที่ได้รับการเลือกมากเป็น 3 อันดับแรก แล้วทดสอบความแตกต่างในการเลือกสี โดยจับคู่เปรียบเทียบความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 1 กับความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 2 เปรียบเทียบความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 2 กับความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 3 และเปรียบเทียบความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 1 กับความถี่ของสีที่ได้รับการเลือกมากเป็นอันดับที่ 3 ด้วย Chi - Square test เพื่อตอบคำถามว่าใน 3 สีนั้น สีใดเป็นสีที่ได้รับการเลือกมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. การเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์

วัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งเพศชายและเพศหญิง เชื่อมโยงสีแดงกับสภาวะอารมณ์ที่ตื่นเต้น สีเขียว และสีเหลืองกับสภาวะอารมณ์สบายใจ สีเขียว สีเหลือง สีน้ำเงิน และสีน้ำตาลกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น สีน้ำเงิน และสีน้ำตาลกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย สีส้ม และสีเหลืองกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน สีแดง สีเทา และสีดำกับสภาวะอารมณ์ต่อต้าน สีแดงกับสภาวะอารมณ์มีพลัง และสีดำกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า

2. ความแตกต่างของเพศและกลุ่มอายุ

ในการศึกษาครั้งนี้ ไม่มีความแตกต่างทางเพศและกลุ่มอายุ ในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ในงานวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถควบคุมประสบการณ์การเรียนรู้ในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ได้
2. คุณสมบัติของสีไม่ได้มีการเฉพาะเจาะจง (specific) ไว้ชัดเจนตามหลักวิทยาศาสตร์ ในการสื่อความหมายในเรื่องของสี ซึ่งต้องระบุคุณสมบัติของสีแท้ (Hue) น้ำหนักสี(Value) และค่าสี (Chroma) ทำให้เปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่นไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น จึงน่าจะมีการศึกษาให้กว้างขวางกว่านี้ เพื่อศึกษาว่าในเขตจังหวัดอื่นๆ หรือภาคอื่นๆ จะมีการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาตัวแปร หรือปัจจัยด้านอื่นที่อาจจะมีความสัมพันธ์ต่อการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ เช่น บุคลิกภาพ วัฒนธรรม สถานะทางเศรษฐกิจ
3. การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มสีให้มากขึ้น เพราะในงานวิจัยนี้สีบางสีไม่มีให้เลือกในการเชื่อมโยง ซึ่งทำให้การตอบไม่ตรงกับสีที่ต้องการเลือก
4. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม และสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับสี

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

โกสุ่ม สายใจ. (2540). *สีและการใช้สี*. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. (2530). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปิยานันต์ ประสารราชกิจ. (2541). *ทฤษฎีสีและการออกแบบตกแต่งภายใน*. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2535). *ทฤษฎีสี เพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะ*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

สุมาลี เจียรสุนันท์. (2544). *การเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับกลุ่มสีของเด็กก่อนวัยเรียน*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Boyatzis, C.J. , & Verghese, R. (1994) . Children's emotion associations with colors.
The Journal of Genetic Psychology, 155, 77-85.

Clarke-Stewart, A., Perlmutter, M., & Friedman, S. (1988) . *Lifelong human development*.
New York: John Wiley & Sons.

Goldstein, K. (1939) . *The organism*. New York : American Book.

Graves, M. (1951) . *The art of color and design*. New York: McGraw - Hill.

Graves, M. (1952) . *Color fundamentals*. New York: McGraw - Hill.

Hemphill, M. (1996) . A note on adult's color-emotion associations . *The Journal of
Genetic Psychology, 157, 275-280.*

- Hupka, R. B., Zalenski, Z., Otto, J., Reidl, L., & Tarabrina, N. V. (1997). The colors of anger envy fear and jealousy : A cross-cultural study. *The Journal of Cross-Cultural Psychology, 28*, 156-171.
- Hurlock, E. B. (1974) . *Adolescence development*. New York: McGraw –Hill.
- Lawler, C.O., & Lawler, E.E. (1965). Color-mood associations in young children. *The Journal of Genetic Psychology, 107*, 29-32.
- Murray, D.C., & Deabler, H.L. (1957) . Colors and mood-tones. *The Journal of Applied Psychology, 41*, 279-283.
- Pakinson, B. (1996) . *Changing moods : The psychology of mood and mood regulation*. New York: Longman.
- Perlmutter, M., & Hall, E. (1988) . *Adult development and aging*. New York: Jonh Wiley & Sons.
- Roger, D. (1962) . *The psychology of adolescence*. Appleton Century Crofts. Educational Division Meredith Corporation.
- Sargent, W. (1964) . *The enjoyment and use of color* . New York: Dover Publications.
- Sharpe, D. T. (1975). *The psychology of color and design*. New Jersey: Littlefield, Adam & Co.
- Wexner, L. B. (1954) . The degree to which colors hue are associated with mood-tone. *The Journal of Applied Psychology, 38*, 432-435.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

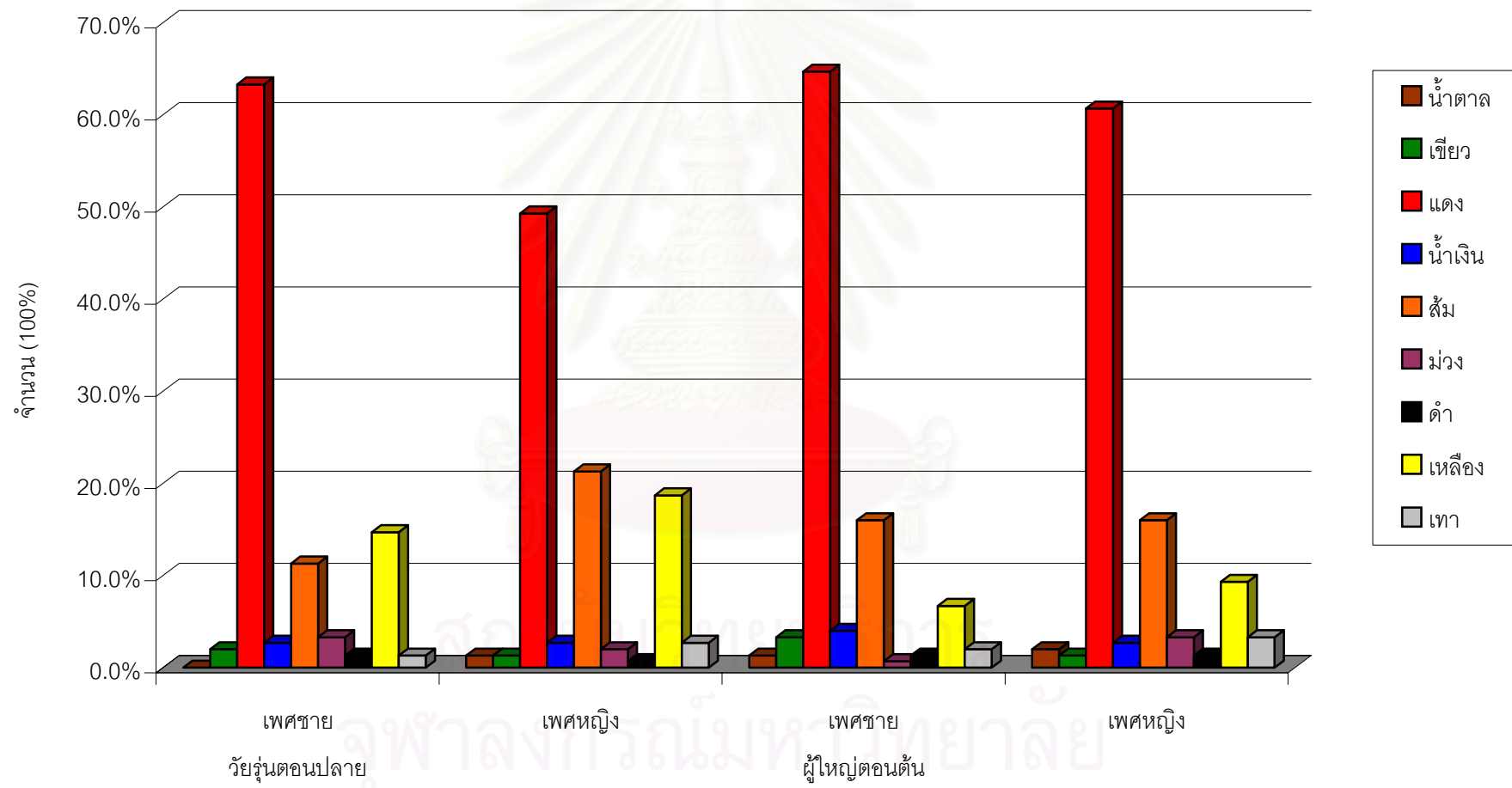
ภาคผนวก ก

1. แผนภูมิแท่งแสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ ในแต่ละสภาวะอารมณ์
2. ตารางแสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ
3. แผนภูมิแท่งแสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

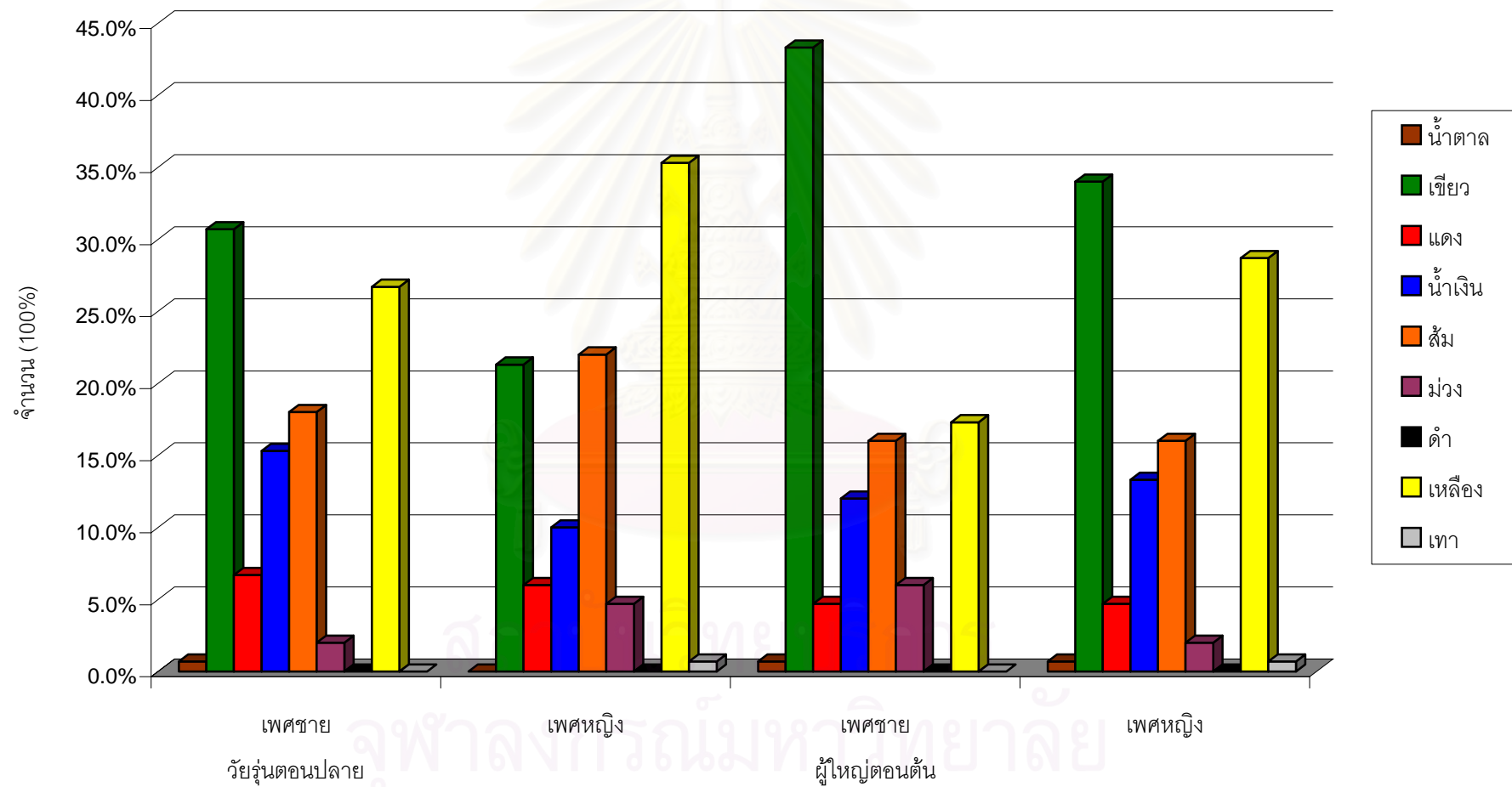

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

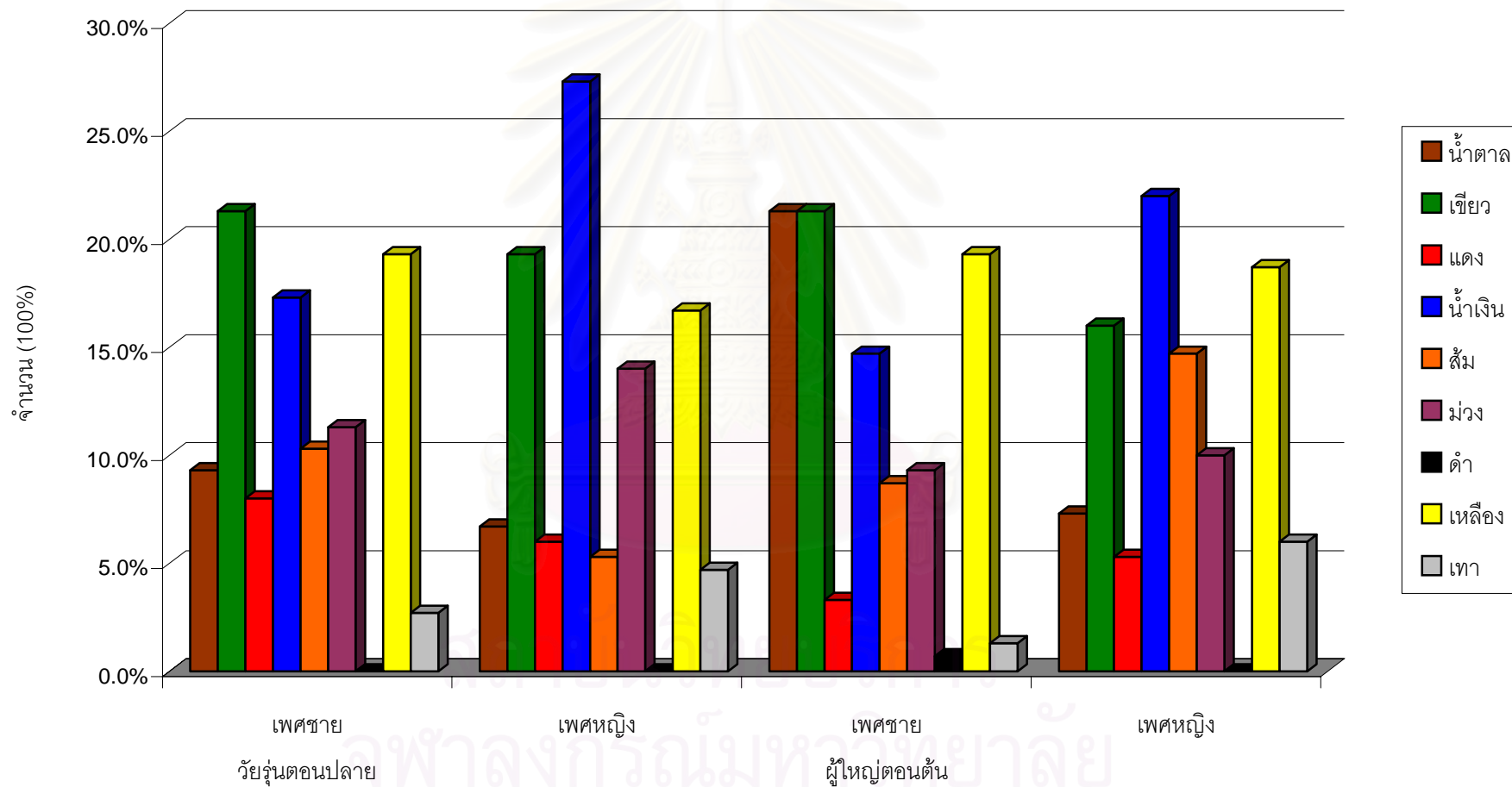
แผนภูมิที่ 1 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์เริ่มต้นของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

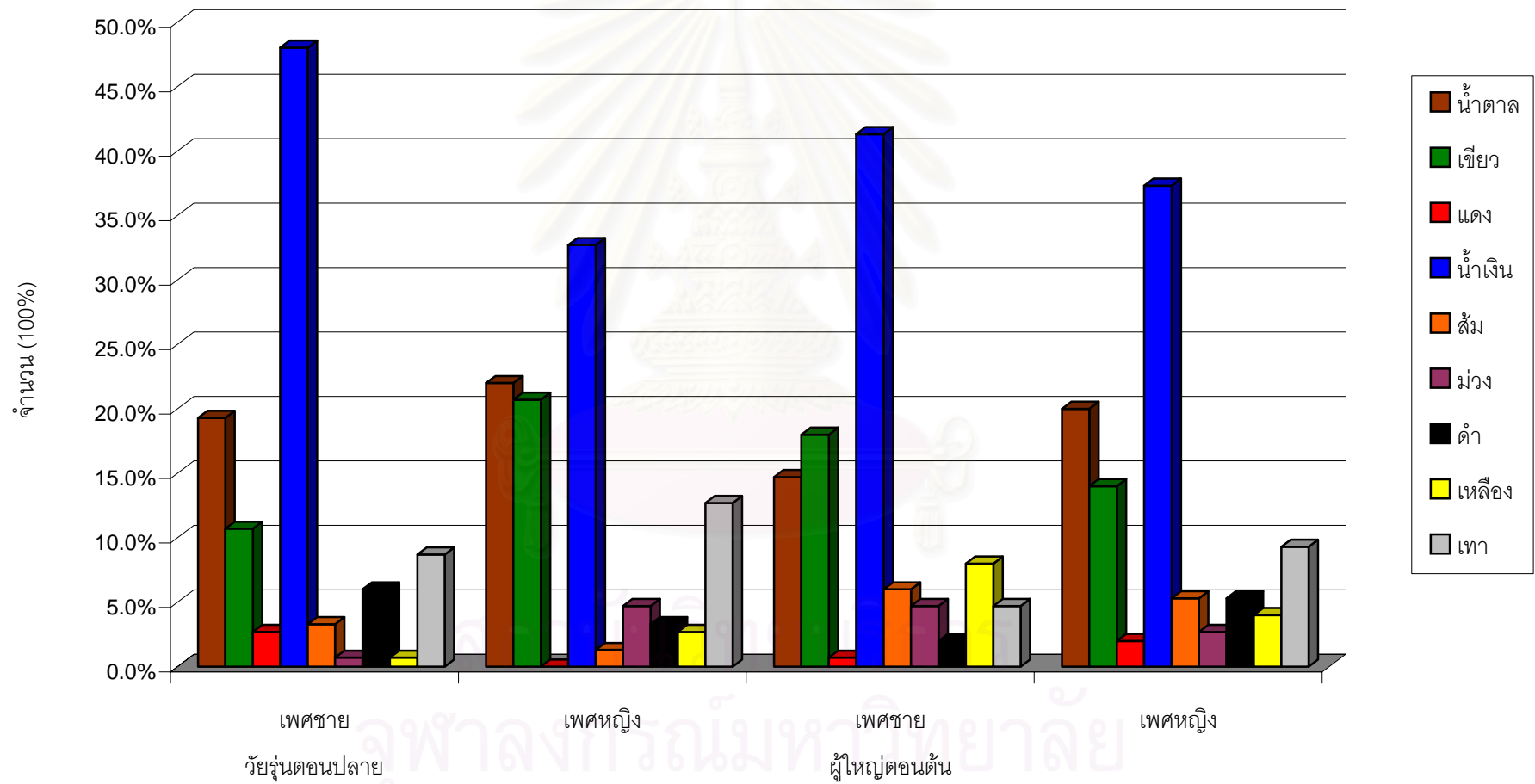
แผนภูมิที่ 2 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์สบายใจของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

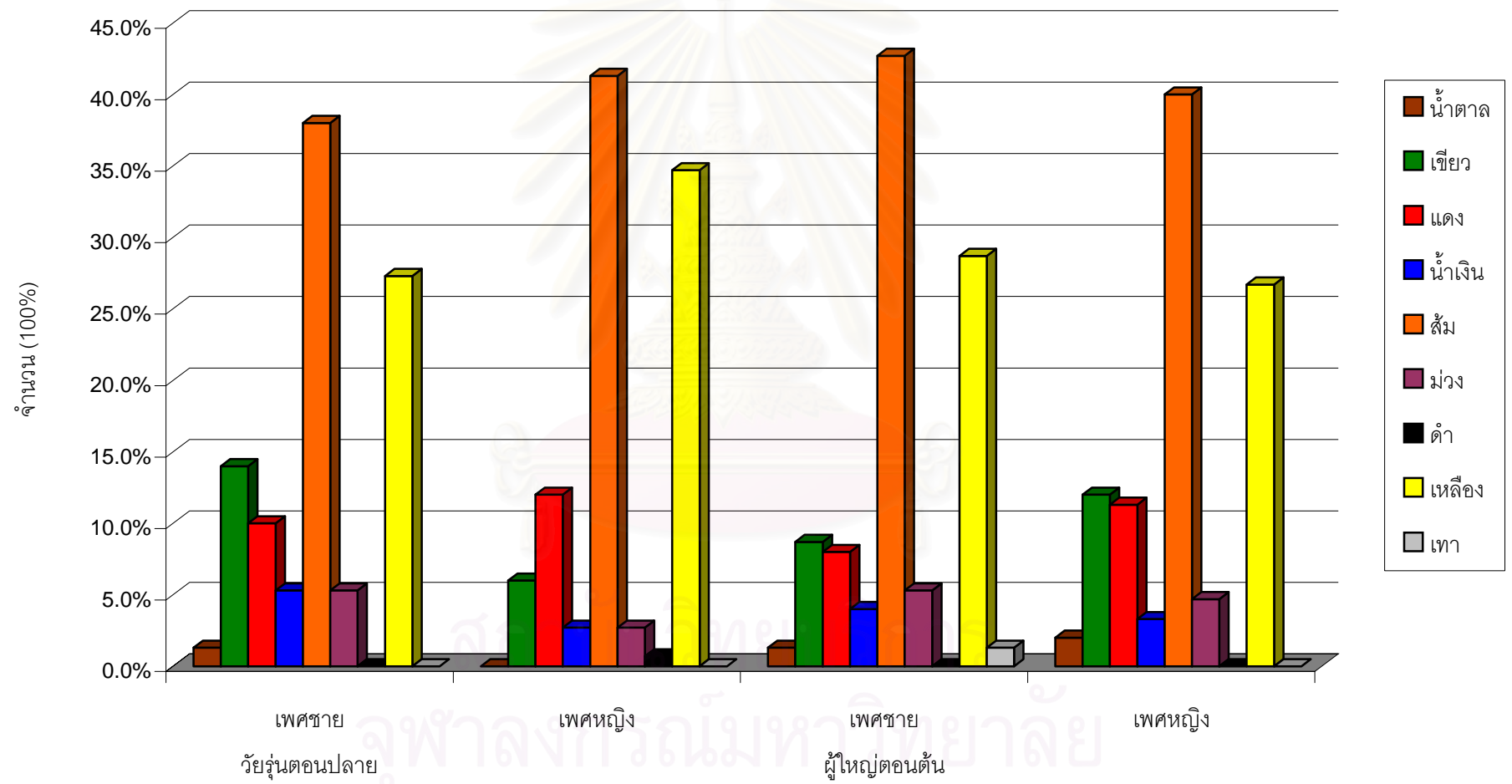
แผนภูมิที่ 3 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ของกลุ่มของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

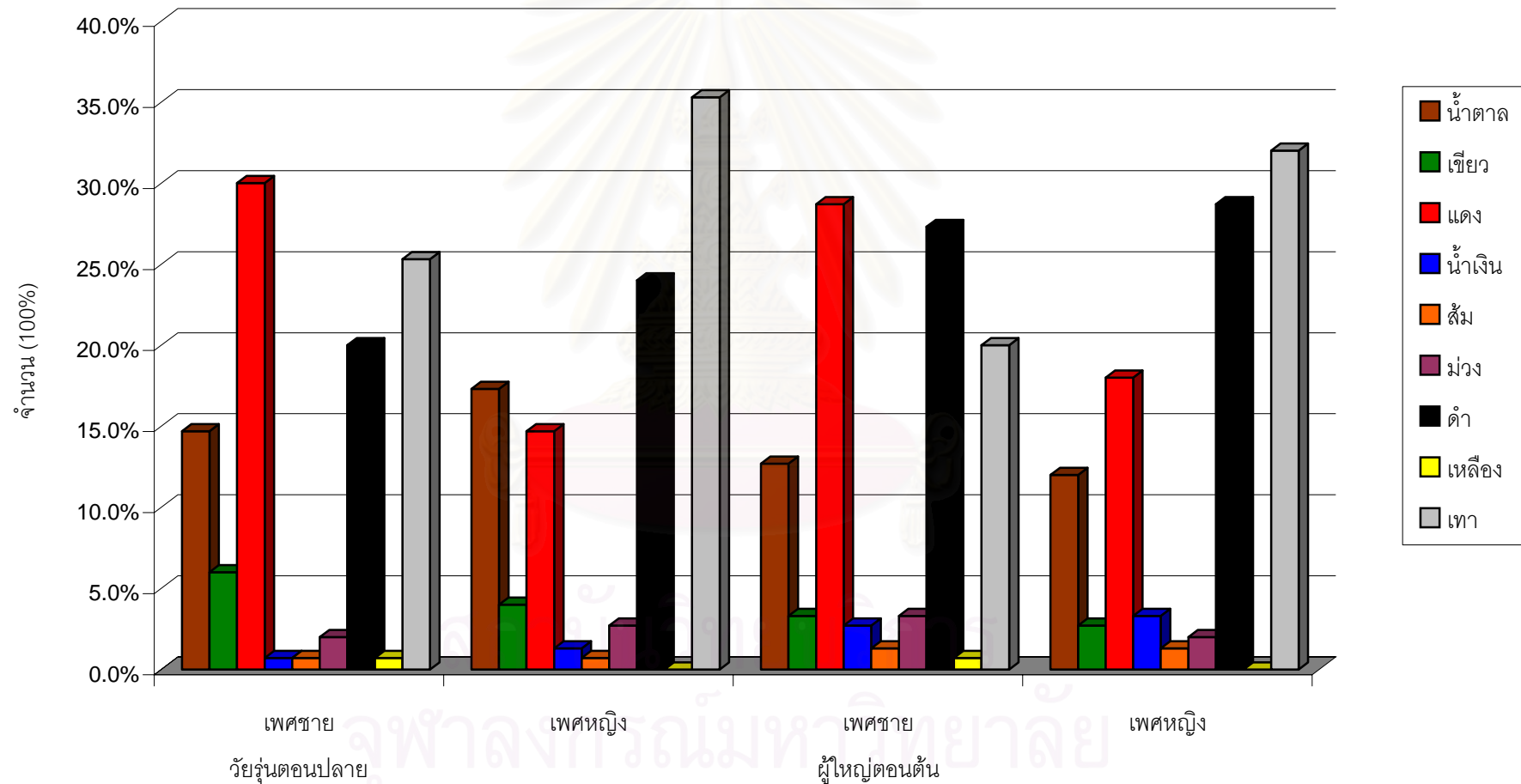
แผนภูมิที่ 4 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัยของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

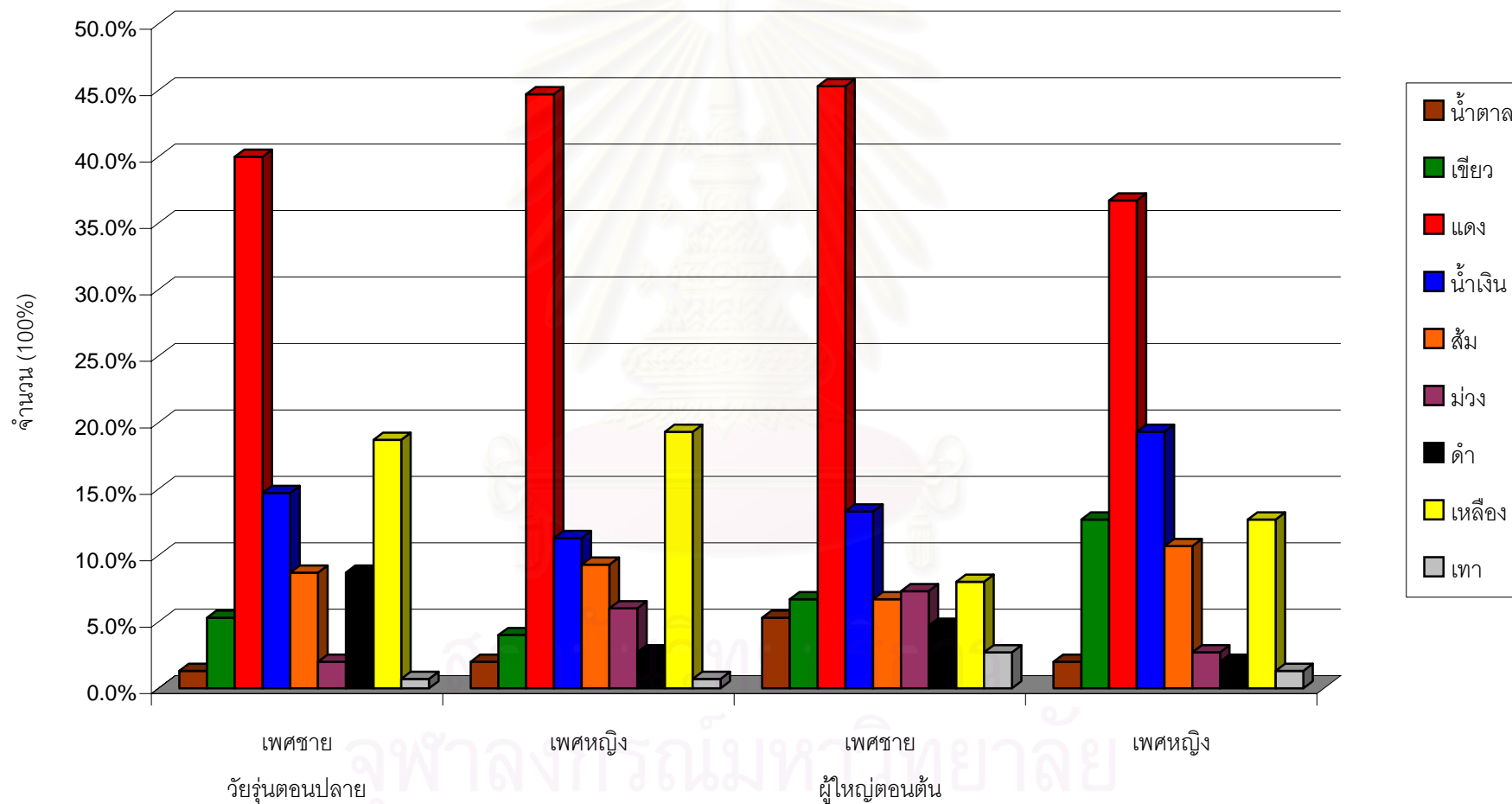
แผนภูมิที่ 5 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์สนุกสนานของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

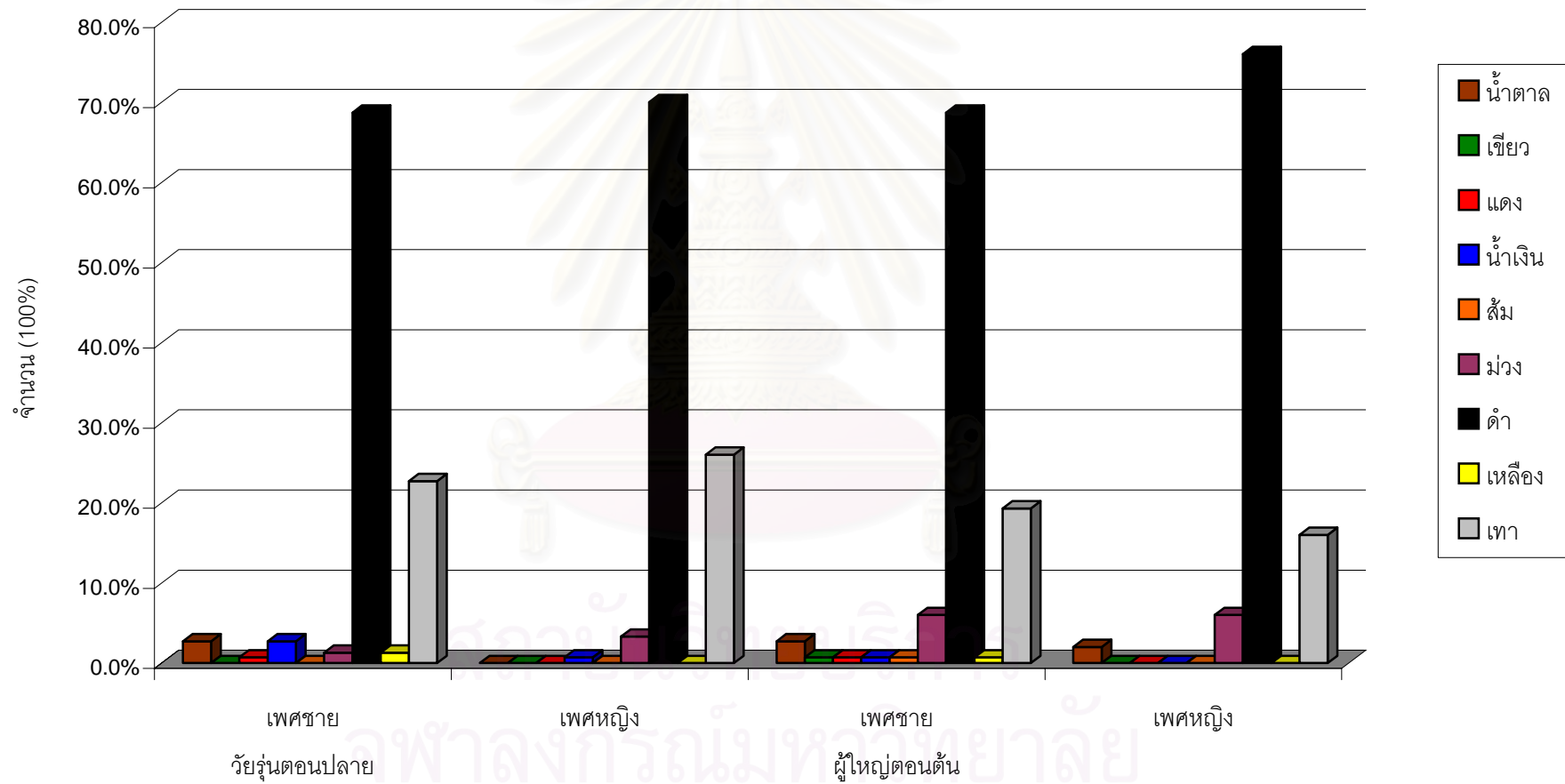
แผนภูมิที่ 6 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ต่อต้านของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

แผนภูมิที่ 7 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์มีพลังของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

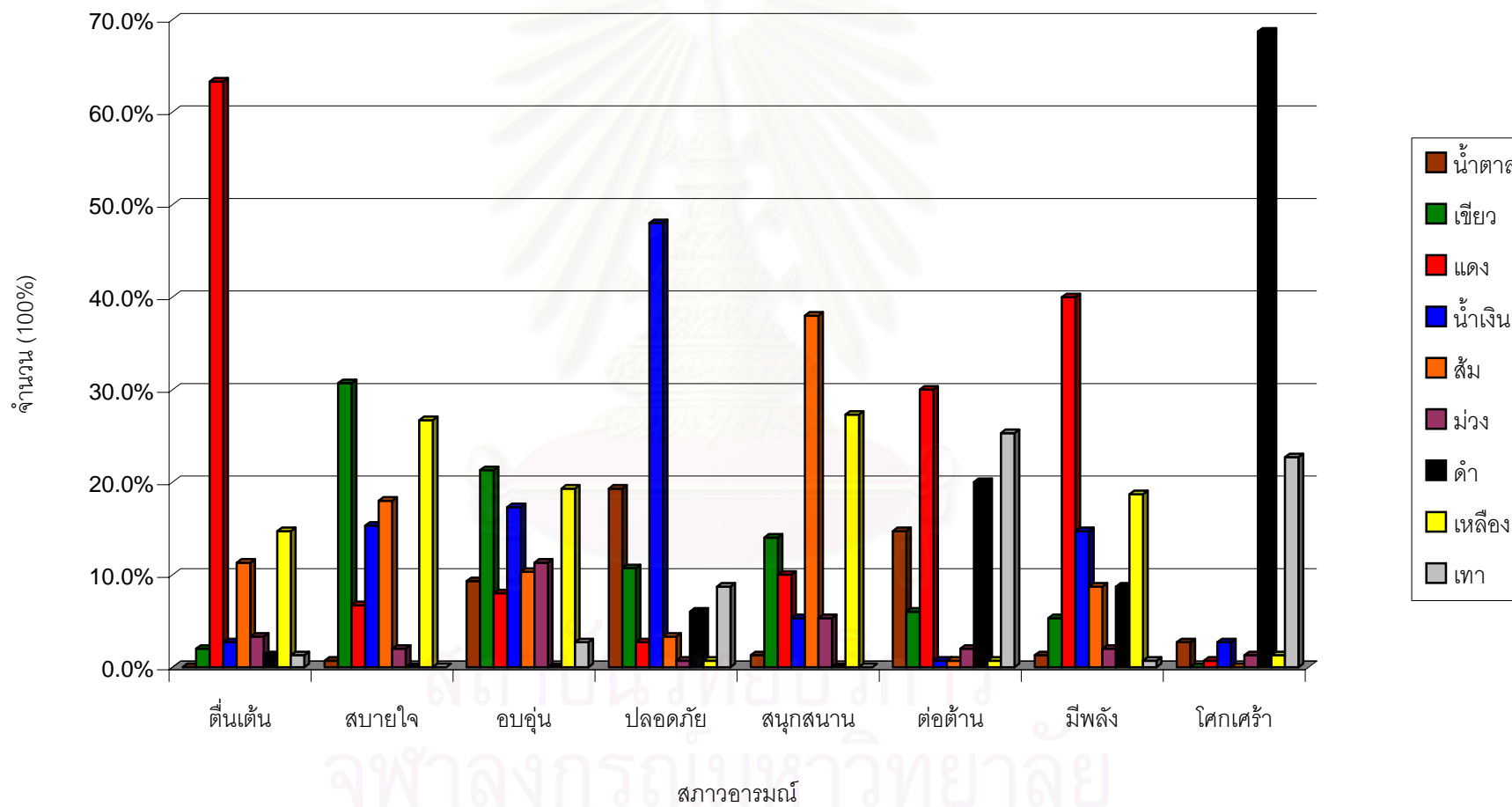
แผนภูมิที่ 8 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาพอารมณ์โศกเศร้าของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายเพศชาย

สี่	สภาวะอารมณ์															
	ตื่นเต้น		สบายใจ		อบอุ่น		ปลอดภัย		สนุกสนาน		ต่อต้าน		มีพลัง		โศกเศร้า	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
น้ำตาล	0	0%	1	0.7%	14	9.3%	29	19.3%	2	1.3%	22	14.7%	2	1.3%	4	2.7%
เขี้ยว	3	2.0%	46	30.7%	32	21.3%	16	10.7%	21	14.0%	9	6.0%	8	5.3%	0	0%
แดง	95	63.3%	10	6.7%	12	8.0%	4	2.7%	15	10.0%	45	30.0%	60	40.0%	1	0.7%
น้ำเงิน	4	2.7%	23	15.3%	26	17.3%	72	48.0%	8	5.3%	1	0.7%	22	14.7%	4	2.7%
ส้ม	17	11.3%	27	18.0%	16	10.3%	5	3.3%	57	38.0%	1	0.7%	13	8.7%	0	0%
ม่วง	5	3.3%	3	2.0%	17	11.3%	1	0.7%	6	5.3%	3	2.0%	3	2.0%	2	1.3%
ดำ	2	1.3%	0	0%	0	0%	9	6.0%	0	0%	30	20.0%	13	8.7%	103	68.7%
เหลือง	22	14.7%	40	26.7%	29	19.3%	1	0.7%	41	27.3%	1	0.7%	28	18.7%	2	1.3%
เทา	2	1.3%	0	0%	4	2.7%	13	8.7%	0	0%	38	25.3%	1	0.7%	34	22.7%
รวม	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%

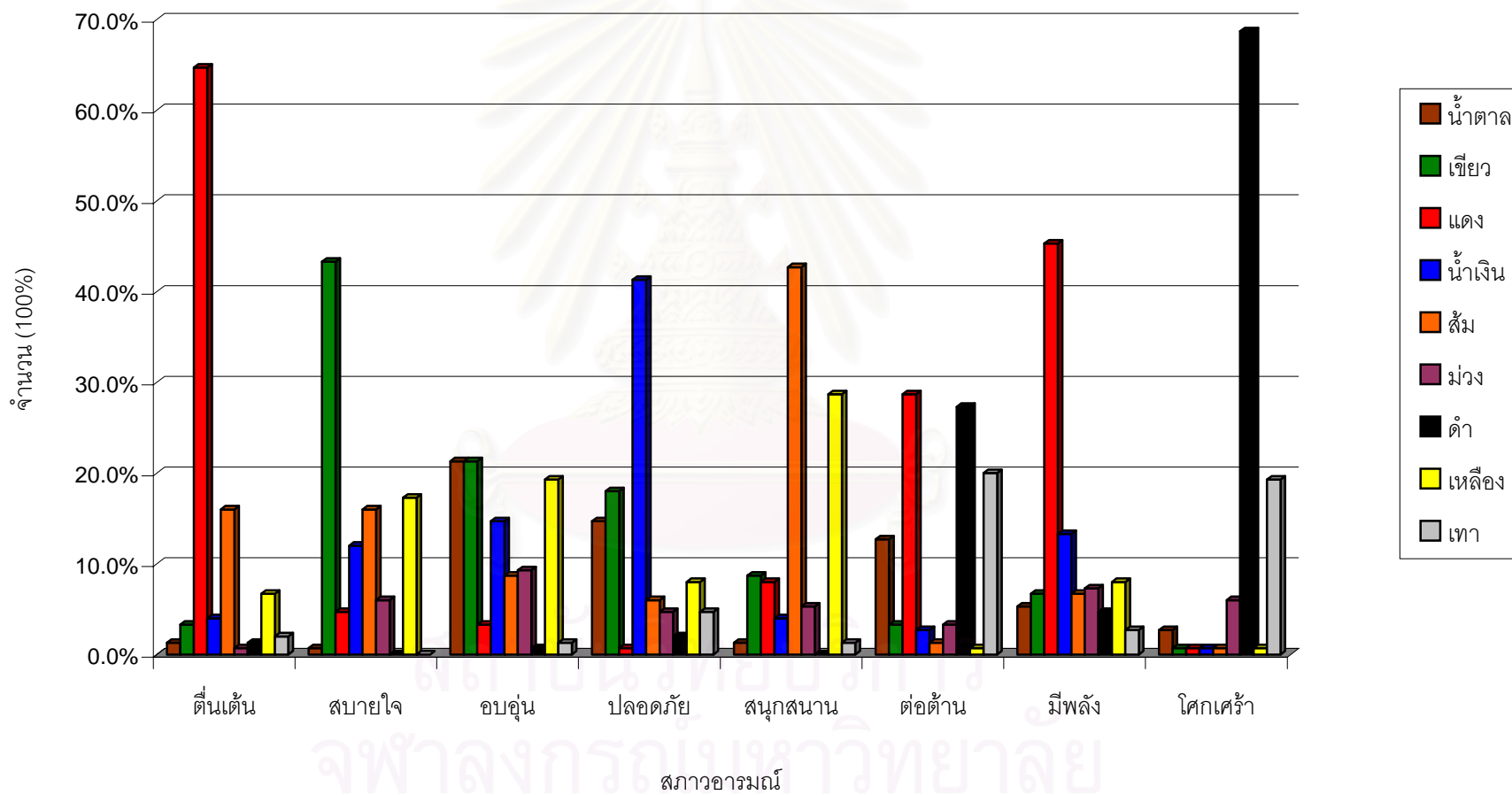
แผนภูมิที่ 9 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายเพศชาย

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิง

สภาวะ	สภาวะอารมณ์															
	ตื่นเต้น		สบายใจ		อบอุ่น		ปลอดภัย		สนุกสนาน		ต่อต้าน		มีพลัง		โศกเศร้า	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
น้ำตาล	2	1.3%	0	0%	10	6.7%	33	22.0%	0	0%	26	17.3%	3	2.0%	0	0%
เขียว	2	1.3%	32	21.3%	29	19.3%	31	20.7%	9	6.0%	6	4.0%	6	4.0%	0	0%
แดง	74	49.3%	9	6.0	9	6.0%	0	0%	18	12.0%	22	14.7%	67	44.7%	0	0%
น้ำเงิน	4	2.7%	15	10.0	41	27.3%	49	32.7%	4	2.7%	2	1.3%	17	11.3%	1	0.7%
ส้ม	32	21.3%	33	22.0	8	5.3%	2	1.3%	62	41.3%	1	0.7%	14	9.3%	0	0%
ม่วง	3	2.0%	7	4.7	21	14.0%	7	4.7%	4	2.7%	4	2.7%	9	6.0%	5	3.3%
ดำ	1	0.7%	0	0	0	0%	5	3.3%	1	0.7%	36	24.0%	4	2.7%	105	70.0%
เหลือง	28	18.7%	53	35.3	25	16.7%	4	2.7%	52	34.7%	0	0%	29	19.3%	0	0%
เทา	4	2.7%	1	0.7	7	4.7%	19	12.7%	0	0%	53	35.3%	1	0.7%	39	26.0%
รวม	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%

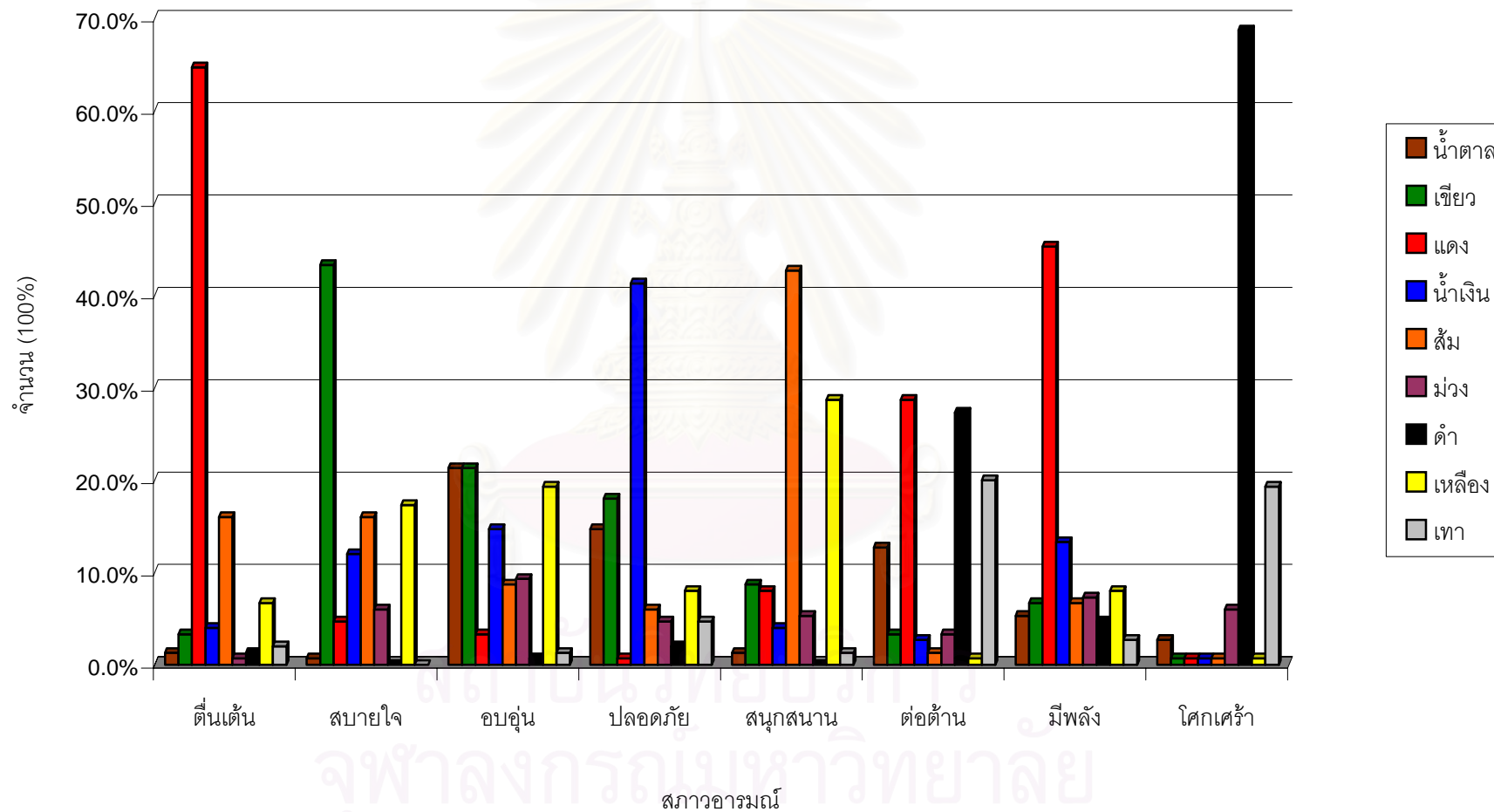
แผนภูมิที่ 10 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิง

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงกับสภาวะอารมณ์ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชาย

สภาวะ	สภาวะอารมณ์															
	ตื่นเต้น		สบายใจ		อบอุ่น		ปลอดภัย		สนุกสนาน		ต่อต้าน		มีพลัง		โศกเศร้า	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
น้ำตาล	2	1.3%	1	0.7%	32	21.3%	22	14.7%	2	1.3%	19	12.7%	8	5.3%	4	2.7%
เขี้ยว	5	3.3%	65	43.3%	32	21.3%	27	18.0%	13	8.7%	5	3.3%	10	6.7%	1	0.7%
แดง	97	64.7%	7	4.7%	5	3.3%	1	0.7%	12	8.0%	43	28.7%	68	45.3%	1	0.7%
น้ำเงิน	6	4.0%	18	12.0%	22	14.7%	62	41.3%	6	4.0%	4	2.7%	20	13.3%	1	0.7%
ส้ม	24	16.0%	24	16.0%	13	8.7%	9	6.0%	64	42.7%	2	1.3%	10	6.7%	1	0.7%
ม่วง	1	0.7%	9	6.0%	14	9.3%	7	4.7%	8	5.3%	5	3.3%	11	7.3%	9	6.0%
ดำ	2	1.3%	0	0%	1	0.7%	3	2.0%	0	0%	41	27.3%	7	4.7%	103	68.7%
เหลือง	10	6.7%	26	17.3%	29	19.3%	12	8.0%	43	28.7%	1	0.7%	12	8.0%	1	0.7%
เทา	3	2.0%	0	0%	2	1.3%	7	4.7%	2	1.3%	30	20.0%	4	2.7%	29	19.3%
รวม	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%

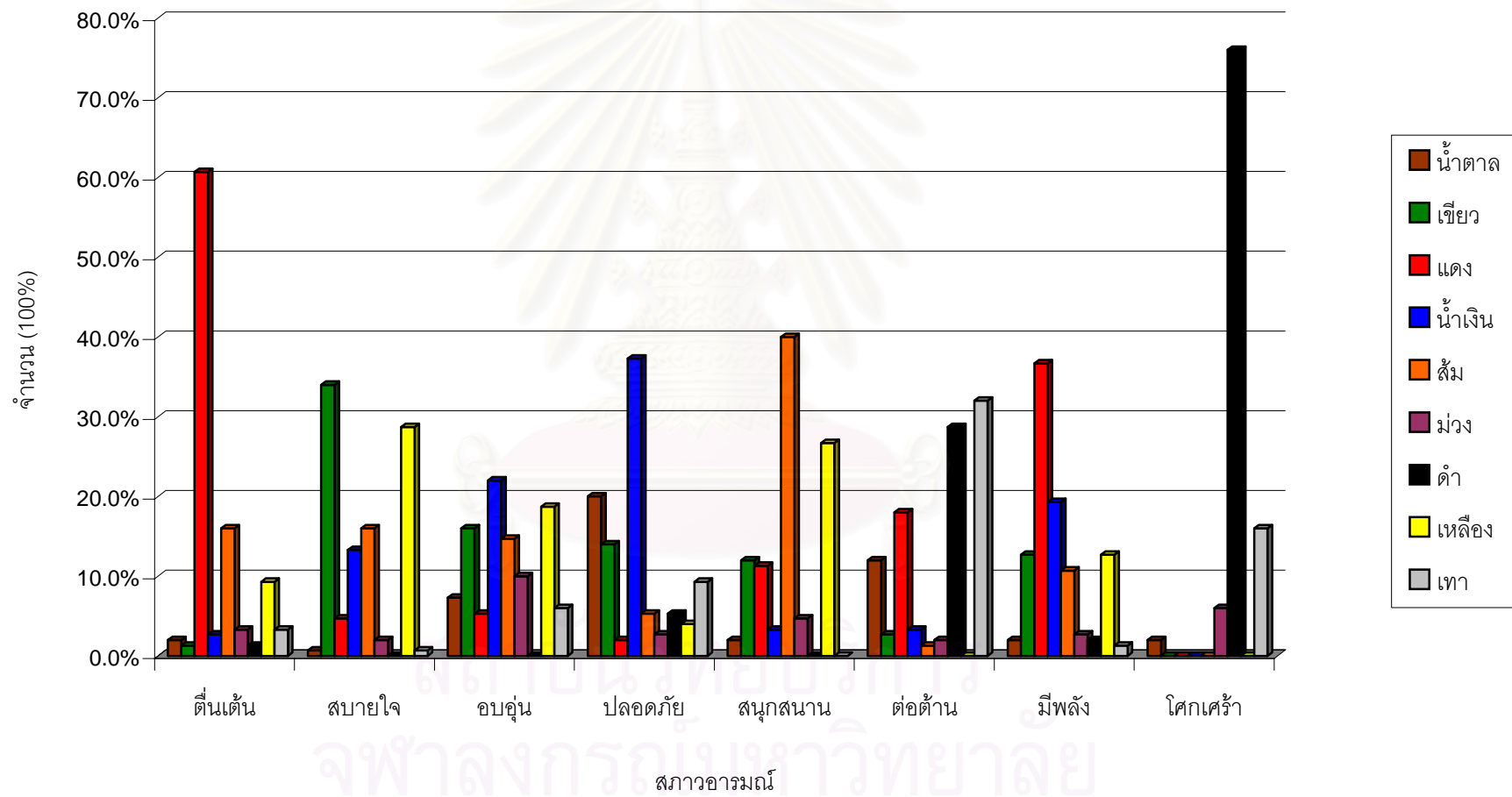
แผนภูมิที่ 11 แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเลือกสีในแต่ละสภาวะอารมณ์ของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศชาย

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนคนและร้อยละของการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิง

สภาวะ	สภาวะอารมณ์															
	ตื่นเต้น		สบายใจ		อบอุ่น		ปลอดภัย		สนุกสนาน		ต่อต้าน		มีพลัง		โศกเศร้า	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
น้ำตาล	3	2.0%	1	0.7%	11	7.3%	30	20.0%	3	2.0%	18	12.0%	3	2.0%	3	2.0%
เขียว	2	1.3%	51	34.0%	24	16.0%	21	14.0%	18	12.0%	4	2.7%	19	12.7%	0	0%
แดง	91	60.7%	7	4.7%	8	5.3%	3	2.0%	17	11.3%	27	18.0%	55	36.7%	0	0%
น้ำเงิน	4	2.7%	20	13.3%	33	22.0%	56	37.3%	5	3.3%	5	3.3%	29	19.3%	0	0%
ส้ม	24	16.0%	24	16.0%	22	14.7%	8	5.3%	60	40.0%	2	1.3%	16	10.7%	0	0%
ม่วง	5	3.3%	3	2.0%	15	10.0%	4	2.7%	7	4.7%	3	2.0%	4	2.7%	9	6.0%
ดำ	2	1.3%	0	0%	0	0%	8	5.3%	0	0%	43	28.7%	3	2.0%	114	76.0%
เหลือง	14	9.3%	43	28.7%	28	18.7%	6	4.0%	40	26.7%	0	0%	19	12.7%	0	0%
เทา	5	3.3%	1	0.7%	9	6.0%	14	9.3%	0	0%	48	32.0%	2	1.3%	24	16.0%
รวม	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%	150	100%

แผนภูมิที่ 12 แสดงร้อยละของการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ในแต่ละสภาวะอารมณ์ของผู้ใหญ่ตอนต้นเพศหญิง

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอน การสร้างเครื่องมือสถานการณ์ 24 สถานการณ์

1. เพศ () หญิง () ชาย
2. อายุ.....ปี

คำชี้แจง จงอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ต่อไปนี้ แล้วระบุว่ามีความเหมาะสมอย่างไร

1) เมื่อคุณได้ฉลองปีใหม่กับเพื่อนๆ ที่สนิท มีการรับประทานอาหาร ร้องเพลงร่วมกัน รวมทั้งมีการแลกของขวัญปีใหม่ด้วย คุณรู้สึกอย่างไร.....
2) คนที่คุณรักอยู่ใกล้และคอยปลอบโยนให้คุณผ่อนคลายจากความทุกข์ คุณรู้สึกอย่างไร
3) คุณได้เข้าร่วมสุดท้ายของการตัดสินรางวัลชนะเลิศ ซึ่งมีเพียงคุณและผู้สมัครอีก 1 คนเท่านั้น และคณะกรรมการกำลังจะประกาศรางวัลชนะเลิศในอีกไม่กี่วินาทีข้างหน้า คุณรู้สึกอย่างไร
4) เพื่อนๆ ได้ร่วมกันช่วยเหลือคุณอย่างเต็มที่ เมื่อคุณประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ และขณะนี้คุณสามารถผ่านวิกฤตเศรษฐกิจนั้นได้อย่างราบรื่น คุณรู้สึกอย่างไร
5) คุณเป็นคนรักสัตว์ รักธรรมชาติ รักป่าไม้มาก แล้วนายทุนกำลังจะทำลายเพื่อเอาพื้นที่ไปสร้างบ้านจัดสรรในบริเวณที่คุณชื่นชอบมากๆ คุณรู้สึกอย่างไรต่อการสร้างบ้านจัดสรร
6) คุณเป็นหัวหน้าทีมการตลาดของบริษัทักษ์ใหญ่ คุณเป็นผู้ที่มีไฟในการทำงานอยู่เสมอ และคุณอยู่ในระหว่างการแข่งขันกับบริษัทคู่แข่งในการทำยอดขายโทรศัพท์มือถือตัวใหม่ คุณรู้ว่าคุณสามารถทำได้ และเอาชนะคู่แข่งได้อย่างแน่นอน คุณรู้สึกอย่างไร
7) เมื่อคุณเป็นเด็ก เวลาที่ร้องไห้แล้วแม่มากอดและปลอบโยนคุณ คุณรู้สึกอย่างไร
8) คุณทำงานหนักมาทั้งวัน และเสร็จสิ้นภาระกิจด้วยความสำเร็จ ขณะนี้คุณกำลังพักผ่อนดูโทรทัศน์รายการโปรด หรือฟังเพลงที่ชอบ คุณรู้สึกอย่างไร

9) คุณได้รับจดหมายแจ้งผลการสอบ Entrance และคุณกำลังจะแกะซองจดหมายเพื่อดูผล ในนาทีนั้นคุณรู้สึกอย่างไร
10) คุณเป็นนายทหารที่กำลังต้องนำลูกน้องออกลาดตระเวน และลูกน้องทุกคนมีความเชื่อมั่นในความเป็นผู้นำของคุณอย่างมากขณะคุณนำลาดตระเวนคุณรู้สึกอย่างไร
11) ขณะที่คุณกำลังดูคอนเสิร์ตของศิลปินที่ชื่นชอบ ทุกคนต่างปรบมือ ร้องเพลงและเต้นรำร่วมกัน คุณรู้สึกอย่างไร
12) คุณได้รับโทรศัพท์ที่จะทำร้าย คุณพ่อของคุณจึงแจ้งตำรวจให้ติดตามล่าผู้ร้ายรายนี้อย่างใกล้ชิด และจัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยมาดูแลคุณตลอด 24 ชม. เมื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยมาดูแลคุณ คุณรู้สึกอย่างไร
13) คนรักที่คุณรักมาก และกำลังวางแผนจะแต่งงานกัน ได้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต คุณรู้สึกอย่างไร
14) คุณไปเที่ยวสวนสนุก และกำลังจะเล่นรถไฟเหาะที่หวาดเสียวมากๆ แล้วครั้งนี้ก็เป็นครั้งแรกที่คุณจะขึ้นรถไฟเหาะ คุณรู้สึกอย่างไร
15) หากมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) คนหนึ่งกำลังมาซื้อเสียงกับคุณ แต่คุณไม่ชอบการซื้อเสียงมากๆ คุณรู้สึกอย่างไรต่อการซื้อเสียง
16) เมื่อคุณเป็นเด็ก คุณกลัวเวลาฟ้าร้อง ฟ้าผ่ามาก แต่เมื่อเกิดฟ้าร้อง ฟ้าผ่าทุกครั้ง แม่ของคุณจะเข้ามาอดทุกครั้ง คุณรู้สึกอย่างไรเมื่อแม่มาอด
17) เอนมาอีกนิดยอด้รัก ชบพัคตรลงบนใจพี อย่าได้หวั่นไหวฤดี ออกพินคือปราการ เมื่อได้อ่านคำกลอนนี้แล้วคุณรู้สึกอย่างไร
18) คุณแม่ซึ่งเป็นพี่รักของคุณป่วยหนัก และกำลังจะเสียชีวิต คุณรู้สึกอย่างไร
19) ในขณะที่ใครๆมองว่า คุณไม่สามารถลุกขึ้นมากอบกู้บริษัทที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจได้ แต่คุณไม่เคยหมดหวัง และในขณะนี้คุณได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าคุณสามารถทำได้ และทำให้บริษัทของคุณกลับมาผงาดอยู่ในแวดวงธุรกิจ รวมทั้งเอาชนะคนที่เคยดูถูกคุณไว้ได้ คุณรู้สึกอย่างไร
20) คุณอยากเรียนสถาปัตย์ แต่พ่อแม่ของคุณบังคับให้เรียนแพทย์ คุณรู้สึกอย่างไรต่อพ่อแม่

<p>21) เมื่อคุณไปดูหนังตลกกับกลุ่มเพื่อนสนิท และพูดคุยกันถึงความสนุกสนานที่ได้รับ คุณรู้สึกอย่างไร</p>
<p>22) ในหมู่บ้านของคุณมีโจรขึ้นบ้านบ่อยๆ ผู้ดูแลหมู่บ้านจึงจัด รปภ. มาดูแลตลอด 24 ชั่วโมง คุณรู้สึกอย่างไรเมื่อจัดให้มีรปภ.มาดูแล</p>
<p>23) คุณเพิ่งจะสอบปลายภาคเสร็จ และส่งงานทุกชิ้นตามที่อาจารย์กำหนด และมั่นใจว่าคุณทำข้อสอบได้เป็นอย่างดี วันพรุ่งนี้เป็นวันที่คุณได้วางแผนจะไปเที่ยวทะเลกับเพื่อน คุณรู้สึกอย่างไร</p>
<p>24) คุณทำงานที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายมาไม่สำเร็จตามที่กำหนดคุณรู้สึกอย่างไร</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการสร้างสถานการณ์เลือกสถานการณ์ที่ผ่านเกณฑ์ 90 % ในแต่ละสภาวะอารมณ์

	สถานการณ์	ความถี่ (N=60)	เปอร์เซ็นต์ (%)
1	ตื่นเต้น 1) คุณได้รับจดหมายแจ้งผลการสอบ Entrance และคุณกำลังจะแกะซองจดหมายเพื่อดูผลในนาที่นั้นคุณรู้สึกอย่างไร	57	95%
	2) คุณไปเที่ยวสวนสนุก และกำลังจะเล่นรถไฟเหาะที่หวาดเสียวมากๆ แล้วครั้งนี้ก็เป็นครั้งแรกที่คุณจะขึ้นรถไฟเหาะ คุณรู้สึกอย่างไร	51	85%
	3) คุณได้เข้ารอบสุดท้ายของการตัดสินรางวัลชนะเลิศ ซึ่งมีเพียงคุณและผู้สมัครอีก 1 คนเท่านั้น และคณะกรรมการกำลังจะประกาศรางวัลชนะเลิศในอีกไม่กี่วินาทีข้างหน้า คุณรู้สึกอย่างไร	59	98.34%
2	สบายใจ 1) คุณเพิ่งจะสอบปลายภาคเสร็จ และส่งงานทุกชิ้นตามที่อาจารย์กำหนด คุณมั่นใจว่าคุณทำข้อสอบได้เป็นอย่างดี และวันพรุ่งนี้เป็นวันที่คุณได้วางแผนจะไปเที่ยวทะเลกับเพื่อน คุณรู้สึกอย่างไร	57	95%
	2) คุณทำงานหนักมาทั้งวัน และเสร็จสิ้นภาระกิจด้วยความสำเร็จ ขณะนี้คุณกำลังพักผ่อนดูโทรทัศน์รายการโปรด หรือฟังเพลงที่ชอบ คุณรู้สึกอย่างไร	55	91.67%
	3) เพื่อนๆ ได้ร่วมกันช่วยเหลือคุณอย่างเต็มที่ เมื่อคุณประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ และขณะนี้คุณสามารถผ่านวิกฤตเศรษฐกิจนั้นได้อย่างราบรื่น คุณรู้สึกอย่างไร	15	25%
3	อบอุ่น 1) คนที่คุณรักอยู่ใกล้และคอยปลอบโยนให้คุณผ่อนคลายจากความทุกข์ คุณรู้สึกอย่างไร	33	55%
	2) เอนมาอีกนิดยอตรัก ชบพิกตร์ลงบนใจพีย่อย่าได้ห้วนไหวฤดี ออกพีนี่คือปราวการเมื่อได้อ่านคำกลอนนี้แล้ว คุณรู้สึกอย่างไร	17	28.34%

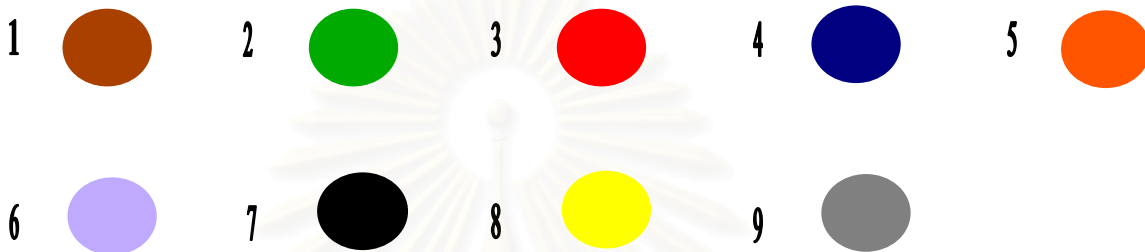
	3) เมื่อคุณเป็นเด็ก เวลาที่ร้องไห้แล้วแม่มากอดและปลอบโยนคุณ คุณรู้สึกอย่างไร	57	95%
4	ปลอดภัย 1) ในหมู่บ้านของคุณมีโจรขึ้นบ้านบ่อยๆ ผู้ดูแลหมู่บ้านจึงจัด รปภ. มาดูแลตลอด 24 ชั่วโมง คุณรู้สึกอย่างไรเมื่อจัดให้มี รปภ. มาดูแล	55	91.67%
	2) เมื่อคุณเป็นเด็ก คุณกลัวเวลาฟ้าร้อง ฟ้าผ่ามาก แต่เมื่อเกิดฟ้าร้อง ฟ้าผ่าทุกครั้ง แม่ของคุณจะเข้ามามากอดทุกครั้ง คุณรู้สึกอย่างไรเมื่อแม่มากอด	23	38.34%
	3) คุณได้รับโทรศัพท์ซึ่งจะทำร้าย คุณพ่อของคุณจึงแจ้งตำรวจให้ติดตามล่าผู้ร้ายรายนี้อย่างใกล้ชิด และจัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยเมื่ออาชีพของคุณตลอด 24 ชม. เมื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยมาดูแลคุณ คุณรู้สึกอย่างไร	36	60%
5	สนุกสนาน 1) เมื่อคุณได้ฉลองปีใหม่กับเพื่อนๆ ที่สนิท มีการรับประทานอาหาร ร้องเพลงร่วมกัน รวมทั้งมีการแลกของขวัญปีใหม่ด้วย คุณจะรู้สึกอย่างไร	57	95%
	2) เมื่อคุณไปดูหนังตลกกับกลุ่มเพื่อนสนิท และพูดคุยกันถึงความสนุกสนานที่ได้รับ คุณจะรู้สึกอย่างไร	60	100%
	3) ขณะที่คุณกำลังดูคอนเสิร์ตของศิลปินที่ชื่นชอบ ทุกคนต่างปรบมือ ร้องเพลง และเต้นรำร่วมกัน คุณจะรู้สึกอย่างไร	51	85%
6	ต่อต้าน 1) คุณเป็นคนรักสัตว์ รักธรรมชาติ รักป่าไม้มาก แล้วนายทุนกำลังจะทำลายเพื่อเอาพื้นที่ไปสร้างบ้านจัดสรรในบริเวณที่คุณชื่นชอบมากๆ คุณจะรู้สึกอย่างไรต่อการสร้างบ้านจัดสรร	54	90%

	2) หากมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) คนหนึ่งกำลังมา ชื่อเสียงกับคุณ แต่คุณไม่ชอบการชื่อเสียงมากๆ คุณรู้สึก อย่างไรต่อการชื่อเสียง	43	71.67%
	3) คุณอยากเรียนสถาปัตย์ แต่พ่อแม่ของคุณบังคับให้เรียน แพทย์ คุณรู้สึกอย่างไรต่อพ่อแม่	29	48.34%
7	มีพลัง		
	1) คุณเป็นหัวหน้าทีมการตลาดของบริษัทักษ์ใหญ่ คุณ เป็นผู้ที่มีไฟในการทำงานอยู่เสมอ และคุณอยู่ในระหว่างการ แข่งขันกับบริษัทคู่แข่งในการทำยอดขายโทรศัพท์มือถือตัว ใหม่ คุณรู้ว่าคุณสามารถทำได้ และเอาชนะคู่แข่งได้ อย่างแน่นอน คุณรู้สึกอย่างไร	48	80%
	2) คุณเป็นนายทหารที่ต้องนำลูกน้องออกลาดตระเวน และ ลูกน้องทุกคนมีความเชื่อมั่นในความเป็นผู้นำของคุณอย่าง มาก ขณะคุณนำลาดตระเวนคุณรู้สึกอย่างไร	27	45%
	3) ในขณะที่ใครๆมองว่า คุณไม่สามารถลุกขึ้นมาอบกู้ บริษัทที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจได้ แต่คุณไม่เคยหมดหวัง และในขณะนี้คุณได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า คุณสามารถทำได้ และทำให้บริษัทของคุณกลับมาผงาดอยู่ในแวดวงธุรกิจ รวมทั้งเอาชนะคนที่เคยดูถูกคุณไว้ได้ คุณรู้สึกอย่างไร	54	90%
8	โศกเศร้า		
	1) คุณแม่ซึ่งเป็นที่รักของคุณป่วยหนัก และกำลังจะเสียชีวิต คุณรู้สึกอย่างไร	50	83.34%
	2) คนรักที่คุณรักมาก และกำลังวางแผนจะแต่งงานกัน ได้ ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต คุณรู้สึกอย่างไร	57	95%
	3) คุณทำงานที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายมาไม่สำเร็จตามที่ กำหนด คุณรู้สึกอย่างไร	41	68.33%

แบบวัดการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์

เพศ _____ อายุ _____ ปี

คำชี้แจง : ให้อ่านสถานการณ์ที่แสดงถึงสภาวะอารมณ์ (อารมณ์/ความรู้สึกในขณะนั้น) แล้วเลือกสีที่สอดคล้องกับสภาวะอารมณ์ที่ท่านมีในขณะนั้นมากที่สุดมาเพียง 1 สี (ในแต่ละสภาวะอารมณ์) โดยนำหมายเลขที่อยู่หน้าสีมาใส่ไว้ในช่อง ที่กำหนดให้ พร้อมทั้งระบุเหตุผลที่เลือกสีดังกล่าวด้วย
หมายเหตุ: อาจเลือกสีซ้ำกับสถานการณ์ที่ผ่านมาแล้วได้ และไม่จำเป็นต้องใช้ทุกสี

สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดอารมณ์/ความรู้สึก

เหตุผลในการเลือกสี

1. คุณได้เข้ารอบสุดท้ายของการตัดสินรางวัลชนะเลิศ ซึ่งมีเพียงคุณและผู้สมัครอีก 1 คนเท่านั้น และคณะกรรมการกำลังจะประกาศรางวัลชนะเลิศในอีกไม่กี่วินาทีข้างหน้า

2. คุณเพิ่งจะสอบปลายภาคเสร็จ และส่งงานทุกชิ้นตามที่อาจารย์กำหนด คุณมั่นใจว่าคุณทำข้อสอบได้เป็นอย่างดี และวันพรุ่งนี้เป็นวันที่คุณได้วางแผนจะไปเที่ยวทะเลกับเพื่อน

3. เมื่อคุณเป็นเด็ก เวลาที่ร้องไห้แล้วแม่มากอดและปลอบโยนคุณ

4. ในหมู่บ้านของคุณมีโจรขึ้นบ้าน ผู้ดูแลหมู่บ้านจึงจัด รปภ. มาดูแลตลอด 24 ชั่วโมง

5. เมื่อคุณไปดูหนังตลกกับกลุ่มเพื่อนสนิท และพูดคุยกันถึงความสนุกสนานที่ได้รับ

6. คุณเป็นคนรักสัตว์ รักธรรมชาติ รักป่าไม้มาก แล้วนายทุนกำลังจะทำลาย เพื่อเอาพื้นที่ไปสร้างบ้านจัดสรรในบริเวณที่คุณชื่นชอบมากๆ

7. ในขณะที่ใครๆมองว่า คุณไม่สามารถลุกขึ้นมาอยู่กับบริษัทที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจได้ แต่คุณไม่เคยหมดหวัง และในขณะนี้คุณได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า คุณสามารถทำได้ และทำให้บริษัทของคุณกลับมาผงาดอยู่ในแวดวงธุรกิจ รวมทั้งเอาชนะคนที่เคยดูถูกคุณไว้ได้

8. คนรักที่คุณรักมาก และกำลังวางแผนจะแต่งงานกัน ได้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

วิธีการทดสอบค่าความเที่ยงของเครื่องมือ

การศึกษานำร่อง (Pilot study)

หลังจากเครื่องมือได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือดังกล่าวไปทดลองใช้กับวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริงแต่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจริงทุกประการ จำนวน 60 คน ซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายจากนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ใหญ่ตอนต้นจากพนักงานบริษัทลอว์เรลล์ ฟุตแวร์ จำกัด และพนักงานบริษัทอาร์ค มิล จำกัด กลุ่มละ 30 คน (เพศชาย 15 คน และเพศหญิง 15 คน) และเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างในขั้นสร้างแบบสอบถาม

วิธีการทดสอบ ผู้วิจัยได้แจกแบบวัดการเชื่อมโยงสี่กับสภาวะอารมณ์ให้กลุ่มทดลอง และชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม เมื่อเข้าใจแล้วจึงให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม ได้ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

N	ตื่นตื่น		สบายใจ		อบอุ่น		ปลอดภัย		สนุกสนาน		ต่อต้าน		มีพลัง		โตกเศร้า	
	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2
1	2	4	5	8	3	3	9	7	8	5	9	9	8	3	7	7
2	8	3	3	3	4	4	7	7	5	3	9	1	8	3	9	9
3	9	9	5	8	4	2	1	1	8	5	7	7	3	3	9	9
4	1	9	8	5	2	2	9	1	8	8	3	3	4	4	7	7
5	5	5	5	8	9	9	7	7	5	8	1	1	6	6	7	7
6	5	3	8	8	8	8	1	9	8	5	9	9	8	8	9	7
7	8	5	5	8	1	1	4	4	5	8	3	3	7	7	9	9
8	3	3	2	2	9	9	7	7	5	5	1	1	8	8	6	6
9	5	5	8	8	3	5	4	2	8	8	9	7	3	8	7	7
10	3	3	8	5	5	5	2	2	3	5	1	9	3	3	7	7
11	3	5	8	8	2	6	2	6	5	5	7	9	6	4	7	9
12	3	3	2	2	2	2	4	4	5	8	7	7	3	5	7	9
13	8	3	8	8	5	5	4	4	5	8	9	9	8	8	9	7
14	3	3	1	1	2	9	9	9	8	8	3	3	4	4	7	7
15	3	5	2	8	8	8	9	9	8	5	7	9	5	3	7	7
16	2	4	2	2	8	8	7	7	2	4	7	7	8	8	7	7
17	5	5	2	2	6	6	4	4	8	8	7	7	3	3	7	7
18	3	3	4	4	3	3	4	4	5	5	5	3	3	8	7	7
19	3	3	4	4	2	4	9	9	6	6	7	9	3	3	9	9
20	6	4	8	5	4	8	9	9	8	8	1	7	5	8	9	9
21	3	3	5	5	4	4	8	8	5	5	1	1	3	3	7	7
22	9	9	5	8	8	8	4	4	8	3	3	3	8	3	7	7
23	3	3	2	2	1	1	4	2	3	5	9	7	6	6	9	9
24	3	3	2	2	4	4	9	9	6	6	7	7	4	4	7	7
25	3	3	2	2	2	4	7	9	8	5	3	3	4	6	9	7
26	5	3	4	8	2	2	7	7	8	8	3	3	4	4	9	9
27	9	7	5	5	2	2	4	4	8	5	1	9	3	8	7	7
28	3	3	5	8	2	4	6	6	5	5	3	3	9	7	7	7
29	3	3	2	8	1	1	5	8	8	8	3	3	3	3	9	9
30	2	2	6	6	6	6	4	4	8	8	3	5	8	3	7	7

N	ตื่นเต้น		สบายใจ		อบอุ่น		ปลอดภัย		สนุกสนาน		ต่อต้าน		มีพลัง		โตกเศร้า	
	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	T2
31	3	3	8	5	6	6	4	2	5	8	7	1	4	4	7	7
32	6	6	5	5	4	4	3	3	8	5	9	7	8	8	7	9
33	8	1	5	5	2	4	1	9	8	8	9	1	3	3	7	7
34	3	3	5	8	4	4	2	2	3	5	7	7	3	3	7	9
35	3	5	8	8	5	5	4	6	6	4	9	9	4	4	7	7
36	3	3	5	5	8	8	4	2	5	5	9	1	5	6	7	7
37	5	3	2	2	8	4	9	9	5	5	7	7	4	4	7	7
38	3	3	2	4	4	4	1	9	8	5	9	7	4	4	9	7
39	9	3	5	8	8	5	7	7	5	8	7	9	3	5	7	7
40	8	3	5	5	2	2	2	2	5	5	1	1	3	3	7	7
41	3	3	2	4	5	8	7	7	8	5	2	2	4	4	7	7
42	3	3	4	4	5	2	2	5	8	8	7	9	3	5	7	7
43	3	5	2	2	8	8	3	3	5	3	3	3	4	8	7	7
44	3	3	2	2	9	7	7	7	8	8	7	7	3	3	7	7
45	5	3	8	5	2	4	9	9	5	8	1	9	4	8	7	9
46	9	9	2	2	6	5	4	2	8	3	3	3	5	8	7	7
47	5	5	4	2	8	8	2	2	4	6	6	4	5	5	4	4
48	8	3	8	3	5	8	2	4	8	5	7	9	3	3	9	7
49	3	3	8	8	5	5	2	2	8	8	9	9	4	4	7	7
50	7	7	2	2	2	8	3	3	5	5	3	3	4	4	9	7
51	3	3	3	4	2	2	7	7	8	5	5	7	5	5	7	7
52	5	9	2	2	6	4	8	3	2	5	7	7	2	4	7	7
53	3	3	5	8	8	5	9	5	5	5	9	7	3	3	7	7
54	9	7	2	2	6	2	3	3	8	3	7	7	4	4	9	7
55	3	3	2	2	4	4	9	9	2	2	7	9	3	3	7	7
56	6	4	8	8	2	2	8	8	5	8	3	3	8	8	7	7
57	3	3	2	2	2	4	3	3	8	8	2	2	3	3	7	9
58	8	3	2	2	4	4	3	5	5	5	7	7	6	6	9	7
59	7	9	8	5	4	4	3	3	9	9	2	2	9	9	5	3
60	3	3	6	6	2	2	5	5	1	1	7	7	8	3	9	9

รหัสที่ใช้บันทึกข้อมูล

T1 คือ ครั้งที่1	T2 คือ ครั้งที่2
1 คือ สีน้ำตาล	6 คือ สีม่วง
2 คือ สีเขียว	7 คือ สีดำ
3 คือ สีแดง	8 คือ สีเหลือง
4 คือ สีน้ำเงิน	9 คือ สีเทา
5 คือ สีส้ม	

การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยวิธีการ ทดสอบซ้ำ (Test - retest reliability) คือ หลังจากทำการทดสอบครั้งแรกแล้ว ผู้วิจัยเว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์ แล้วทำการทดสอบซ้ำอีกครั้งในลักษณะเดียวกันกับครั้งแรกในกลุ่มตัวอย่างเดิม จากนั้นนำข้อมูลครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของแต่ละคน มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ในการหาค่าความเที่ยง ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มสีออกเป็น 3 กลุ่ม คือ
 กลุ่มที่1 คือ กลุ่มสีร้อน ได้แก่ สีแดง สีส้ม และสีเหลือง
 กลุ่มที่2 คือ กลุ่มสีเย็น ได้แก่ สีเขียว สีน้ำเงิน และสีม่วง
 กลุ่มที่3 คือ กลุ่มสีมืด ได้แก่ สีน้ำตาล สีดำ และสีเทา

ซึ่งหากในการทดสอบซ้ำมีการเลือกสีที่แตกต่างไปจากสีเดิม แต่ยังคงอยู่ในกลุ่มสีเดียวกัน ถือว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการเลือกสี ตัวอย่างเช่น ถ้าครั้งที่ 1 เลือกสีแดง แล้วครั้งที่ 2 เลือกสีส้ม ซึ่งอยู่ในกลุ่มสีร้อนเช่นกัน ก็จะได้ถือว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการเลือกสีนั้น ซึ่งได้ค่าความเที่ยงในการเชื่อมโยงสีกับสภาวะอารมณ์ ดังต่อไปนี้

ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ตื่นเต้น	เป็น	.950
ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์สบายใจ	เป็น	.933
ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์อบอุ่น	เป็น	.900
ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ปลอดภัย	เป็น	.966
ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์สนุกสนาน	เป็น	.983
ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์ต่อต้าน	เป็น	.983
ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์มีพลัง	เป็น	.950
ค่าสหสัมพันธ์ของการเชื่อมโยงระหว่างสีกับสภาวะอารมณ์โศกเศร้า	เป็น	1.000
ค่าสหสัมพันธ์รวมทั้งฉบับ เท่ากับ		0.958

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ผู้วิจัยขอความ
กรุณาให้ช่วยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและเครื่องมือวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์
2. รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพนระพี สุทธิวรรณ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

เอกสารราชการ

1. จดหมายขอความร่วมมือในการทำวิจัย โรงเรียนอนุบาลฉะเชิงเทรา
2. จดหมายขอความร่วมมือในการทำวิจัย สถาบันส่งเสริมพัฒนาการเด็กศิษย์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม. 0355 /

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชั้น 16 อาคารวิทยกิตต์ ถนนพญาไท
วังใหม่ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

20 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลฉัตร

เนื่องด้วยนางสาวซูพิยา เจาะอารง นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเชื่อมโยง สัมพันธภาพอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น” โดยมีรองศาสตราจารย์ ศีรางค์ ทับสายทอง เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตต้องให้ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อ ประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ศีรางค์ ทับสายทอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญ)

คณบดีคณะจิตวิทยา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วยงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 218-9925

โทรสาร. 218-9923

ที่ ทม. 0355 /

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชั้น 16 อาคารวิทยกิตต์ ถนนพญาไท
วังใหม่ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

16 สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในงานวิจัย

เรียน ผู้จัดการสถาบันส่งเสริมพัฒนาการเด็กก็ได้

เนื่องด้วยนางสาวซูพียา เจาะอารง นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเชื่อมโยงสภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น” โดยมีรองศาสตราจารย์ ศีรางค์ ทับสายทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้จึงต้องให้ผู้ปกครองนักเรียนในสถาบันของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้เก็บข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ศีรางค์ ทับสายทอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย)

คณบดีคณะจิตวิทยา

หน่วยงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 218-9925

โทรสาร. 218-9923

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว ชูพีญา เจาะอารง เกิดเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2522 ที่จังหวัดปัตตานี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ จากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อใน หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2544

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย